Kurua
কুৰুৱা

A Souvenir

Goalpara College, Goalpara

Editor - Dr. AB Ahmed

Editorial Board

Dr. B.K. Nath
Adviser

Dr. K. A. Ahmed
Adviser

Prof. R. C. Bhattacharyya
Adviser

Dr. A. B. Ahmed
Editor

Mr. S.P. Deka
Member

Dr. S.N. Sharma
Member

Mrs. Loni Baruah
Member

Mr. S.J. Sarma
Member

Faculty Members 1967

Faculty Members 2015

Goalpara College Library
Goalpara

Kurua

A Souvenir

60th Foundation Day Celebration

August 8, 2015

Goalpara College, Goalpara
www.goalparacollege.in

Editor
Dr. Abdul Baten Ahmed

Kurua: A Souvenir published on the occasion of 60th Foundation Day Celebration of Goalpara College, Goalpara Assam-783101 (Assam)
Published by : Organising Committee
Edited by : Dr. A.B. Ahmed   Date of Publication: 08-08-2015

Kurua
Editorial Board

Advisers
Dr. B.K. Nath
Dr. K.A. Ahmed
Mr. R. C. Bhattarcharyya

Editor
Dr. A. B. Ahmed

Members
Mr. S.P. Deka
Dr. S.N. Sarma
Mr. S.J. Sarma
Mrs. Loni Baruah

Cover Design: Amal Medhi

Photography : Faruque Ali Akhtar

Printed at :
ICST, Goalpara, Agia Road,
Goalpara, Ph. 9854174979

M. Badruddin Ajmal
Member of Parliament Lok Sabha
Dhubri, Assam

President
ALL INDIA UNITED DEMOCRATIC FRONT

सत्यमेव जयते

Delhi Residence &
Correspondence Address :
1-3 South Avenue
New Delhi-110011

Tel. / Fax : 011-23795363
Mobile : +91 9013180448
E-mail : mpdhubri@gmail.com

Committee Member
* Advisory Board
Darul Uloom Deoband (U.P.)
* All India Muslim Personal Law Board

Director
* Ajmal Groups of Companies

President
* Assam State Jamiat Ulema-e-Hind
* Markazul Ma'arif (NGO)

Managing Trustee
* HAMM Hospital & Research Centre Assam
* Ajmal Foundation
* Al-Salam Charitable Hospital Goalpara
* Badarpur Charitable Hospital
* AWHAQ Hospital Moirabari

MESSAGE

Date : 03-08-2015

I am glad to learn that Goalpara College, Goalpara is celebrating the 60th year of its establishment on 8th August' 2015 and publishing a Souvenir to commemorate the occasion. The glorious institution has produced a galaxy of scholars who have been rendering their services in various parts & fields of the country and abroad.

I feel proud to offer my best wishes to the organizing committee, teachers, students and employees of the college.

I sincerely wish a bright future of the institution.

Maulana Badruddin Ajmal
Member of Parliament
4- Dhubri HPC

J. V. N. Subramanyam, IAS

Deputy Commissioner & District Magistrate
Goalpara District, Assam-783121
03663-240030 (O) 240028 (R)
240314 (F)
e-mail : jvnsubramanyam@ias.nic.in

MESSAGE

I am very happy to learn that Goalpara College, Goalpara is going to celebrate its 60th Foundation Day. Through the years gone by, the College had played a very productive and inspiring role in shaping careers of thousands of students who had passed through the portals of this prestigious institution. A Souvenir on this august occasion would be apt and I hope it will be useful and informative to all its readers.

I send my warm greetings to the organizers and wish the celebrations a grand success.

6 August 2015

(J V N Subramanyam, IAS)

MESSAGE

Dr. Binay K. Nath, Ph.D.,(Rtd)AES(I)
President, Goalpara College Governing Body,
Ex-Director, Higher Edu, Elementary Edu,
Non Fomal & Adult Edu, SCERT, Assam
E-mail: aashutoshbinay@gmail.com

An educational institution is to be valued by its success in fostering the creation of knowledge society which ultimately tends to rendering of knowledge economy. The glory of Goalpara College rests on maturity in fostering capacity to procreate idolized personalities of excellence and all those who are capable in and through the life of a society.

On this 60th foundation day, I have immense pleasure to commemorate that this premier college of Goalpara district has the distinction of standing on its good stead to nourish the knowledge society towards proliferation of knowledge economy. The credit goes to the Teachers, who were endeavourers to build up strong foundation of light and glory enduring its heritage on cogent footing; and who were luminaries widening the mindset of the society; and who are pillars of the society holding high the enriched culture, wisdom and erudition. Ex-Teachers and working Teachers' fora have been the guiding force as role models to mentor the young generation.

In these days of competition and hi-tech, when one has to struggle hard for sustenance and very hard to reach the top, it is the ardent responsibility of the present generation to carry the institutional flame of glory to be handed over to the progeny.

The management authority of the institution is highly motivated leaving no stone unturned to rise to the occasion. The vision document, prepared with interactive discourse and concentrated sharing with visionaries, has depicted vision of a future university with a community college with vocational and formal education in the same campus undertaking the mission of facilitating ICT based teaching-learning, computer lab, digital library and e-governance.

I have proud privilege to convey untold resolution of strong willed alumni that the flag of pride and prestige of the alma mater be unfurled to the height of potential excellence. Alumni association is the proper forum to congregate the patrons, clientele and benefactors to mobilize contribution to strengthen infrastructure of the alma mater for quality improvement so that the present learning community and the progeny become manifest as personalities of global achievers.

Binay K. Nath
President, Governing Body,
Goalpara College

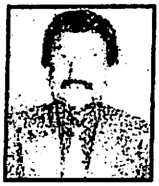

From the Principal's Desk
A Report

Goalpara College is one of the largest and glorious co-educational institutions in Lower Assam. This college has been completed 60 years of its existence right from the date of its establishment in 8th August 1955. The history of Goalpara College is not only old but it contains various achievements and unforgettable memories covering 6 decades.

Unforgettable Memories :

Till the independence, and a few years after Assam had only a handful of colleges. There was not a single college in the southern bank of Brahmaputra from present Guwahati to Mankachar, the western most part of Assam. Although B.N. College had been established in 1946 at Dhubri in the northern bank, it was also not accessible to the majority of the aspirants of higher education for the lack of smooth communication and other economic reasons. But during this period also Goalpara had the distinction of being the State's second Municipal Board, established in 1878, and was the first headquarter of the district, it lacked facility of collegiate education. Due to certain administrative reason the headquarter was shifted to Dhubri in 1879.

In fact, this vast area was backward not only in education, but economic backwardness was also one of the vital reasons. At the initiative of a few far sighted personalities of Goalpara, a public meeting was held on 2nd April, 1955 with Late Mojibar Rahman (a leading businessman of the town) in the chair, where Late Khagendranath Nath, the then local MLA proposed for opening a college at Goalpara town. Dr. Mehdi Ali, Wajuddin Ahmed, Khirod Mohan Sen, Dr. Annada Charan Das, S.N. Sengupta, Dhiraj Mohan Das, Deben Kachari were among others present. This meeting while resolving to start a college named Goalpara College from the next academic session. A Fund Raising Committee was constituted with 36 members, Khagendranath Nath as the President, Wajuddin Ahmed as the secretary and Mojibar Rahman as the treasurer. People from various corner by and large responded to the call of this committee for necessary initial help and co-operation.

On August 3, 1955 a public meeting was held in the P. R. Govt. H.S. & M.P. School for the opening of Goalpara College where the recitation of Gita, Quran and Bibal was instituted ceremonially, which was presided over by Bishnuram Medhi, the then Chief Minister of Assam,

where Health Minister of Assam Shri Rupnath Brahma and PWD Minister Shri Siddhinath Sarma were also present in the meeting as chief guests. Therein, the Goalpara college was inaugurated ceremonially and decided to start the regular classes from 8th August, 1955.

The new college started functioning initially in the P. R. Govt. H.S. & M.P. School on August 8, 1955 from afternoon 5:00 p.m. to 9:00 p.m. with 15 boys and 7 girls students. On September 1, 1955 Wajuddin Ahmed joined Goalpara College as founder Principal. The founder teachers were Wajuddin Ahmed, Mohini Moham Saikia, Syed A. Wahid, J. Das and S. Roy Choudhury. In 1956, due to certain reasons the college was shifted to Boys M.E. Madrassa and Joytun Nessa Girls' School.

The foundation stone of the college building at the present site was laid on October 4, 1957 by Hareswar Das, the then Revenue Minister of Assam. It has a compound of approximately 52 Bighas of land in the heart of the town which was earlier in the name of Sri Sri Shyam Sundar Bigraha. We express our sincere gratitude to the benevolent donor Md. Yasin Ali Molla of Sutarpara, Habraghat Pargana and Marhum Haji Mir Ullah of Ambari, Dhupdhara who donated nearly 77 bighas of land to Goalpara College in 1959. However, the said outstation land was disposed off later on by the college authority.

Admission of students for B.A. class was started in 1958, although permission for the same from the Gauhati University was obtained in the next year. Science stream was opened in the college during the dynamic principal-ship of Dr. Mahendra Bora. It should be mentioned here that Arts stream of the college was brought under deficit-grants- in aid system in 1962-63, while the science stream came under the deficit system in 1973-74. On this auspicious day, we also recollect the selfless dedication of the erstwhile GB members late Dinendra Narayan Sinha, Late Lutfar Rahman, Sri Binay Krishna Ghosh, late Shisir Kr. Medhi, a young enthusiastic social worker and late Shahadat Ali Joddar, the then MLA, who met with a tragic car accident in 1972 while returning from Shillong after impressing upon the CM of Assam for the welfare of the college.

During the last six decades, the college made the foundation of a good number of doctors, engineers, academicians, artists, lawyers, politicians, businessmen and other dignitaries in different spheres of life who are rendering their services throughout India and abroad. It is a matter of proud and good fortune for us that eminent personalities like Dr. Mahendra Bora and Dr. Birendra Nath Datta, both of whom were elected president of the prestigious Asom Sahitya Sabha once stewarded this college as principal and left their marks and achievements. We fondly acknowledge the sacrifices of our teachers and employees who rendered their valuable and dedicated services for a meager amount of salary in those days. We cannot imagine today that the honorarium of the founder principal was Rs. 100/- only per month. The teachers and employees, in those incipient days, went door to door with other well wishers for collecting contributions to meet the minimum need of the nascent college. Our gratitude also goes to those generous people of this region who never lagged behind in extending financial help and support to the college since its inception to see their dreams come into reality.

Present Position of the College :

The college has two faculties, Arts and Science in both degree and H.S. level having 18 departments and two vocational subjects in addition to the other courses. From this session the Commerce Stream along with Sociology subject is introduced in Goalpara College both in H.S. and Degree level including Major subject in Accountancy and Business Management. The Higher Secondary section in Arts and Science is the additional burden for the college. It has two shifts or Section in Arts faculty both in H.S. and Degree courses. There are Major courses in almost all departments and each departments has its own departmental room with separate library and audio-visual facilities. The college has two important study centres – (1) KKHSOU (Krishna Kanta Handiqui State Open University, and (2) IDOL (Institution of Distance and Open Learning), G.U. in addition to general courses. The main purpose of the KKHSOU and IDOL is to promote education among the downtrodden and backward sections of the society through open and distance learning.

There are about 2000 students in the college enrolled in both H.S. and Degree level, and the number of employees in teaching staff is - permanent-55, non sanctioned and part timers- 22,

non-teaching employees including the library, office staff & Laboratory bearers are- 38, are engaged in the management of academic affairs of the college. The well-qualified teachers have sincerely devoted themselves to the academic upliftment of the students and some teachers are associated with the university works as member in different committees. Dedicated efforts of these teachers make it possible to maintain a good academic standard of the college. Some of our students are pursuing PG have received gold medals from different universities. Some are carrying out active research works in different prestigious institutions, while some others are serving as teachers and professors in different universities and colleges.

There is a provision for helping poor students through Book Bank and Students' Aid Fund. On the other hand, meritorious students of H.S. and Degree courses both Science & Arts are given scholarships yearly from (i) Mojirudding Ahmed Memorial Trust Scholarship and (ii) Bepin Ch. Ghosh Memorial Trust Scholarship. Our teachers' association also encouraging students by extending cash award to the meritorious students and best graduates of the college.

College Infrastructure :

The college has 10 big buildings of Assam type and RCC pattern. There is a magnificent Library in the college, where more than 32000 volumes of books are available.

The automation of library is completed by SOUL from Inflibnet centre. The facility of Computer along with NET, N-list and OPAC system are also available in the library. There are two hostels with requisite facilities in the college- one for girls' two storied RCC building constructed during the UGC XI plan period having maximum 60 seats, and the other for Boys' having 40 seats. The extension of buildings is also in progress. The construction of one more girls' hostel having 100 seats is going on under the Govt. MHDP fund. The two storied Outdoor Stadium is already completed under the UGC scheme. There is also a Gymnasium Hall, College canteen, and a newly constructed two storied Examination Hall in the college.

Beside these, there are two rooms of good facilities for Health Care Centre in the college campus. The students are getting opportunities to improve their academic career and co-curricular activities through NCC, NSS, Scout & Guide and other extension activities. Sports and Games are encouraged in the college through different activities. Many of our students represented our State in Cricket and Athletics. Our students are very much interested in cultural activities and excelled in youth festival etc. We proudly remember some of our cultural artists, viz, Md. Adil hussain, late Md. Ashraful Hoque, Mr. Jiten Deka, Mrs. Ranu Baishya and others. The college has introduced a UGC sponsored coaching scheme for entry in services, career counseling and remedial coaching for the greater interest of the students with the financial assistance.

The college authority is sincerely contemplating to develop the college both in academic and infrastructure aspects inculcating the innovation of learning which may approach the college towards the prosperity of a new horizon. Recently with the help of our dynamic President, we have prepared the vision document of the college which incorporates various aspects of the over all development of the college. We express our sincere gratitude to all the persons and organizations who rendered their invaluable help on different occasions for the development of the college. We are especially indebted to the Governing Body members (present and past) who had extended their valuable services for the all round growth of this institution. We are very much sorry that many of them are no more in this world.

In this commemorating function of 60 years, I sincerely extend my hearty thanks to all and seek apology for any kind of omission and commission in my functioning.

Long Live Goalpara College.

Dr. K.A. Ahmed
Principal
Goalpara College, Goalpara

system, the National Knowledge Commission and Prof. Yash Pol committee have recommended a single regulatory authority which resulted in the establishment of yet another body named Rastriya Uchchatar Siksha Abhijan (RUSA) by the MHRD. The college needs to work in conformity with the agenda of RUSA.

Thirdly, the t-Education (the traditional education system) coupled with e-Education (where use of satellite communication system and internet based education is widespread) might be promoted.

And finally, a college being a knowledge hub, might be transformed into a knowledge ecomomy inter alia by adopting an education system for the next generation (the college authority is not competent to frame out education policy) which can illustrated with a palm and its fingers. If the plam represents education, its five fingers namely, the thumb, the index finger, the middle finger, the ring finger and the little finger will represent its output respectively in the form of Ethics, Efficiency, Environment, Economics and Energy.

Long live Goalpara College.

Dr. A.B. Ahmed
Editor.

Acknowledgements

The editorial board expresses its sincere gratitute to all those who contributed articles for the souvenir in a short span of time. The board thanks M.Badruddin Ajmal, Member of Parliament Lok Sabha, Dhubri, Assam and Mr. J.V.N. Subramanyam, IAS, Deputy Commissioner, Goalpara District, Assam for their valuable messages. The editor would specially thank Dr. B.K. Nath, President Goalpara College Governing Body for his advice and encouragement. We are thankful to Mr. Amal Medhi for designing its cover page and to Mr. Bhaben Nath and his staff of I.C.S.T, Goalpara for bringing out the souvenir in time. We would sincerly admit lapses in the souvenir, if any, which may kindly be ignored.

-Editor

The Goalpara College Fraternity Pays Tribute to Dr APJ Abdul Kalam, the Missile Man of India

(15 / 10 / 1931 to 27 / 07 / 2015)

I am a well in this great land
Looking at its millions of boys and girls
To draw from me
The inexhaustible divinity
And spread His grace everywhere
As does the water drawn from a well.

— APJ Abdul Kalam in *Wings of Fire*

Popularly called 'Missile Man of India', Dr APJ Abdul Kalam rose from humble beginings and earned the reputation of being the "People's President" who endeared himself to all sections, especially the young.

Born to Jainalabdeen, a boat owner and Ashiamma and raised in Rameswaram in Tamil Nadu on October 15, 1931, Abul Pakir Jainalabdeen Abul Kalam assumed office as the 11th President of India on July 18, 2002.

He was amongst the most respected people of the country who contributed immensely both as a scientist and as a President.

Acknowledged as the driving force behind India's quest for cutting-edge defence technologies, Kalam's contributions to India's satellite programmes, guided and ballistic missiles project, nuclear weapons programme and the Light Combat Aircraft (LCA) project made him a household name.

He joined the Defence Research and Development Organisation (DRDO) after studying physics and aerospace engineering after graduating from Madras Institute of Technology.

Mainly focusing on research in defence and space arena, he later involved himself in the India's missile programme. His contribution to the ballistic missile and launch vehicle technology earned him the name as the 'Missile Man of India'.

Kalam, who received several prestigious awards, including Bharat Ratna, played a crucial role when India tested its nuclear weapons at Pokhran in 1998 when the Vajpayee government was in power.

Known for his unique interactive skills, Kalam made it a point to involve students in his speeches and lecturers irrespective of their age-group.

For his contribution to the missile programme, he was awarded with Bharat Ratna, the highest civilian award, in 1997. He was also awarded Padma Bhushan in 1981 and padma Vibhushan in 1990.

Post-presidency, Kalam worked as a visiting professor an Indian Institute of Management, Shillong, Ahmedabad and Indore and several research and academic institutions across the country and world.

He authored several books – '*Wings of Fire*', '*India 2020*' and '*Ignited Minds*' being the most read best-sellers. The great scientist, who liked to be remembered as a teacher, passed away on July 27, 2015 while he was in a visit to IIM, Shillong.

Kalam will remain an inspiration to all those who believe in modern technology for economic development of the country.

The best tribute to Dr APJ Abdul kalam will be to materialise his vision in 'Creating a Liveable Planet'.

-Compiled by the Editor

কুৰুৱা

অসমৰ ভূ-প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যক সোণত সুৱগা চৰোৱা নদী-বিল- খাল সমূহত বিভিন্ন মৎস্য সমন্বিতে জীৱ কুলে ৰচনা কৰা জৈৱ বিচিত্ৰতাত ঈগল পৰিয়ালৰ কুৰুৱা পক্ষীয়ে নদী-বিল-খালৰ মাছ চিকাৰ কৰি ওচৰৰ ওখ বিৰিখত বাহ সাজি পৰিয়ালসহ জীৱন ধাৰণ কৰা পক্ষী প্ৰজাতিটো বৰ্তমান বিলুপ্তৰ পথত। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে গ্ৰহণ কৰা পৰীক্ষামূলক কুৰুৱাভাচা গাঁওখনে এনে পৰিস্থিতিতেই চিনাকি লাভ কৰে। ৰাভা বসতি প্ৰধান কুৰুৱাভাচা গাঁওখন বিলুপ্তিৰ পথত অগ্ৰসৰ হোৱা কুৰুৱা পক্ষীবিধৰ নামৰ আলমতে স্মৰণিকা (Souvenir) খনি কুৰুৱা নামেৰে নামকৰণ কৰা হ'ল।

Contents

*Teachers Bounded: NKC proposes, UGC disposes 1
Dr. Binay K. Nath

*Archaeology and Historical Antiquities of Habraghat Pargana 7
Dr. K.A. Ahmed

*Reminiscence of a Teaching Career 17
Prof. D.J. Abedin

*Maiden Accrediation of Goalpara College By NAAC–
Some Reminiscence 21
Prof. T. Sharma

*Looking Back - A Comprehensive Account of NAAC reaccreditation of Goalpara College in 2010 25
Prof. Amulya Sarma

*Present Status of Beel Fisheries in Goalpara District of Assam 29
Dr. Jugabrat Das and Pradip Chutia

*If we look back 35
Dr. Ranjit Choudhury

*Goalpara College: Journey across a milestone 38
Sofiqul Islam

*গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ঃ এক অনুভৱ 39
ড° ৰবীন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী

*ষাঠি বছৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ একত্ৰিচ মহীয়া কৰ্মব্যস্ততা 41
ড° আবুল মাছুম

*অধ্যক্ষ ড° মহেন্দ্ৰ বৰা আৰু গোৱালপাৰা কলেজৰ সোণালী দিনৰ মধুৰ বেদনাৰ সোঁৱৰণ 46
অধ্যাপক উত্তম শৰ্মা

*পঞ্চাশ বছৰ আগৰ মই দেখা গোৱালপাৰা কলেজ 52
অধ্যাপক ৰমা বৰুৱা

*গোৱালপাৰা চহৰৰ ঐতিহাসিক পৰিক্ৰমা 55
অধ্যাপক আবেদুৰ ৰহমান শইকীয়া

*জাতীয় সংহতিৰ অন্বেষণত 63
অধ্যাপক শিৱ প্ৰসাদ ডেকা

*গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়নঃ চমু আলোকপাত 67
ড° সিদ্ধিনাথ শৰ্মা

*গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় উচ্চ শিক্ষাৰ এক প্ৰতিবিম্বন 70
ড° হেমন্ত কুমাৰ কলিতা

*প্ৰকাৰান্তৰে 74
নৰেশ দাস কলিতা

*গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক তিনিগৰাকী মহান ব্যক্তি 78
ছজিমুদ্দিন আহমদ

*কলেজীয়া জীৱনলৈ - এভুমুকি 83
তুলসী চৰণ নাথ

*আন্তৰ্জাতিক পোহৰ বৰ্ষ - ২০১৫ 86
অধ্যাপক উপেন্দ্ৰ নাথ দেৱশৰ্মা

*মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী আৰু কৰ্তব্য 88
বানীকান্ত নাথ

Note : *The views expressed by the authors are exclusively of their own and do not reflect the views of the board. However the experiences of the contributors might be useful to the present generation of teachers, students and the employees.*

Teachers Bounded: NKC proposes, UGC disposes

Teaching as noble profession,
As distinguished public service,
As luminescent preaching :
Immeasurable accountability

Dr, Binay K. Nath, Ph.D.,(Rtd.)AES-I
President, Goalpara College Governing Body,
Ex-Director, Higher Edn, Elementary Edn,
Non Formal & Adult Edn, SCERT, Assam

Abdul Kalam was once asked how he would like to be remembered in the world. A scientist, Bharat Ratna recipient, the President of India and the Missile Man - Avul Pakir Jainulabdeen Abdul Kalam wished to be remembered as a Teacher. He could be the best teacher who touched upon the lives of all, from a carefree child to diligent matured individual, preached the future generation to dream and work hard. Teachers are the role models of students with great responsibility bestowed with their position- Acquiring, maintaining and demonstrating highest ethical values and character. Put up with responsibilities and commitments towards shaping the future generations, Teachers have to take up the challenges and making the country, an advanced nation with sensitivity towards society and human beings.

"If you are teacher in whatever capacity you have a very special role to play because more than anybody else, it is you who are shaping the future generations"[1].

"You cannot make or build the nation by just bricks, you have to establish the minds of young people, and then alone can the nation building take place."[2]

"To enable development of youth first and foremost, the teacher's love for teaching is essential, with teaching as the soul of the teacher. The teacher must realize that they are responsible for

[1]Dr. A P J Abdul Kalam, former president of India mention in his book, India 2020 A vision for the new millennium
[2]Dr. Radhakrishnan

shaping not just students but ignited youth who are the most powerful resource under the earth, on the earth and above the earth. With their full commitment to the great mission of teaching, the teacher transforms himself or herself as a great teacher only when he or she is capable of elevating the average student to high performance".

Codes of professional ethics, UGC laid on teaching professionals, assumed the obligation to conduct himself/herself in accordance with the ideal of the profession. A teacher is constantly under the scrutiny of his students and the society at large. Therefore, every teacher should see that there is no incompatibility between the precept and the practice. The national ideals of education which have already been set forth and which he/she should seek to inculcate among students must be his/her own ideals. The profession further requires that the Teachers should be calm, patient and communicative by temperament and amiable in disposition

Teachers should adhere to a responsible pattern of conduct and demeanour expected of them by the community; manage their private affairs in a manner consistent with the dignity of the profession; seek to make professional growth continuous through study and research...encourage students to improve their attainments, develop their personalities and at the same time contribute to community welfare; make themselves available to the students even beyond their class hours and help and guide students without any remuneration or reward...speak respectfully of other Teachers and render assistance for professional betterment...

Teachers should discharge their professional responsibilities according to the existing rules and adhere to procedures and methods consistent with their profession in initiating steps through their own institutional bodies and/or professional organizations for change of any such rule detrimental to the professional interest; refrain from undertaking any other employment and commitment including private tuitions and coaching classes which are likely to interfere with professional responsibilities; cooperate with the authorities for the betterment of the institutions keeping in view the interest and in conformity with dignity of the profession...

Teachers should try to see through Teachers' bodies and organizations, that institutions maintain contact with the guardians, their students, send reports of their performance to the guardians whenever necessary and meet the guardians in meetings convened for the purpose for mutual exchange of ideas and for the benefit of the institution...

Teachers should recognize that education is a public service and strive

to keep the public informed of the educational programmes which are being provided; work to improve education in the community's moral and intellectual life; be aware of social problems and take part in such activities as would be conducive to the progress of society and hence the country as a whole[3].

Teachers are accountable for the enhanced creativity of the students when knowledge is instructed rendering with abilities for thinking. In this case a teacher is accountable to the student for successful deliverance of knowledge power; and to himself/herself for accomplishment of task for which he is held liable; and to the society for the contribution made for creation of human capital which has utility and productivity. Educational institutions are not simply depots of knowledge; it is quenchon of knowledge to create thrust for knowledge and to act as quencher; it is the centre of producing human capital enriched with capacity-building for creative thinking. Dispensing proliferated basket of knowledge to the students without empowering with creative thinking would append threat to the abilities of the students. In this case, a teacher is accountable for the perilous creativity power of the students.

An important dimension of India's economy is the development of a skilled and educated workforce and a demographic advantage over aging western societies. The growing demand for skilled workers is not met by the existing system, since the skills imparted do not match employers' needs. So as to strengthen 'Youngistan'[4] and to leverage the demographic advantage in the future, the system in vocational education must become more relevant in the changing context, i.e. flexible, sustainable, inclusive and creative.

Whereas higher education has to make significant contribution in economic development, social progress and political democracy in India, only 7 % of the population in the relevant age group have access to higher education and the quality of higher education in most of the colleges and universities leaves much to be desired. With a view to increasing gross enrolment ratio from 7 % to 20 % in higher education, the system needs to be expanded without diluting quality and by raising the standard of education imparted and making higher education more relevant

[3]Code of professional ethics; UGC Regulations: 2010 Gazette of India, part III Sector 4

[4]The concept of Youngisthan becomes manifest, whereas average age of life at birth in India is 67 against 85 in USA, England, Europe, and 90 in Russia, indirectly implying that proportion of young population (15-45years age group) preponderates over the other countries and the size of the population reckoned bigger, obviously surmise a big size army of Youngisthan in India.

to the needs and opportunities of a knowledge society. There is also the need to make higher education more accessible to all sections of society.

Besides, most graduates do not possess the competency and skill needed to compete in the economy. Hence there is the need to establish Community College within the general college campus so as to provide appropriate application of knowledge which can enrich people's lives and livelihoods, provide alternative means of sustenance and generate substantial employment.

As recommended by National Knowledge Commission[5], the standard of the colleges across the country needs to be improved; this could be done by imparting greater autonomy to the colleges. This has a focus on quality enhancement in educational institutions. This implicates greater accountability and responsibility on the faculty teams who need to undertake onerous mission to mould manpower enhancing capacity-building, employability, and productivity so as to harness potentiality of physical resources in the economy. This renders knowledge society to knowledge economy, and the Teachers have unbounded accountability and responsibility in the transmission process which needs overhauling of the system.

Accountability of educational institutions must not be confused with the control of the state of affairs. Institutional mechanism based on checks and balances constitute the most effective system for the purpose. The essential objective of accountability to society must be to empower students to take decisions rather than simply increase the power of the community. Stipulated performance criteria or inspections are forms of control. Systems must be created to enable students or their parents, to choose between and assess institutions. The quality of higher education depends on a wide range of factors; but accountability at every level is a critical determinant. Higher education system must provide for accountability to society and create accountability within the system. An expansion of higher education which provides students with choices and creates competition between institutions is going to be vital in enhancing accountability.

Supply constraints in higher education are obstruction to accountability. When students have relatively few choices, institutions have greater power over them. An expansion of higher education, which provides students with choices and creates competitions between institutions, is vital in enhancing accountability. The credibility and ratings by accreditation agency as well as self regulatory bodies, which set standards of quality in higher education, has created strong need for empowering students, parents as well as community to be furnished with adequate transparency and reliable intelligence. Information in public is an important source of accountability. It is required to display basic information on governance and leadership, financial status and income generated, sources of income and fee structure, assets and inventories, classrooms and library, ICT and lab, accreditation criteria and ratings, admission criteria and intake capacity, faculty and research , academic curricula and transaction, academic routine and projects, evaluation and internal assessment, extra-curricular and student support, extension and innovation, feedback and self-appraisal, community and industry linkage, placement and progression, patrons and alumni, environment and exchange in the public domain.

Information along with competition fostered by increased supply enhances accountability. Salary differentiation enjoyed by the Teachers reflects opportunity costs for recruitment in the market to attract talented faculty and promotion under Career Advancement Scheme need not be ceremonial, but dependent on credibility and accomplishment. Without threatening the identity of professoriate, salary differentiation among Teachers within and between institutions is needed to give incentives to excellent performer to increase competition and accountability.

The colleges in India seem to be lagging behind their counterparts in USA, UK and Australia in terms of quality as well as socially useful and productive education. Non-academic environment in the colleges is detrimental to standard of education imparted and healthy growth of the college. The Teachers are held accountable for the teacher centric approach which is mechanical, useless and unsuccessful.

Teachers in higher education have to apply effective teaching-learning techniques: lecture, interaction, discussion, peer learning, self learning, observation, and project work under constant monitoring. Many a time, few of the Teachers impart teaching, but have no time or no inclination to ensure the learning effect. Some Teachers merely dictate notes; some others just read the text. The learners in higher education have competency of reading, writing and speaking; they need capacity of thinking and application. The Teachers, who lack skill, innovation and extension of teaching outcome to benefit the society, convert the institution into plain enrolment centre and examination body. The Teachers are accountable for quality of education.

The present day needs of the colleges are

[5]Knowledge Commission, January, 2007, Govt. of India, www.knowledgecommission.gov.in

➢To realize that education is a dynamic transmission process of creative thinking power, skill formation and character development of learning community.

➢To realize that the HEI is repository of knowledge transfer accepting a role as exponent and conscience of society.

➢To realize that the institution is not merely building, but a part of global village.

The Teachers of the institution have to adopt the students as their followers to become contributory members of the society by providing knowledge, skill and character development opportunities. NKC observed that those educational institutions of 50 years or more aged are matured with old infrastructure and traditional courses/subjects of study; new institutions furnished with modern infrastructure should be engaged to take up contemporary and modern course of study. However, this is not substantiated by the existence and functioning of Oxford, Harvard, Cambridge or even Delhi University. Old educational institutions in the prime of life may renovate and modernize old infrastructure maintaining the heritage and also build up capacity to accommodate dynamism and modernism with maturity and know-how earned through years so as to explore as well as foster knowledge and thinking, which are creative, socially useful, demand-driven and productive. However, this requires high motivation, commitment and capacity of stakeholders in general, and dedication as well as empowerment of Teachers in particular.

NAAC, acting as quality assurance agency, is in the process of adapting to a changing environment dominated by the challenges arising from advancing knowledge, research and teaching at national standard. Quality is not an event to be endured every five years. While self assessment is undertaken by the institution as a matter of normal business, the performance evidences are available for external evaluation. IQAC of the college is an academic performance data bank to maintain all documentary evidences of institutional self assessment, feedback from students, academic accounts of faculty (PBAS based API score) and strength-opportunities estimation. In spite of the mechanism of academic audit, if the guardians of the community and the stakeholders of the institution are not highly motivated; Teachers, in particular, are not responsive as well as responsible, all endeavours of empowering the future generation will end in fiasco leading to irretrievable loss in the struggle for reconstruction of the nation.

If accomplishments succeed, Teachers are credible above reproach; if not, Teachers are blemished without defense. □

ARCHAEOLOGY AND HISTORICAL ANTIQUITIES OF HABRAGHAT PARGANA

Dr. K.A. Ahmed
Principal
Goalpara College, Goalpara

Introductory :

Habraghat is one of the biggest and important parganas of Goalpara District which is more definitely connected with the fortunes of Bijni Estate of Koch kings. This parganâ is bounded on the north by Brahmaputra river, on the east by the District of Kamrup, on the south by the Garo Hills (present Meghalaya), and on the west by the Mechpara Parganâ. It contains an area of 213,838 acres or 334.11 square miles.[1]

Physically the greater part of Habraghat consists of a level plain, the lower portion of which is intersected by the tributaries of the Brahmaputra such as Krishnai, Dudhnoi, Jinari etc. The Krishnai river which is important in many aspects, flows through the middle of Habraghat Parganâ, rises in the Garo Hills and empties itself into the Brahmaputra on its south bank about 16 km east of Goalpara town, and the length of the river is about 35 km. It contains several low and high hills covered with woods; but a great extent of fine low land, all capable of cultivation. Most the portions of this parganâ are flat with vast paddy fields. Besides this, there is a small town named Krishnai, situated in both sides of the aforesaid river, which is the heart of this entire area and have much importance relating to political, commercial, educational, and socio-cultural activities. The national highway No.37 runs through the middle of this town.

Archaeology and Historical Antiquities

Archaeology is the study of extinct human culture and society through the recovery and analysis of the material culture and environmental data that discovered either in the excavation or surface exploration. Such study of

environmental data depicts the past environment and certain new things about the change of climate in a particular area. As archaeology employs a wide range of different procedures, it can be considered to be a combination of both a science and arts. Archaeology differs as subject in many countries of the world. In the United States it is thought of as a branch of anthropology, although in Europe it is viewed as a separate discipline. On the other hand, Archaeology as a separate discipline is found in some universities in India. It is often considered as a part of either history or anthropology.

Archaeology is mainly based on exploration and excavation. The subject is a combination of both arts (anthropology, history, economics) and science (geography, geology, physics and chemistry). Archaeology is related to many other subjects. In fact, an archaeologist needs to have some knowledge about such subjects, which may help him in various aspects of archaeological fieldworks. Archaeology developed out of antiquarianism in Europe during the 19th century. Since its early development, various specific sub-disciplines of archaeology have developed.[2]

The sole objective of archaeology is to learn and study more about past societies and the development of human race. Over 99 per cent of the history of humanity has occurred within prehistoric cultures, which did not make use of writing. Without such written sources the only way to learn about prehistoric societies is to use archaeology. Many important developments in human history occurred during pre-historical times including the evolution of man during the Paleolithic period.

Assam is a land of rich archaeological heritage. Ancient relics have been discovered in many places of both Upper and Lower Assam. Gauhati University initiated many of the works related to archaeology including Ambari excavation, which revealed several new information relating to the history and archaeology of the state. The Department of Anthropology was involved in several kinds of explorations and excavations in Assam including Garo Hills since 1948. A fairly good number of researchers submitted theses on their works carried on in this region. The Directorate of Archaeology, Assam and the ASI once again started working in the Ambari excavation in 2009, which revealed some new facts regarding Assam history. It was found that the findings discovered to be as old as of 2nd century A.D.[3] However, along with the archaeological department, several works have been conducted by the department of history, Gauhati University and Indian council of Historical Research (ICHR) as well. There are several historical and archaeological sites with a glorious past in Assam.

The hidden glory of Lower Assam can be reflected through its archaeology and historical antiquities. As noted earlier, the Lower Assam was an integral part of ancient Kamarupa which was ruled by several powerful kings. Although the entire region is famous for its archaeology, only a few ancient remains have so far been explored. But the possibility of discovering much more of such remains by further excavation and research can not be ruled out, and the antiquity of these remains is not yet been authentically ascertained. Most of them are religious shrines like old temples, mosques, *dargahs*, etc., which can provide ample information in regards of the historical antiquity of the people of the places belonging to it.

Religious Shrines :

There are numerous religious shrines i.e. old temples, mosques, *dargâhs*, *mâzârs*, and ancient remains of both the Hindu and Muslim communities scattered in various places of Goalpara District, which bear the testimony of historical antiquities of the region in one hand, and the early settlement of the people on the other. A few notable places of historical importance relevant to this connection are described below.

Hidden Glory of Sri Surya Pahar :

The *Sri Surya Pahar*, a site famous for archeological remains, lies in the Goalpara district near Marnoi; about fifteen km. east of Goalpara town, is a prominent archeological site in Lower Assam and its historical records throws light on the cultural history of ancient Assam. It composed of seven peaks spanning over an area of approximately 1400 acres. It is also called *Satali pahar* by the local people. In and around of the hill, there are a good number of old ruins lying scattered in profusion. These include images of gods and goddesses numbering one less than a lakh, and a number of Siva images and caves engraved on stones etc. One of the images represents Surya and another twelve handed male. Two other images are said to be of Jain Tirthankaras probably belonging to the eight century A.D.[4] There are also eight images of Lord Buddha carved in a row on a simple slap of stone in Nalanda and Ajanta style. The ruins provide ample scope for excavation and research into the antiquity of the place.

The relics unearthed from *Sri Surya Pahar* speak about civilization even 600 years before Christ. The *Sri Surya Pahar* excavation reveals predominance of Buddhist, Jains and Hindu centres in the past. Due to its archeological importance, the Archeological Survey of

India (ASI) has protected this site of National Importance. The wonderful and exquisite pieces of rock cut sculpture depicting deities of Hinduism, Buddhism and Jainism are the combination of rare phenomenon. The ASI started excavation in the site from 1984 and unearthed rock-Votive Stupas on a giant single rock, Lord Vishnu with twelve hands, Goddess Durga (*Mahisasuramardini*), rock cut panel of Vishnu, Hari-Hara, Lord Siva, Jain Tirthankaras, Panchyatna Temple complex, water reservoirs, existence of well constructed pucca structures etc.

According to local tradition, the name *Sri Surya pahar* was associated with the 'sun worship'. Literary accounts corroborate that among other Brahmanical deities worshipped in ancient Assam, Surya or 'Sun-God' occupied a prominent place in the cultural history of Assam. References are found in the *Kalika Purana* about the two seats of 'Sun worship' in ancient Assam. One of the centres is now identified as *Sri Surya pahar* in the Goalpara District of Assam bears the iconographic significance of the cult as well. It is perhaps the only site in North Eastern Region where people of different faiths had enjoyed a common platform for worshipping their own Gods and Goddesses. However, the site has got the distinction of possessing valuable cultural remains of the three important religions of India-Biddhism, Jainism and Hinduism.

(i) Remains of Brahmanical Hinduism : In the 9th century A.D., during the rule of the Palas, Hinduism got royal patronage throughout the length and breadth of the Brahmaputra valley, resulting in large scale artistic activities in the form of rock-cut sculptures, temples, caves etc. Numerous rock carvings of the Brahmanical pantheon can be seen at the foothills of *Sri Surya pahar* and its adjacent areas. Amongst them are sculptural panels of Siva and Vishnu carved under a twelve handed *Vishnu* figure in standing posture under a canopy of snake hood.

In the lower region of the fallen boulders, the activities of the Hindus are reflected in the form of rock-cut sculptures of *Vishnu, Siva, Ganesha, Sivalingas, Harihara*, Footprints of Vishnu, Full Blown Lotus surrounded by railing signifying symbolic representation of the Sun God. Most of the Brahmanical figures appear in the niches and the carved figures are assigned to about ninth century A.D.

Here one stone slap contains the carvings in the circular form. The central figure is identified as *Prajapati* carved inside an inner circle while the surrounding outer circle is in the form of twelve lotus petals. Each lotus patels

although the neighbouring territories of Bihar and Bengal witnessed the later phases of *Mahayana* and *Vajrayana* esotericism. However, in this hill, operational area of the Buddhists was more, compared to that of Hindus and Jains.

(iii) Jain Heritage of Sri Surya Pahar:

Although we get scanty records regarding the prevalence of Jainism in the past throughout the North-East Region, it is a very strenge phenomenon in the history of Jainism that due to some unknown reason Jainism could not flourish in this vast North-East Region. This is a solitary example for the existence of Jain Heritage inside the natural caves of *Sri Surya pahar*. Remains of Jaina affiliation in the form of inscription and rock carvings are assigned to ninth century A.D. The two figures carved in a big granite boulder are in low relief. The figures are shown in standing posture with their hands hanging down to the knees and their cognisance are shown below the figures in low relief. Another figure carved at the top of the hill is identified as *Adinath*. The figure is carved in sitting posture in the rocky outcrop and two bulls are marked at the base, the mark of cognisance of the first *Tirthankara*.

It is said that the followers of Rasbhanath had left their foot-prints in the region in the 10th century A.D. by way of carving images of the *Tirthankar* on the rocks in two separate caves on the south-east corner of the Sri Surya range of hill.[6] As noted earlier, Jainism could not get any remarkable footing in the North-East Region of India.

(iv)The Excavated Remains of Sri Suryapahar:

The Archaeological Survey of India, Guwahati Circle, has undertaken excavation works in *Sri Surya pahar* area, and the recent excavation yielded two temple complexes along with large number of antiquities which range from sixth to twelfth century A.D. One of them is the brick temple complex originated in north-south directions. This rectangular enclosure walls enclosed the remains of several brick structures including the sanctum sanctorum and porch built in three sub-structural phases. Antiquities found from the site are mainly terra-cota tiles and plaques.

The other temple complex is located near the ancient tank. This stone temple complex is found, within a quadrangular brick enclosure. The sanctum sanctorum of the temple complex is located on the eastern side of the complex. There are four subsidiary shrines within the temple complex. Notable discovery from the area is the sculpture of *Mahisasuramardini*, *Ganesha* and a few stone architectural members. Another discovery from the site is a small water tank popularly known as '*Ganesh Kund*'. A long water channel can be seen on the eastern side of the *kund*.

Archaeological Survey of India has exhibited most of the antiquities unearthed from the excavation, and displayed at the site museum. Antiquities are mostly of terra-cotta but a few stone carvings and sculptures found from the site are also displayed. Some of the important exhibited antiquities among the stone sculptures are the images of *Mahisasuramardini*, Gajasimha, stylistic peacock tailed frog, terra-cotta plaque with image of the Buddha, stela fragment depicting the *Vidhyadharas* and *Kirtimukha*. Among the terra-cottas notable are plaques of the human figures, mythical animal, *kirtimukhas*, amalaka fragment, decorated lion head, moulded fish, decorated bricks, tiles of floral and geometric designs are remarkable. The central gallery of the site museum is provided with wall paintings depicting the cultural settings on the background of the *Sri Surya* hill. The terra-cotta plaques may be regarded as old as 7th - 10th century A.D.

The discovery of one *Sivalinga* on the north-west corner and a small head of Vishnu with circular halo amply testify that it is the remains of a Hindu Temple complex. However, in 1988, one terra-cotta plaque of a votive *stupa* part was found in Sri Surya hill which is preserved in the Assam State Museum, speaks that the site was equally popular to the Buddhist at least up to the 10th century A.D. The excavation conducted in February and March, 2000 has unearthed a structural shrine with four subsidiary shrines and further brought to light a large compound wall around the Temple Complex for protection and well guarding.

The remains of *Sri Surya pahar* provides us the vestiges of three principal religions of India, viz, Brahmanical, Buddhist and Jain. Relics of these three principal religions can be seen at Sri Surya pahar from the early centuries of the Christian era and flourished as the centre of Brahmanical, Buddhist and Jain faith like that of Elora of western India. According to a popular belief, there exists one less than a lakh *Shivalingas* in *Sri Surya pahar*, which tragically fails it to claim the place as *Kashidham*. However, this place can be considered as second *Kashidham*. A great fair called '*Sri Surya Mela*' or "*Vishnu Yogya Mela Utsav*" is held every '*Maghi Purnima*' (the full moon of January-February) in the *Sri Surya Pahar* site for three days, starting from the full moon of the day with various religious rites and rituals. Thousands of devotees and visitors throng there during

this period. Visitors from other places, including foreigners, visit this famous site with enthusiasm.

Tukreswari Temple :

This temple is situated in Tukura hill by the side of National Highway 37, about 20 km. south-east of Goalpara town. The Tukreswari temple is also a famous religious spot. It is newly constructed with C.I. Sheet roof in 1905 after the old one was destroyed by the devastating earthquake of 1897.[7] This Tukreswari temple is associated with *Sati*, the wife of Lord Siva, a portion (*tukura*) of whose body is said to have fallen here. That is why the name of this place and the temple is called *Tukura* and *Tukreswari* respectively.

Traditionally, it is also believed that this name was said to have been originated from a cowherd named *tukura*, as a result of supernatural activities of a cow. After getting order in dream by a goddess the Bijni king constructed this temple granting *Devottar* and *Brahmottar* land to the priest of the temple.

There are two temples at the top of Tukreswari hill, one is a Shiva temple and the other is known as *Joya-Bijoya* temple. During the festival of *Durga Puja* buffalo was sacrificed here with devotion. Once there was a large number of monkies of whom one was leader or king. The king among the monkies was respected by other monkies. Any offerings to them will be accepted first by their king and afterwards received by other monkies. As per the local tradition it is asid that the king took his offerings in a cup made of silver.

Khodâ-i- khânâ :

It is the oldest and the first mosque of Habraghat area located in the village Habraghat (Kharija Paikan), at a distance of about 1 km north of Krishnai town. Unfortunately, no authentic information is available relating to its origin. It is believed that this mosque was built by Sultan Hussain Shah during his reign in western region of Kâmarupa upto Hajo in 1502-1519 A.D. But the original mosque is completely demolished most probably by the devastating earthquake of 1897. At present, a new mosque of an ordinary building is constructed on this place. There is a *mâzâr* of a *darvesh* besides the mosque, but it has not yet been identified.

As this mosque being the earliest one that existed in Habraghat, it was an important centre of the local Muslims in regards of socio-religious aspects. In the early periods, all the Muslims of Habraghat area would perform their *nâmâj* and other principal religious practices in this mosque led by the *imâm* of the Syed family of Dakaidol, who was the *khâdim* of the *dargâh* of Dakaidol. The name of the mosque '*khodâ-i-khânâ*' is quite significant relating to its origin, and the word '*khânâ*' signifies two different meanings. On the one hand, it denotes the house or place (*khânâ*) of *Khodâ*, where *nâmâj* and other religious rites and practices were performed in the name of Khodâ or Allah was called '*khodâ-i-khânâ*' instead of masjid. On the other hand, the place where varieties of *khânâ* (foods like-khir, sinni, pulâo etc.) offered in the name of Khodâ was called '*khodâ-i-khânâ*' by the local Muslims. These obviously indicate the ignorance of the local Muslims in regards to their religious faith, rituals and practices at that time. During that period, in the Muharram festivals, the Muslims of entire Habraghat area assembled in this place and displayed *tâziyâ* with full enthusiasm.

Hâzi-Ghâzi Pukhuri :

One of the oldest and famous ponds of Habraghat located in the village Mollapara, near Hadigaon and Manikpur, at a distance of about 4 km north-west of the Krishnai town, is called *Hâzi-Ghâzi Tâlâ* (Per. Tâlâb) or *Hâzi-Ghâzi Pukhuri*. It is said that during the conquest of Nawâb Mir Jumla this historic pond was dug by Hâzi-Ghâzi[8] who led the Mughal army through this region on jubilation of their victory. A substantial number of Muslim populations have been settling around it. There are many popular beliefs among the local Muslims about this *Hâzi-Ghâzi Pukhuri*.

It is true that this pond was dug during the Mughal invasions, most probably to solve the water crisis. Regarding the time of its diggings we get two valuable information: (1) It is known that an invading army of Mirza Nathan came to the village Manikpur (Krishnai) in 1619-20[9] and (2) In 1662-63, a troop of Mir Jumja's invading army came to Habraghat (Hawooraghant) in search of provisions (food) for his army.[10] Here, it is worth-mentioning that during the period of 1613 to 1624, there was a heavy insurrection in many places of the Kamrup, Goalpara and Darrang districts against the powerful Mughal administration. In the southern region of Goalpara districts several places like Balijana, Mechpara, Habraghat, Amjonga, Rangjuli etc. were swept by the broom of devastated revolution. Many battles took place between the Mughals and the local authority, and finally the Mughals were able to suppress the insurrection strongly defeating or killing the local chiefs.[11] During this period, the army of Mirza Nathan might have busy to bring the unfavourable situation under their control and to restore peace and normalcy. So, there was less possibility for him to dig this pond in such political crisis. Although it is very difficult to determine the

authentic date of this historic pond, supporting the above historical view point and the local belief, it can be conjectured that this pond was dug most probably in 1662-63, during the Mir Jumla's invasion.

Dargâh of Pânjâtan :

This is one of the oldest and important *dargâhs* of Habraghat Parganâ situated in the south bank of Brahmaputra River in the village Dakaidol, at a distance of about 8 km north of Krishnai town. This *dargâh* is called *Pânjâtanar Dargâh* or the Dargâh of Dakaidol. The khâdim of this dargâh was employed by Shah Alam, the Badshah of Delhi. He enjoyed a vast track of land granted by the Badshah, and later this *dargâh* was included in the Bijni kingdom. In the Muharram festival a large number of Muslim devotees used to visit this *dargâh* from different places with *mânnat* (vow), prepare *sinni*, and distribute them among the visitors. During the last few days of this festival, *lâthi khel* and *torowâl khel* (a mock fight) are also demonstrated with festive joy and enthusiasm. ❑

References

1. Hunter, W.W.: A Statistical Account of Assam, Vol- II, 1879, p. 101
2. Sharma, Dhritiman : Glimpses of Northeast India Archaeology, EBH Publishers (India), Panbazar, Guwahati, 2012. p. 2
3. Op cit, p. 58.
4. Bodooah, D.P. (ed): Goalpara District Gazeteers, Gauhati, Assam, 1979, p. 71.
5. Goswami, D.K. : 'Half Hidden from the eye' in the Brahmaputra Beckons, Souvenir, edited by D.J. Abedin, 2005, p. 148.
6. Op cit, p. 149.
7. Bodooah, D.P. (ed): Goalpara District Gazeteers, Gauhati, Assam, 1979, p. 70.
8. According to local tradition, some people say that Hâzi and Gâzi were two brothers who had dug this pond. But, from a legend titled-'Hâzi Gâzi and Fâtemâ Bibi' it is known that Hâzi Gâzi was one person. In Islam, the person who perform *Hajj* is called Hazi, and the word Hâzi is used at the beginning of the name. Hence, Gâzi might be his actual name, after performing Hajj he becameHâzi- Gâzi. From this point of view Hâzi Gâzi seems to be one person.
9. Bora, M.I. (trans) : *Bâhâristân-i-Ghâybi*, p. 326.
10. Wade, J.P. : An Account of Assam, p. 321.
11. Sarma, Sibananda : *Goalpara Jilâr Itihâs*, 1977, p. 121.

Reminiscence of a Teaching Career

Prof. D.J. Abedin
Retired HOD,
Deptt. of English, Goalpara College

Right from my student days, I had always wanted to be a teacher, and ultimateely I became one. After obtaining a Master Degree in English, I joined the Nowgong Girls College on 17-1‘-1967. I joined the college staight from the university. It was a small, nice college, situated on the bank of the Kolong river. I liked the collage and enjoyed teeching there. Apart from having love and respect from the student and staff. I was lucky in having a man like Prof. Mahesh Chandra Dev Goswami as my principal. Always wearing a muga turban on his head, he was very much known and respected for his pious nature, personality and dedicated character. However, after being in Nowgong for about 3 years, I was looking out for a chance to come closer to my home. And when in was finally selected for Goalpara college in 1970, Principal, M.C. Dev Goswami would n't release me. I had almost to pick-up a quarrel with him to obtain my release. In the farewell meeting one of the staff started weeping while delivering her speech and the entire audience started crying with a hiss-hiss sound. (Girls are more easily susceptible to crying!) Principal Devgoswami smartly quipped, "Mr. Abedin might have been offended with me for not releasing him,but today's sight justifies why I was reluctant to release him."

I joined Goalpara College on 13-09-1970 as the 3rd hand in the Department of English. Dr. Mahendra Bora was the principal of the college at that time. Renowned Assamese poet and literateur as he was, Dr. Bora does not need any introduction to the people of Assam. Originally, Dr. Bora was also a man of English literature but he established himself more in the field of Assames poetry and literature. It was a pleasure for me to work under a scholar like him. I remember, one early morning I had to go to his residence for his signature on some papers. I found him in his study. Lying on a mattress, he had been working for the whole night, books scattend all around him, lights burning over his head. This was Dr. Mahendra Bora - the poet and scholar extra ordinery!

The department of English was a three-men department at the time. Prof. A.V. Ramaiyah was the head and Prof. S.V. Appayiah was the second man. Both

were from Andhra Pradesh, but both were ideal as teachers and as human beings. Both managed to learn Assamese well, but we seldom used Assamese in the class room. The physical condition of the college was not very good till then. As was usual in those days, the founding fathers of the college had to struggle hard to collect fund for the college at the initial stage. The college was started on the 'Devottar' land of Shymsundar Gohain at the initiative of Late Khagendra Nath Nath, Late Wazuddin Ahmed, Late. Muzibar Rahman, advocate Gurucharan Das, Late Madhab Chandra Baruah, Late. Nuran Nabin and some other local prominant persons. Mahiuddin Ahmed, popularly known as 'Kaltha Burha' was the tenant who cultivated the land. The G.B. of the college absorbed him as a grade IV employee as the land was handed over to the college. The founders of the college, including the founder teachers and the students, had to go round the nightbouring villages with gunny bags on their heads to collect paddy during the harvesting seasons.

The science stream of the college was started later. But as the maintenance of the section along with the laboratories was very expensive, it became an affiliated burden on the GB till the section was brought under the deficit system of grants on 1-9-74. Late Dr. Kamaleswar Goswami, Prof. Kulabhushan Das and Prof. J.B. Debnath had to approach the Gauhati High Court to get their dues as lecturers with effect from their dates of joining prior to the introduction of the deficit system. Ultimately they succeded.

I remember the days when teachers and students had to go to the College wading through knee deep water during the rainy system. The college approach road was upgraded and metalled only in 1978 at the time of the Silver Jubilee session of Assam Science Society which was held at Goalpara College. Mr. Ananda Dev Adhikari, M.D. of Ashok Paper Mills Joghighpa, was the president of the receiption committee and Dr. Moshraf Uddin Ahmed of Deptt. of Botany of our college was the secretary. Late Prof Sachin Choudhury of Chemistry Deptt took special efforts for the success of the Silver Jubilee conference. It is a tragedy that Prof. Sachin Choudhury died of psychic disorder at a very young age even before the disease could be properly diagnosed and treated.

My principal : I had the chance to work under several principals, some of whom were very famous in various fields. After Dr. Mahendra Bora left for Dibrugarh University Dr. Birendra Nath Dutta came to our college as principal. Dr. Dutta was one of the nicest principals I have worked with, and perhaps he was one of the nicest of man I had come at across in my life. Everyone knows, that he is a specialist in Folk Culture, a singer of high calibre, specially a singer of Ravindra Sangeet. He did not only sing Ravindra Sangeet, he used to transalate some Ravindra Sangeet into Assamese and

sang those in typical Ravindric style. He occupies a unique position in this field.

He was a capable adminstrator too. During his time, a controversy develop between me and another of my colleagues centering round an issue and the matter went upto an undesirable extend. The matter was brought up to principal Dutta, and he tackled it in such a judicious manner that we two colleagues became ever after stronger friends.

After Dr. Dutta, Dr. Prabin Sarma from Arya Vidyapith College joined as principal who was later elected to the Rajya Sabha during A.G.P. period. After him Dr. R.K. Barua joined as principal, Prof. K.P. Deka worked here for a considerably longer period. After him came Dr. Surendra Nath Sarma from Arya Vidyapith College. It was during the time that I retired from service on 01-06-2003.

My association with ACTA : My association with the Assam College Teachers' Association was almost as old as my joining the teaching proffession. It is a matter of satisfaction that right from its inccption, the Assam College Teachers' Association continues to be the only organization representing the interest of all sections of college teachers of the state, inspite of occasional attempts by the government to bring about rift among college teachers and create parallel organization. The ACTA has a prolonged history of struggle and success. Many of the college teachers today do not even know that the lucrative UGC scales of pay along with house rent and medical allowances that they are drawing now were not there and the college teachers had to serve with very humble salaries without the benifits of House Rents and Medical Allowonces. The ACTA had to under take many a heroic struggle with the massive support of their members to achieve these. North Lakhimpur conference (1969) was the first ACTA conference I attended and my relationship with the organization became life long one even since then. In the course of my career as a teacher, I came under direct personal contact with stalwarts like Prof. Ajit Sarma, Principal Bipin Paul Das, Principal Jagneswar Sarma, Principal Jatindra Ranjan Dey, Principal Muhiram Saikia, Prof. Mukul Chaliha, Prof. Baneswar Saikia, Prof. Makhan Saloi of my own college, Prof. Ramani Barman, Prof. Jiban Bora and many others. I learned a lot from them regarding the handling of teachers movement. The memorable "Examination Boycott" decission of 1975 was the acid-test for ACTA. I was in the E.C. at that time. Implementation of the UGC scale was our major demand. The central Govt. was willing to give the scale on condition that the state Govt. would have to take over the burden prograssively over a period of 5 (five) years. The state Govt. would not accept and the college teachers would not relent without the demand. The crucial decission was taken at the B.Barua college conference. It was declared from the conference that for any adverse

effect upon the life of the students following the "Examination Boycott" decision that onus would lie squarely with the Govt. and not with the ACTA. Some of the students also supported our demand. But the Govt. decided to go ahead with the examination with the help of Govt. officials and police. I was hidding for some nights at the 'Peer Sahab's Tila', but was finally arrested. Ultimately, the Govt. had to concede to our demand in the face of our united strength but some students and gurdians blamed us for the loss of a year.

I was elected Vice President of ACTA at the Pragjyotishpur conference in 1997. Next year, I was elected the President of the association at the Bokakhat conference. This was possible because the leftist and fighting forces within ACTA of both Brahamaputra and Barak vallies were organized and they wanted the implementation of revised UGC pay scale which the Assam Govt. would not accept. During 1998 term the ACTA built up a series of strong, militant, democratic movement like *Dispur Abhijan*, demonstration before Governor and *DPI office Gherau*. The state Govt. had ultimately to bow down and accept the demand of UGC scale revision with effect from 1996.

My infolvement with politics : It would be a travesty of truth if I do not say a few words about my involvement with politics. I think that every concious being should be concerned about politics. However my interest in politics started with Bertrand Russel, proceeded through Bernard Shaw to Marx, Engels, Lenin, Stelin, Mao-se-dang and Sibdas Ghosh. Along my life I have thought of the poor and the ways and means of their emancipation. This urge took me through a search for the geniune Marxist-Leninist party of our country and I found it in SUCI (Communist), the party formed by Shiv Das Ghosh, the great leader of the proletariate in our country. I joined the party in 1970 and contested parliament election from Dhubri Lok Sabha constituency in 1971. I lost that election, but contested assembly election from South Salmara assembly constituency in 1978 and was elected with a thumping majority. 1983 election was a distrubed election and I returned to the college after it. I again contested in 1985 and was elected with a comfortable majority. But someone filed an election petition against me and tht election was set aside 1987. I returned to the college again. I contested the next general election in 1991 and I was again elected. I lost the 1996 election and finally returned to the college where I served till my superannuation in 2003. Contesting election, was not my profession but a part of my ideologycal conviction to serve the oppressed people. How far I succeeded or failed is a different question. The main point is that I sinccerly tried. I would like to quote Browning here, "for all men strive and who succeeds?"

Maiden Accrediation of Goalpara College By NAAC– Some Reminiscence

Prof. T. Sharma,
Retd. HoD, Chemistry
Goalpara College

It was in the later part of 2001 that we in Goalpara College, came to know the existence and functions of an autonomous assessing and accreditation body called National Assessment Accreditation Council (NAAC). I was entrusted with the task of going through the available literature about this body by the then Principal Dr. S.N. Sarmah. A steering committee had been constituted with myself as the co-ordinator and the following teachers of Goalpara college as its members. A number of other committees had also been constituted to assist the steering committee in different areas of work.

i) Mr. T. Sharma, HoD, Chemistry — Coordinator.
ii) Dr. M Ahmed, HoD, Botany — Member
iii) Dr. S.N. Sarmah, Lecturer, Geography — Member
iv) Dr. M. K. Das, Lecturer, Philosophy — Member.
v) Dr. D. Sharma, Lecturer, Zoology — Member
vi) Mr. Y. Roy, Lecturer, History — Member.

We came to know that on the recommendations of the Programme of Action Document that provided the guidelines for the implementation of the National Policy on Education (1986), the U.G.C. established the NAAC in 1994 with its Headquarters at Bangalore, Karnataka. NAAC functions through its General Council (GC) and the Executive Council (EC). The chairperson of the UGC shall be the president of GC and the chairperson of EC shall be an eminent academician nominated by the president of GC.

To fulfill its role, NAAC will assess and grade the institutions of higher education that volunteer for the process. Though assessment and accreditation is voluntary on the part of the institutes, the UGC had indicated that its plan based development; support to the educational institutes will be related to the outcome of the assessments and accreditation. All the autonomous and affiliated colleges are permitted to meet the cost of accreditation out of their development grant from U.G.C.

NAAC had formulated a three stage process for assessment and accreditation as given below:

Stage I: Preparation of the Self Study Report (SSR) by the institute.

Stage II: Validation of the S.S.R. by the peers by visiting the institution, and

Stage III: The final decision of NAAC based on the S.S.R. and the recommendations of the peer team.

The first and the most important step in the process of assessment and accreditation is the preparation of the S.S.R. by the institution along the guidelines formulated by NAAC. When Goalpara College decided to go for assessment and accreditation, the process was initiated by sending a letter of intent from the principal to the NAAC. When NAAC accepted the proposal, we sent Rs. 50000/- (Rs. 25000/- per faculty) as the fee for assessment and accreditation. On receipt of the fee the Bangalore office sent us the manuals and the guidelines that enabled us to initiate the process of preparing the self study Report.

When we started trying to answer the probes under the seven criteria, it became apparent that there were very little infrastructural and other facilities in the college at that time and much work had to be done before the existing facilities conformed to the required standard. Our primary concern was to identify the areas where either work had to be started from the scratch or more work had to be done to bring the existing facility upto the level. NAAC had identified the following seven criteria to serve as the basis of its assessment procedure. These criteria along with their corresponding weightages are-

Criteria	Weightage (for affiliated colleges)
I. Curricular aspects	10
II. Teaching, Learning and Evaluation	40
III. Research, Consultancy and Extension	05
IV. Infrastructure and Learning Resources	15
V. Student support and Progression	10
VI. Organization and Management	10
VII. Healthy Practices	10

Considering the information required by NAAC on the above criteria, we identified certain areas where improvement were required and put them before the principal for execution. Some of these which I still remember are-

» Computerization of the college library.
» Arrangement of students' reading room, reference and periodical rooms in the library.
» Setting up of individual departmental common rooms.
» Provisions for use of computers in those departments where it was necessary.
» Introduction of self financing courses and programmes.
» Preparation of the Master Plan of the college.
» Establishment of a Career Counselling and Placement Cell.
» Setting up of a Grievance Redressal Cell with adequate redressal mechanism.
» Introduction of continuous evaluation system.
» Introduction of the self Appraisal Report system for teaching as well as non-teaching staff.
» Setting up of Health care facilities in the college campus.
» Arrangement of extension education activities.
» Setting up of a Physical Education Centre.
» Correspondence with U.G.C. to procure the UGC recognition certificate. (At that time the college was recognized by the UGC but the actual certificate was not available)
» Arrangement of running water to the college, hostels and the laboratories.
» Designing and preparation of the college index map.
» Setting up of a college canteen for the students and the staff.
» Erection of boundary walls preferably permanent.
» Improving the sanitation and dranage facility.
» Construction of car, bike and bicycle stands.
» Preparation of Mission, Vision, Goals and objectives of the college.
» Introduction of innovative ways in the teaching learning process.
» Improvement of college hostel facilities.
» Beautification of the campus.

Although works had been started in many of the above areas, for one reason or the other the progress was very slow and unsatisfactory, Acceleration in the pace of work took place only about an year before the actual visit of NAAC i.e. from July/August, 2003.

In the meantime, I along with a few steering committee members, attended a NAAC related workshop ViZ. "Requirements of a college to prepare the SSR for NAAC" organised by Abhayapuri College at Abhayapuri on 23.12.2002. Again on 30.03.2003, I along with the then Principal Dr. Sramah, attended a UGC sponsored workshop on "Quality Enhancement initiative in Colleges of North-East India" at the Academic staff College, G.K. The inputs obtained in these workshop[s were of immense help in the preparation of the SSR At that time Gauhati University was already assessed by NAAC and it will be unfair if I do not acknowledge here the help and suggestions provided by some of my friends and acquaintances in G.U. who were directly or indirectly involved in the preparation of the S.S.R. for G.U.

While the preparation of the S.S.R. was in progress, Dr. S.N. Sarma retired on 31.07.2003 as Principal and Dr. A. Masum took charge as Principal i/c. It was

in the tenure of Dr. Masum that we sent the S.S.R. to Bangalore on 23rd December/ 2003. The NAAC office at Bangalore informed us that our college would be visited by the NAAC peer team on 8th and 9th September, 2004 just after its visit to Abhayapuri College on 6th and 7th September/2004. Accordingly, our college was visited by the NAAC peer-team on 8th and 9th September/2004. I am very much grateful to my then colleagues in general and all the steering committee members and Dr. Masum in particular for the co-operation and support they provided at that time.

The outcome of the visit by the peer-team came on 04-11-2004 a nd Goalpara College was accredited by NAAC with B+ grade with an institutional score of 75.25.

Although, I prefer to forget some of my experiences during this whole exercise of NAAC visit from the beginning to the end, most of my experiences of that period still give me pleasure and satisfaction. I record here some of my personal feelings regarding NAAC visit of my period with the hope that it may be of some use sometime in the future NAAC visits.

I. Since most of the teachers of the college are very enthusiastic about and activity engaged in the preparation to face the NAAC, it erroneously suggests to the common people that it is in the interest of only the teachers that an accreditation by NAAC is to be obtained.

II. Since most of the affiliated colleges depended at that time on Grants-in-aid by the State Govt. for finance, therefore, financial constraint is always a factor influencing the interest of the college Governing Bodies to go for assessment and accreditation.

III. I faced much difficulty in having the prepared audited accounts of the college, the Annual Budget and the Annuual Reports of the college because these were not made timely.

IV. The Master Plan of the College is an indispensable part of the SSR and must always be there.

V. Some Governing Bodies of affiliated colleges unfortunately consider the whole process of accreditation an unnecessary and avoidable exercise which severely dents the college finances and that it is only in the interest of the college.

VI. Mere formation of various committees and sub committees by the G.B. and the Principal will not serve the purpose. It requires dedication on the part of all the teachers and students in general and the committee members in particular with timely support from the Principal/G.B.

I would like to reiterate here that all the above are purely my personal feelings and in no way meant to hurt the feelings of anybody who thinks otherwise. Lastly, on the auspicious occasion of the completion of sixty years of glorious existence of Goalpara college, I offer my heartiest goodwill to each and every member of the college family and wish that Goalpara College may one day become one of the best colleges of Assam.

Looking Back - A Comprehensive Account of NAAC reaccreditation of Goalpara College in 2010

Prof. Amulya Sarma
Retd. HoD, Chemistry
Goalpara College

The target date for NAAC's reaccreditation of Goalpara College was Sept. 2010 after the expiry of the first reaccreditation period. The formation of an Internal Quality Assurance Cell (IQAC) in the institutions was made mendatory of after 2004. The onerons burden of preparations for reaccreditation fell on the IQAC formed in May 2008. The working team of the cell consisted of : Dr. S.N. Sarma, Dr. S.K. Mishra, Dr. D. Nath, Prof. Y. Ray and I as the co-ordinator. The preparatory period was short and an emergent staff meeting was convened to ring the alarm bell. The exigency of the situation was pronounced and responsibilities were disseminated to the facculty member andemployees. The immediate task of the IQAC were identified and taken up on priority basis.The new guidelines of NAAC made it mandatory for all institutions to submit an Annual Quality Assurance Report (AQAR). Our college was in default of three AQAR's for the past three years - the current year report was also done. Preparation of the four AQAR's and their delivery was the top priority task of IQAC. The other immdiate tasks were :

i) Establishment of a fully functional website of the college.
ii) Automation of college administration and establishment of a Local Area Network (LAN)
iii) Automation of college library.
iv) Formation of different cells and sub-committees for monitoring the programmes and programme in various fields.
v) Students feed back on the institutional perfomances and infrastructurres available in the college. Motivation of the students was another aspect.
vi) Preparation of a charter of activities andactions to taken up by the administration to improve the internal quality.

After delivering the AQAR the IQAC

was in a position to deliver the letter of intend (LOI) to NAAC. This was done in time. There was prompt response from NAAC to LOI - however the documents containing the Self Assessment Report (SSR) format mailed by speed post got lost in the college office. Left with no alternative, we went ahead with the SSR format available in the NAAC website. As the target date for submission of the SSR was nearing, activities in the AQAC room became more intensive adversities work lasted till late evening. Advertises started pouring in this critical period. S.K. Mishra was pulled out to prepare the bills for arrear salary of the teachers, Dharmendra Nath had to leave for Swizerland to attend a seminr, S.N. Sarma had to go home due to sudden desmise of his father, Y. Ray was assigned examination duty by the University. However, we remained steadfast and were determined to submit the SSR in due time - this was done accordingly.

We were waiting eagerly for the next phase of action and one day received a mail directomg us to suggest three suitable dates for the peer team visit. This was done after discussion in the Governing Body meeting and the visit dates were fixed on 13,14, and 15 th of December 2010. Several letters of containing instructions and information about the team visit were received. The peer team consisted of :

Pro. Satinder Singh, Pro. Vice Chancellor, GNDU, Amritsar as Chairman.

Dr. M.R. Kurup, Secretary, KET's V.G. Vaze College Mumbai as team co-ordinator and

Dr. S.N. Bhat of J.N. Center for Advanced Scientific Research, Bangalore as the third member.

Communication with all the three visitors were made and a homely accomodation in the Goalpara Circuit House was arranged. The team was escorted to Goalpara from LGNB airport by three of our members. The team arrived on 12th evening and immediately after their arrival a detailed visit programme was prepared. The official programme started at 9' O clock of 13th with interaction of the team with the Principal. The Principal presented a general overview of the college. The team then moved to IQAC room. In their deliberation - the team observed that the IQAC was not formed as per NAAC guidelines and no format meeting of IQAC was held. The lapses had obvious reasons which could not be explained to the team. The next programme was visit to the departments of Economics, Education, History, Mathematics, English, Philosophy, Political Science, Assamese and Statistics. The general observation was inadequacy of the classrooms accomodating a huge number of students. Academic perfomances of the students did not appear satisfactory to the team and their drop out rate was another concern. In the lunch time, the team had an informal meeting with the college Governing Body wherin some perspective plans, both in short and long time were suggested. The post lunch session started with inspection of the college canteen followed by visit to the department of Chemistry, Physics, Zoology, Botany and Geography. The delapidated laboratory buildings and infrastructurres inadquate to provide modern science deucation was expressed as concern by the team. Interactions with parents, alumini teachers and students followed the departmental visits. The peer team tried to dig out some of the hidden facts of the college and was some what successful in their effort. The evening ended with a cultural programme put up by the students.

The programme of 14th started with a visit to the college library. The book stock for UG course students was observed to be inadequate, lapless in annual purchases could not be explained and large scale purchase from a single firm was an objection. The team then moved to the computer laboratory and remarked that the number of computers was too small for a college level computer laboratory. The next moove was to the Boy's hostel. The hostel was observed to be too small with congested rooms and need for new structure was suggested. Returning from the hostel the team met the office bearers and the students union and inspected the boy's common room. The need of larger common room with facilities of indoor games was stressed upon. The team then visited the centres for 'remedical coaching', 'career concelling' and training of minorities for entry in service. They objected the fact that these schemes followed a routine. A SWOT analysis of the students was advised to the co-ordinators. The team then met the college NCC cadets in a troop and proceeded to the college gymnasium. Maintenance of attendance and entry record of the students in the gym. was suggested. The team then proceeded to visit the college office, continuation of manual practices inspite of uptodate automation, was an objection of the team. The team thereafter, hurriedly visited the Healtcare centre, NSS and Scout & Guide office rooms and the Girl's hostel. The weather station erected by ISRO, in the Girl's hostel campus was also visited. The team remarked that the data procured from the weather station should be fully utilised. The peer team then moved for lunch in the circuit house after completing the official formalities for their remuneration and allowances. There was a brief sight seeing programme in the afternoon. The team sat for preparing the assessment report in the evening. Next morning, the Principal and the co-ordinator of IQAC were called to endorse the assessment report. The report was finalised with some modifications suggested by us -

however we were asked not to disclose the contents of the report before it was being made public by the Chairman of the peer team. The visit ended with an exit meeting wherin the assessment report was read out. The general observations of the peer team along with suggestions for improvement were iterated in the meeting. The observation and remarks on the seven criteria selected by NAAC for evaluation were handed over to the Principal in a sealed envelop. The contentents of the envelop was to be opened only after delaration of the assesment results by NAAC. On 15th afternoon the teachers association of the college arranged a farewell lunch for the NAAC peer team. They were then escorted back to the airport.

Theassessment result with a score of 2.74 points in the 4.00 point scale was diseartening but still it is considered 'good' by NAAC. There exit inevitable defficiencies of infrastructures and regular teachers. But such aspects should not be an impediment in the growth and development of the college. A sincere concerted effort for improvement will lead Goalpara College to a better position. ☐

Present Status of Beel Fisheries in Goalpara District of Assam

Dr. Jugabrat Das and Pradip Chutia
Department of Zoology,
Goalpara College

Assam is gifted with myriads of extensive water bodies commonly known as beels, which are the only source of earning for the poor people in the surrounding villages. Due to this reason, beels are considered as priceless gems of the earth. In Assam, beels are freshwater wetlands. Though no satisfactory common definition exists, wetlands are the areas where water covers the soil, or is present either at or near the surface of the soil throughout year or for varying periods of time during the year, including during the growing season (US Environmental Protection Agency). These are areas where dry land meets or are saturated by water and are characterised by the presence of water-dependent species of plants and animals.

The Ramsar Convention (1971) defines wetlands as "*area of marsh, fen, peat land or water, whether natural or artificial, permanent or temporary, with water that is static or flowing, fresh, brackish or salt, including areas of marine water, the depth of which at low tide does not exceed six metres*". As an integral part of the water cycle, beels or wetlands are amongst the most productive ecosystems on earth and are of great economic and cultural importance to mankind. They are very rich in nutrients and have a great production potential.

Importance of beels (wetlands):

Beels provide many services and commodities to humanity. According to Prasad *et al.* (2002), wetlands perform numerous valuable functions such as recycle nutrients, purify water, attenuate floods, maintain stream flow, recharge ground water, and also serve in providing drinking water, fish, fodder, fuel, wildlife habitat, control rate of run-off in urban area, buffer shorelines against erosion and recreation to the society.

The floodplain wetlands or beels are natural repository of valuable biodiversity resources and potential source for fish production. Wetland

vegetation provides nesting material and sites for numerous birds and mammals. Some fishes rely on vegetation clumps as sites for depositing their eggs and as nursery areas for fry.

Thus, beels or wetlands are some of the most biologically productive natural ecosystems in the world, comparable to tropical rain forests or coral reefs in number and variety of species they support. By retaining nutrients, they also play a role in the nutrient recycling process of elements such as nitrogen and phosphorus.

However, the past few decades have witnessed rapid changes in the aquatic environment with multiple use of land that has caused increasingly greater habitat degradation which causes rapid depletion of ichthyofaunal diversity in the region. According to Deka *et al.* (2005), destruction of breeding habitat, siltation, encroachment, indiscriminate killing of gravid fishes, over-fishing etc. are the main causes responsible for fish depletion in the wetlands of Assam. Therefore, the conservation of freshwater body has been recognized as an important consideration throughout the world.

Beel fisheries of Assam:

Besides the Brahmaputra and Barak River systems, beels are the major source of capture fisheries in Assam. According to Baruah *et al.* (2000), a total area of 101 232 ha is covered by 3 513 wetlands which is close to 4% of the total floodplain area and 1.3% of the total area of the state Table 1).

Table 1: Type and area of wetlands of Assam

Type	Number	Area	%
Natural			
Lake/Pond	690	15494	15
Oxbow lake/ cut-off meande	861	15461	15
Waterlogged area	1125	23432	23
Swamp/marsh	712	43434	43
Man-made			
Reservoirs	10	2663	3
Tanks	115	750	1

Source: Baruah et al. (2000)

However, as per government record, in beel fisheries a total of 1,00,815 ha area is covered by 1,197 wetlands in Assam. Of this, River fisheries occupy an area of 4,820 km and number 55. There are 3,887 derelict water bodies/swamp covering 1,16,444 ha. Reservoir fisheries occupy 2,553 ha area and ponds/tanks areas numbers 3,68,014 and occupies 60,391 ha. Apart from this, forest fisheries cover an area of 5,017 ha.

Table 2: Fish Seed and Fish Production in Assam for Last Five Years

Year	Fish Seed Production (In Million Nos.)	Fish Production (In thousand Ton)
2007-08	3206	190.00
2008-09	3429	206.00
2009-10	3326	218.00
2010-11	4264	232.00
2011-12	4490	243.87
2012-13	4364	254.27
2013-14	4546	267.00

Source: Fisheries Department, Govt. of Assam

There are 767 numbers of unregistered and 430 numbers of registered beels in Assam with 40600 ha and 60215 ha of water spread area respectively. In Assam, the beels are under the control of the Revenue Department (Settlement). Since 1977, a substantial number of beels have been handed over to the Assam Fisheries Development Corporation (AFDC) for maintenance. Presently there are 192 beels in Assam under the management of AFDC (Assam Fisheries Development Corporation). Fish Production potentialities of the beels are in increasing trend as per government record (Table 2). In 2014-15, fish seed production in Assam was 4585.07 million nos and fish production was 282700 Tonne (Fishery Department, Govt. of Assam).

Beel fisheries of Goalpara district:

Goalpara district of Assam is rich in beel fisheries. A total of 57 beels with 6,820 ha of water spread area exist in the district. Out of 23 important natural wetlands recognized by Ministry of Environment and Forest, Govt. of India as important wetlands in Assam, 10 wetlands of undivided Goalpara district were recorded in the Directory of Wetlands of India (1990). The beels were: Dalani beel, Dhir beel, Chandakhol beel, Hashila beel, Kanara beel, Kumri beel, Medo beel, Sareswar beel, Tamranga beel and Urpod beel.

The beels (wetlands) are repository of varieties of aquatic flora and fauna including fishes. Sarma *et al.* (2007) reported 70 commercially important fish species from the lower reaches of Brahmaputra River. Saha and Bordoloi (2009) also reported 59 fish species from two beels of Goalpara district, Assam. Again, Sarma *et al.* (2012) reported 97 different fish species including 5 endangered species from the wetlands and different water channels of the district. Some of the important fish species recorded in the district are :(Table 4):

Current issues of the beels:

Biological productivity of a beel is generally determined by the hydro-biological conditions of water. The entry of municipal wastes into the Hashila beel is one of the issues which affect the physico-chemical characteristics of water. It has also reflected certain impact in the biological spectrum of the beels. The ecological degradation of most of the beels started with the arrival of the water hyacinth due to influx of nutrient as evident in the present investigation. Rampant growth of this fast-growing weed obstructs the penetration of sunlight, inhibiting planktonic growth and contributing to eutrophication by slowing down water currents and depositing debris at the bottom.

The second phase of enhanced eutrophication resulted from the construction of embankments along with almost the entire length of the river Brahmaputra and blocking of inlet to the

beels. These eeslev substantially reduced the periodic flushing by monsoon floods. Human activities such as encroachment, buffalo and cattle rearing, agriculture and over-fishing,erosion and flood are common problems for most of the beels.

These have resulted in further siltation and damage to the microflora and water quality. The injudicious use of pesticides in agriculture/farming activities has resulted in the accumulation of residue through surface run-off, leading to the problem of biomagnification. The aquatic resources of the beels have been depleting in a alarming rate. Therefore, it is required to establish appropriate policies for *in situ* and *ex situ* conservation and for other environment-related initiatives.

Measures suggested for management of the beels:

Developing a framework for wetland resource management begins with an analysis of the problems faced by user groups. The non-market worth of goods and services produced by wetlands should be properly valued so that informed decisions on the conservation and sustainable use of wetlands are made. Few suggestions for the effective management of the beels are as follows:

1. Management activities should be planned and executed with community participation represented by traditional fishers, landless labourers, farmers, local leaders and professionals, etc.
2. Biological monitoring may be made to investigate fishery potential and productivity of the beels with the help of biologist.
3. De-siltation of the channel to re--establish link between beel and the river to facilitate migration of fish from river to beel.
4. Encroachment of the beel for cultivation and other purposes should also be addressed amicably by providing alternative land to the landless people.
5. Pen culture can also be resorted to for the endemic species having high commercial value and enjoying threatened status.
6. Protection of existing avifauna of the beels through community participation, resting-shed and watching-tower can also be constructed to make the beels suitable as recreational site.

Table 3: List of unregistered beel of Goalpara district

Sl No	Name of beel	Water area (ha)	Sl No.	Name of beel	Water area (ha)
1	Kaltibari	83.30	33	Sawfulla	8.00
2	Sukrashak	71.00	34	Gerua Kamarpata	7.80
3	Borjong	34.00	35	Khawratal	7.50
4	Chakla	30.00	36	Kadamtola	7.20
5	Pandoba	30.00	37	Padum Pukhuri	7.20
6	Panikhaity	28.00	38	Kumarkhal	7.00
7	Dakhingola	28.00	39	Dora Kuchia	6.80
8	Sharbheri	28.00	40	Sakla	6.70
9	Kadamtola	25.00	41	Rangapani	6.66
10	Mornai	25.00	42	Kurung	6.66
11	Chakchekia	20.00	43	Hapsa beel	6.00
12	Kaima	20.00	44	Jurusila	6.00
13	Motilang	20.00	45	Bordal	6.00
14	Bausatary	20.00	46	Saktala	5.33
15	Borjong	17.30	47	Agdol	5.00
16	Rangjuli	16.00	48	Baradal	5.00
17	Mogha	16.00	49	Chakla -II	4.60
18	Fulnai	15.30	50	Minadoba	4.00
19	Paddabari	15.00	51	Duramari	4.00
20	Baisa	15.00	52	Jaldoba	4.00
21	Nandina	15.00	53	Arun	3.25
22	Singri	15.00	54	Kadaldhowa	3.00
23	Kanatapur	15.00	55	Gosaidhowa	3.00
24	Ouguri	14.00	56	Tabuk	3.00
25	Mora Toplakhwa	14.00	57	Leudeba	2.00
26	Thepkai	12.00	58	Ranua	2.00
27	Kaimari	11.00	59	Takarapara	2.00
28	Chakla	10.66	60	Magurmari	1.60
29	Nalanga	10.00	61	Dewaguri	1.40
30	Tharke	10.00	62	Salmaja	1.30
31	Panikamritary	10.00	63	Bhetodeba	1.24
32	Salhana	10.00		**Total**	**848.80**

Source: *Fisheries Department, Govt. of Assam*

Table 4: Some important fish species recorded in the beels of Goalpara district

Sl No	Fish species	Sl No	Fish species
1	*Chitala chitala*	46	*Clarius batrachas*
2	*Notopterus notopterus*	47	*Heteropneustes fossilis*
3	*Gudusia chapra*	48	*Chaca chaca*
4	*Hilsa ilisha*	49	*Sicamugil cascasia*
5	*Aspidoparia jaya*	50	*Xenentodon cancilla*
6	*Aspidoparia morar*	51	*Monopterus cuchia*
7	*Amblypharingodon mola*	52	*Macrognathus aral*
8	*Barilius barna*	53	*Macrognathus puncalus*
9	*Chela cachius*	54	*Mastacembalus armatus*
10	*Crossocheilus burmanicus*	55	*Chanda nama*
11	*Chela laubuca*	56	*Chanda ranga*
12	*Chagunius chagunius*	57	*Badis badis*
13	*Cirrhinus mrigala*	58	*Nandus nandus*
14	*Cirrhinus reba*	59	*Glossogobius giuris*
15	*Catla catla*	60	*Glossogobius gutum*
16	*Danio aequipinatus*	61	*Anabas testudinius*
17	*Danio daverio*	62	*Colisa fasciata*
18	*Esomus danricus*	63	*Colisa sota*
19	*Labeo bata*	64	*Colisa lalia*
20	*Labeo calbasu*	65	*Colisa labiosus*
21	*Labeo dyochilus*	66	*Ctenops nobilis*
22	*Labeo gonius*	67	*Channa marulius*
23	*Labeo rohita*	68	*Channa punctatus*
24	*Puntius chola*	69	*Channa striatus*
25	*Puntius chonconius*	70	*Channa gachua*
26	*Puntius gelious*	71	*Tetradon cutcutia*
27	*Puntius javanicus*	72	*Aorichthyes seenghala*
28	*Puntius phutunio*	73	*Glyptothorax platypogonoids*
29	*Puntius sarana*	74	*Setipinna phasa*
30	*Puntius shalynious*	75	*Setipinna bravifilis*
31	*Puntius sophore*	76	*Lapidocephalus guntea*
32	*Puntius terio*	77	*Mystus bleekeri*
33	*Puntius ticto*	78	*Mystus cavasius*
34	*Rasbora rasbora*	79	*Mystus tengera*
35	*Rasbora daniconius*	80	*Mystus vittatus*
36	*Raimas bola*	81	*Rita rita*
37	*Raimas guttatus*	82	*Aorichthys aor*
38	*Salmophasia bacalia*	83	*Ompok bimaculatus*
39	*Psilorhynchus balitora*	84	*Ompok pabda*
40	*Acanthocobitis botia*	85	*Ompok pabo*
41	*Botia Dario*	86	*Wallagu attu*
42	*Somileptis gongota*	87	*Ailia coila*
43	*Bagarius bagarius*	88	*Clupisoma garua*
44	*Gagata cenia*	89	*Eutropichthys vacha*
45	*Sisor rhabdophorus*	90	*Glyptothorax telchitta*

If we look back

Dr. Ranjit Choudhury
Assoc. Prof., Dept. of Physics

Goalpara College completes its glorious sixty years on 8th August, 2015. Before 1955 B.N. College of Dhubri was the only institution of higher education in the entire undivided Goalpara district. Spirit of freedom struggle was still fresh and powerful. Poor common people, languishing under colonial supperssion and oppression, dreamt of their hopes and aspirations coming true in an independent India. People saw higher education as the most important tool for eradicating poverty and backwardness of this region. Thus, an institution like Goalpara College had becom a historical necessity.

But establishing a college in such a backward region was not very easy. Feudal mindset and traditions were very strong among the common people. Having a building for college, getting teachers and collecting fund to run the college in such a backward region were some of the basic problems.

In such a challenging and confronting environment, a handful of enthusiastic people and social activists, led by late Khagendra Nath Nath, initiated the effort to establish a college and on 8th August, 1955 college started with six lecturers, twenty two students and with Late Wazuddin Ahmed as the Principal.

Gradually the college became the most important academic center of the entire district and an educated circle of people comprising artists, social activists, cultural activists, writers developed centering round the college. A number of renowned intellectuals and scholars of the state worked here as the Principals as well as lecturers. During its sixty years of journey, the college produced a large number of educationists, scientists, bureaucrats, litterateurs, artists, social practices of Assames society were in deep trouble, the college courageously fought and succeeded to maintain its academic sanctity.

An institution should not be assessed by its past glory alone. Greatness of an institution lies on its stride for future and the experiences gathered in this span of sixty years would

hopefully help us to build a better future.

In spite of having a glorious history, the present state of the college is not very inspiring. Today, when we see this sixty years old college, we find that the college is facing a number of problems, some of which are very serious in nature. Shrinking job opportunity is adversely affecting the dedication, sincerity and confidence of the students taking traditional college education. A number of long standing retirement vacancies have seriously hampered teaching and learning activities. Governments's restriction on additional post since 1990 is a major constraint in the expansion of higher education. The financial grants and assistances obtained from different government agencies are scanty and irregular. As a result, there is hardly any scope to utilize the fund is accordance with a master plan of development of the college. When we get financial grants from DST (Department of Science and Technology) for buying laboratory equipments, we can't chalk out a plan keeping an eye on the existing requirements as well as on the future developoment of the college. Because we do not know whether we shall get financial grants in future for constructing laboratory rooms to accommodate the equipments, whether we shall get government support for opening post graduate classes and advanced post graduate laboratories. In view of the education policies of the government for last two decades, we are not highly optimistic that we shall get additional faculty as required.

The basic objective of our Education policy should be, as stated by Mahatma Gandhi, "all-round drawing of the best in child and man in body,mind and spirit." But the education has been sought to design to meet the demand of the market. Instead of becoming an instrument for social transformation, Education has been transformed in to a commercially profitable commodity. Demands in the market is determining the commercial value of Education. Demand of the market is overpowering the academic interest in choosing the subjects. As a result Education has become lopsided and public educational institutions like ours are rapidly losing their relevance. Ina backward region like Goalpara, where market demand is extremely insufficient to absorb the products of the college, the problem is more acute.

Following the rule of market economy, private educational institutions are aggressively responding to the demand of the market and are replacing the public institutions. Private is equated with "good" and public is equated with "ordinary". We are almost overpowered by the propaganda that Privatization and Commercialization of education is the panacea of all weaknesses ofpresent Education system. Instead of paying better government attention in running public education institutions, corporate style of management, apporpriate for labor market has been highly encouraged. These have made damaging effect on the liberal academic spirit and dedication of the teachers in the institution.

An important statement of our Father of Nation is, "The real difficulty is that people have no idea of what education truly is. We assess the value of education in the same manner as we assess the value of land or shares in the stock-exchange market. We want to provide only such education as would enable the student to earn more."

Obviously education should enhance our skill and capacity to earn. But earning could not be the sole objective of education. Education should inspire us to build a better society and to be better human beings. Education imparted by our educational institutions should be capable of guiding us, should be important in very walk of life. Education should be scientific, based on facts and should be free from all prejudices. But we can't confidently say that we are in the right track. Rather, nonfactual propaganda based on myth, racial prejudice and religious bigotry have increasingly been pervading our social lives.

With all the experiences of sixty years, with bright and capable faculty, with dedicated management and with a strong work force, we are confident that the college would be able to boldly face the challenges. ❑

Goalpara College
Journey across a milestone

Sofiqul Islam
B. Sc, Semester V,

When the Sun was on full horizon and the stars were on perfect alignment on 8th August 1955 a stone was crafted under a perfect principalship of late Wajudin Ahmed with few lecturers and students as a night college. With relentless support and guidence of late Khagendranath Nath, the then MLA of Goalpara along with some other enthusistic people, this stone was transformed into a wall of knowledge with cooperation and financial help of faithful people. It was this stone which rolled over many decades and embodided on it bright colours and finally the college got provincialized on 2005.

This college has been continuously providing knowledge with diverse facilities of library books and various magazines and journals. More-over this college has two study centres namely KKHSOU and IDOL under Gauhati University.

Flourishing with B+ grade by NAAC along with science and arts stream this college has been attracting a large number of students from the neighbouring district as wel as from neighbouring states. With the increasing demand of education, this college has been admitting about two thousand of students in different streams.

This college has been providing education through the best known faculties. The immense support of the faculty has been always a attracting factor in pursuing studies in this college. With the completion of 60 years of this college where I am studying is a matter of pleasure for me to be a part of this great institution.

Hope to see the college grow to a noble status.

Long live Goalpara College. □

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ঃ এক অনুভৱ

ড° ৰবীন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী
(অৱসৰপ্ৰাপ্ত উপাধ্যক্ষ, গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়)

১৯৫৫ খৃঃত স্থাপিত হোৱা গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে তিনিকুৰি বছৰ পূৰ্ণ কৰিলে। এই সুদীৰ্ঘ সময়ত শিক্ষানুষ্ঠানখনিৰ বহুত পৰিৱৰ্তন হ'ল। তেতিয়াৰ মহকুমাৰ সদৰ গোৱালপাৰা চহৰত প্ৰতিষ্ঠিত এইখনেই ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণ পাৰৰ মানকাছাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ধূপধৰালৈ একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান। বৰ্তমানৰ বিজ্ঞান পৰীক্ষাগাৰটোৱে আছিল মহাবিদ্যালয়খন। তেতিয়া মাথো কলা বিভাগত দিব-নৈশত শিক্ষাদান কৰা হৈছিল। ১৯৬৬ খৃঃত হে বিজ্ঞান শাখা খোলা হয় আৰু বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ আৰ্থিক অনুদানেৰেনে বৰ্তমানৰ মহাবিদ্যালয় গৃহৰ একাংশ নিৰ্মাণ কৰা হয়। গোৱালপাৰা এখন প্ৰাচীন ঐতিহ্যপূৰ্ণ ঠাই। বৃটিছ চৰকাৰৰ দিনতে ১৮৬৮ খৃঃত পি.আৰ. গৱৰ্ণমেণ্ট হাইস্কুল স্থাপন হয়। উচ্চতৰ শিক্ষাৰ কোনো শিক্ষানুষ্ঠান গঢ়ি নুঠাত ইয়াৰ প্ৰতিভাধৰ ছাত্ৰসকলে অসমৰ কটন কলেজ অথবা পশ্চিমবঙ্গৰ মহাবিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰিবলগীয়া হৈছিল। আনকি তেতিয়াৰ পূৰ্ববঙ্গৰ ঢাকা, ৰংপুৰ আদি ঠাইত উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ গৈছিল। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় স্থাপন হোৱাৰ পিচত সেই অভাৱ দূৰ হ'ল।

একোখন শিক্ষানুষ্ঠান অকল শিক্ষিত মানুহ তৈয়াৰ কৰা কাৰখানা নহয়। সামাজিক, ৰাজনৈতিক, বৌদ্ধিক, সাংস্কৃতিক চিন্তা চৰ্চাৰো ই উপযুক্ত স্থান। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনে এনে চিন্তা চৰ্চাৰ পৰিৱেশ এটি গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম হৈছিল। আমি ১৯৬৬ খৃঃৰ আগষ্ট মাহৰ ৬ তাৰিখে এইখন শিক্ষানুষ্ঠান অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক (এতিয়া প্ৰবক্তা) হিচাপে যোগদান কৰোঁ। তেতিয়া মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ আছিল কটন কলেজৰ মোৰ শিক্ষাগুৰু ড° মহেন্দ্ৰ বৰা চাৰ। মই যোগদান কৰা সময়ত অসমীয়া বিভাগত অধ্যাপক ৰোহিত শৰ্মাহে একমাত্ৰ শিক্ষক আছিল। মোৰ এমাহ পিচত অধ্যাপক উত্তম শৰ্মাই যোগদান কৰে। আমি তিনিজনে বিভাগটো চলোৱাৰ কেবাবছৰ পিচত আমাৰে প্ৰাক্তন ছাত্ৰী শ্ৰীমতী যমুনা সিংহই যোগদান কৰে। অন্যান্য বিভাগত কৃতি শিক্ষক কেবাজনো আছিল। বিশেষকৈ বুৰঞ্জী, দৰ্শন, ৰাজনীতি বিজ্ঞান, অৰ্থনীতি বিজ্ঞান, ভূগোল, অঙ্ক আদি কলা শাখাত শিক্ষাদান দিয়া হৈছিল। তেতিয়া দিবা শাখাতকৈ নৈশ শাখাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা অধিক আছিল। অধিক সংখ্যক ছাত্ৰই দিবা ভাগত চৰকাৰী-বেচৰকাৰী অনুষ্ঠানত চাকৰি কৰি নিশা ভাগত অধ্যয়ন কৰিছিল। আমাৰ চাকৰি কালত ৬ জন অধ্যক্ষ পাইছিলো। তেখেতসকল ক্ৰমে- ড° মহেন্দ্ৰ বৰা (প্ৰায় ১৩ বছৰ) ড° বীৰেন্দ্ৰ নাথ দত্ত (দুই বছৰ), ড° প্ৰবীন চন্দ্ৰ শৰ্মা (এবছৰৰ অধিক), ড° ৰত্নকান্ত বৰুৱা (দুই বছৰ), শ্ৰীখগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ডেকা (বাৰ বছৰৰ অধিক), আৰু তত্বাবধায়ক অধ্যক্ষ শ্ৰীবীৰেন্দ্ৰ নাথ চৌধুৰী (এবছৰ)। ড° বৰা চাৰৰ সময়ত মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন দিশত সম্প্ৰসাৰণ ঘটিছিল। নতুন গৃহ নিৰ্মাণ, বিজ্ঞান শাখাৰ আৰম্ভণি, বিভিন্ন বিষয়ত সন্মান (Hons.) পাঠ্যক্ৰম ইত্যাদি উল্লেখযোগ্য। বিশেষকৈ ড° বৰা চাৰ এগৰাকী অধ্যয়নপুষ্ট ব্যক্তি হোৱা হেতুকে মহাবিদ্যালয়ত এক সুন্দৰ অধ্যয়নৰ পৰিমণ্ডল গঠন হৈছিল। বৰাদেৱে

বচা বচা ইংৰাজী, অসমীয়া, বাংলা গ্ৰন্থ আদি সীমিত আৰ্থিক অৱস্থাৰ মাজতো ক্ৰয় কৰি গ্ৰন্থাগাৰৰ কলেবৰ বৃদ্ধি কৰিছিল। শৃংখলা, নিয়মানুবৰ্তিতা, নিয়মীয়া পাঠদান আৰু বৌদ্ধিক চিন্তা-চৰ্চা কৰা মানুহজন আছিল ড° বীৰেন্দ্ৰ নাথ দত্ত। তেখেতৰ তত্বাৱধানত ইতিহাসৰ অধ্যাপক ড° মনোজ কুমাৰ চক্ৰৱৰ্তী আৰু এই লেখকে Ph.D ডিগ্ৰী লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ড° প্ৰবীন চন্দ্ৰ শৰ্মা গৃহ নিৰ্মাণকৰ্তা। অতি তাকৰীয়া সময়ৰ ভিতৰত মহাবিদ্যালয়ত বহুকেইটা কোঠালি ৰাইজৰ দান-বৰঙনিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। বিজ্ঞান শাখাৰ দুই এটা বিষয়ত সন্মান (Hons.) শ্ৰেণী খোলা হৈছিল। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন পৰীক্ষা নিয়ন্ত্ৰক গোৱালপাৰাৰে সন্তান ড° ৰত্নকান্ত বৰুৱাৰ সময়ত মহাবিদ্যালয়খনত এক শৈক্ষিক পৰিৱেশ গঢ়ি উঠিছিল। শ্ৰীখগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ডেকা এগৰাকী সহজ-সৰল সৰবৰহী লোক আছিল। তেখেতে সততে শিক্ষক গোটৰ লগত আলাপ আলোচনা কৰি মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা কৰিছিল। তত্বাৱধায়ক অধ্যক্ষ হিচাপে আমাৰে সহকৰ্মী বীৰেন্দ্ৰ নাথ চৌধুৰীয়ে এবছৰকালত মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰ্যালয়ত শৃংখলা, নিয়মানুবৰ্তিতা আদিত বিশেষ মনযোগ দিছিল। ১৯৯৭ খৃঃৰ এপ্ৰিল মাহৰ ১ তাৰিখে উপাধ্যক্ষ হিচাপে এই লেখকে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক গোটৰ একতা প্ৰশ্নাতীত। ৰাজনৈতিক বিষয়ত মতভেদ থাকিলেও উমৈহতীয়া স্বাৰ্থত সকলো একগোট হৈছিল। সদৌ অসম কলেজ শিক্ষক সংস্থাৰ নেতৃত্ব অধ্যাপক মাখন শালৈয়ে সাধাৰণ সম্পাদক আৰু সভাপতি হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। মুঠতে শিক্ষক সংস্থাত গোৱালপাৰা শিক্ষক গোটৰ বিশেষ স্থান আছিল। শৈক্ষিক দিশতো কোনো কাৰ্পণ্য নকৰাকৈ শিক্ষাদান দিছিল। খেলা-ধুলা, গান-বাজনা, নাট্যাভিনয় আদিত শিক্ষকসকলে নেতৃত্ব দিয়াৰ উপৰিও নাট্যাভিনয়ত অংশ গ্ৰহণও কৰিছিল। অধ্যাপক উত্তম শৰ্মাৰ 'পাগলা ফাটেক' নাটিকাখনয়ে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিছিল। এই দৰে সাংস্কৃতিক দিশতো মহাবিদ্যালয়খনৰ উজ্জ্বলতা বৰ্দ্ধিত হৈছিল। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুৱ মহোৎসৱত কৃতিত্ব প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। আমাৰ এই মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰী ড° ৰাণু দাস বৈশ্য, ছাত্ৰ জিতেন ডেকা, ক্ষীৰোদ কলিতা আদিয়ে অনাতাঁৰ শিল্পী হিচাপে নিজক প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰিছে।

এই মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ সন্মান পৰীক্ষাত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ প্ৰথম স্থান লাভ কৰা ড° মৃগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দাস (ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰাজনীতি বিভাগৰ অধ্যাপক) দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ প্ৰথম স্থান অধিকাৰ ড° খৰ্গেশ্বৰ নায়ক (মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক হিচাপে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰা) আৰু অন্যান্য কীৰ্তিমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল আমাৰ গৌৰৱৰ উদাহৰণ। বিজ্ঞান শাখাত প্ৰতি বছৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰথম বিভাগত (First Class) লাভ কৰে। কিন্তু তুলনামূলকবাৰে কলা শাখাত খুব কম সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰথম বিভাগ পায়। আমি আশা কৰোঁ দুয়োটা শাখাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভাল ফল দেখুৱাব পাৰিব।

ৰাজনৈতিক জগতৰ পৰা আঁতৰি থাকিলে আমাৰ লেখা আংশিক অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰ'ব। আমাৰ শিক্ষকগোটৰ পৰা দেৱান জয়নাল আবেদিন (ইংৰাজী অধ্যাপক), শ্ৰীবীৰেন্দ্ৰ নাথ চৌধুৰীয়ে আৰু শ্ৰীজ্যোতিষ দাসে অসম বিধান সভাৰ বিধায়কৰ পদ অলংকৃত কৰিছিল। আমাৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ শ্ৰীঅযোধ্যাৰাম দাস (হাৱাঘাট কলেজৰ অৱসৰ প্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ), শ্ৰীমতী আনন্দি বালা ৰাভা আৰু মেঘালয় বিধান সভাত বিধায়ক, অধ্যক্ষ হিচাপে অলংকৃত কৰা শিৰেন কোচ আৰু মনি ৰাভা বিশেষ উল্লেখযোগ্য ব্যক্তি। এইসকলক লৈ আমি গৌৰৱ অনুভৱ কৰোঁ।

বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° কাচেম আলী আহমেদ আমাৰে এই কলেজৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ। তেওঁৰ সুযোগ্য পৰিচালনাত মহাবিদ্যালয়ে নতুন মাত্ৰা লাভ কৰিব পাৰিব বুলি আশা কৰোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ উৎকৰ্ষতাই আমি পুৰণিচামক বিমল আনন্দ অনুভৱৰ খোৰাক যোগাব বুলি আশা পালি ৰৈ থাকিলোঁ। ☐

ষাঠি বছৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ একত্ৰিচ মহীয়া কৰ্মব্যস্ততা

ড° আবুল মাছুম
প্ৰাক্তন ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়

প্ৰবাহমান নদী এখনৰ নদীপাৰত কেতিয়াবা ফাঁট মেলে নানা কাৰণত আৰু তাত বসবাস কৰা নৈপৰীয়া মানুহ আতংকিত হয়, দুৱা-দুৱা লগায় আৰু কিছুমানে তাৰপৰা পলায়ন কৰে। ঠিক তেনেকুৱা এটা পৰিৱেশ মহাবিদ্যালয়খনৰ ভৰ যৌৱন কালত সৃষ্টি হৈছিল। ৪৮ তম্ বছৰটোত মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা কমিটিৰ কিছু সিদ্ধান্তৰ বিপৰীতে ছাত্ৰ একতা সভা, শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু অভিভাৱকৰ মাজত মতাদৰ্শৰ সৃষ্টি হৈছিল, আন্দোলনৰ সূত্ৰপাত হৈছিল। পৰিচালনাৰ প্ৰত্যক্ষ দায়িত্ব থকা অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ স্বাস্থ্যজনিত কাৰণত কৰ্মস্থলৰ পৰা বাহিৰত আছিল। ফলত অভিভাৱকহীন অনুষ্ঠানটি যৌৱন কালৰ অভিব্যক্তিয়ে আটাইকে প্ৰভাৱিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। তেনে পৰিস্থিতিত এটা দেওবাৰত চতুৰ্থ বৰ্গৰ কৰ্মচাৰী নগেন ৰাভাৰ দ্বাৰা মই একোছা চাবিৰ তত্বাৱধায়ক হৈছিলো এখনি চিঠিৰ সৈতে যে চাবিকোছা পিচদিনা সোমবাৰে অধ্যক্ষৰ হাতত দিবলৈ। সোমবাৰে মহাবিদ্যালয়ত সোমায়েই দেখা পাইছিলো যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, ছাত্ৰ একতা সভা আন্দোলনত বহিছে কেইবা দফা দাবী লৈ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষকসকলৰ লগত একাধিকবাৰ আলোচনাত মিলিত হৈ দাবীবোৰৰ প্ৰতি যথোচিত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰাৰ পিচত মীমাংসাৰ পথ উদ্ভাৱন কৰা সম্ভৱ হৈছিল আৰু তদানীন্তন সভাপতি শাদিদ মজুমদাৰ (বিধায়ক) ডাঙৰীয়াক ৰাতিৰ প্ৰায় ১২ মান বজাত তেওঁৰ বাসগৃহত সাক্ষাৎ কৰি বিস্তাৰিতভাৱে জনোৱা হৈছিল আৰু সমাধান সূত্ৰৰ প্ৰতি সন্মান জনোৱাত আন্দোলন স্থগিত হয়, পৰিস্থিতি শান্ত হ'বলৈ ধৰিছিল। ফলস্বৰূপে ২০০৩ বৰ্ষৰ পৰাই Computer Science আৰু Arabic বিষয় দুটা XI ক্লাচৰ পাঠ্যক্ৰমত সংযোজিত হৈছিল। আন্দোলনৰ কালছোৱাতেই অধ্যক্ষ সুৰেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা ডাঙৰীয়াৰ কাৰ্যকাল উকলি যায়- তেখেতে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে ৩১-০৭-২০০৩ তাৰিখত। ফলত ১ লা আগষ্টৰ পৰা অধ্যক্ষৰ কাৰ্যভাৰ মোৰ ওপৰত ন্যস্ত হৈছিল।

মহাবিদ্যালয়ৰ এনে জটিল পৰিস্থিতিত যি সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক, কৰ্মচাৰীৰ মাজত নানা মত বিৰোধ, NAAC ৰ বাবে প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত আৰু পঠোৱাৰ শেষ তাৰিখ ৩১-১২-২০০৩ (ইয়াৰ বাবে কোনো ধৰণৰ প্ৰস্তুতিৰ কাম হোৱা নাই), অধ্যক্ষৰ দায়িত্ব হস্তান্তৰৰ বাবে অধ্যক্ষৰ অনুপস্থিতি আদি বিষয়বোৰ মোৰ বাবে প্ৰত্যাহ্বান স্বৰূপ। এইক্ষেত্ৰত ADC মিজানুৰ ৰহমান চাহাবৰ পৰামৰ্শ মতে অসম চৰকাৰৰ প্ৰশাসনিক বিধি এটাৰ জৰিয়তে স্বয়ম্ভু অধ্যক্ষৰ দৰে নিজে নিজেই কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিছিলো মহাবিদ্যালয়ৰ বৃহত্তৰ স্বাৰ্থৰ খাতিৰত। অতীতক স্মৰণ কৰি আপ্লুত হ'বলগীয়া হয় যে বিভাজিত মতাদৰ্শক একত্ৰিত কৰি, অনুষ্ঠানৰ ঐক্য-সংহতি সুনিশ্চিত কৰি আটাইয়ে দিনে-নিশাই অহৰ্নিশে কৰ্ম তৎপৰ হৈ আগবঢ়াৰ মানসিকতা গঢ় লৈ উঠিছিল। মোৰ ৩৪ বছৰীয়া কাৰ্যকালৰ শেষৰ ৩১ টা মাহত মহাবিদ্যালয়খন প্ৰাণ চঞ্চল হৈ উঠা পৰিলক্ষিত হৈছিল। প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰ কৰ্মোদ্যমে মোক অভিভূত কৰিছিল। দিন-ৰাতিৰ বিচাৰ নকৰি, আদেশৰ অপেক্ষা নকৰি প্ৰত্যেকেই নিজ নিজ সময়নিষ্ঠ দায়িত্ব পালনত সচেষ্ট আছিল। প্ৰত্যেকেই নিজ নিজ কামৰ প্ৰতি অন্তঃকৰণেৰে

জড়িত হৈছিল আৰু তাৰ ফলশ্ৰুতিতেই মাত্ৰ ৫ টা মাহতেই শ্ৰীথানেশ্বৰ শৰ্মা ডাঙৰীয়াৰ তত্বাৱধানত NAAC ৰ প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰি বাঙ্গালুৰুস্থ অফিচলৈ প্ৰেৰণ কৰা সম্ভৱ হৈছিল। একেবাৰে নতুন কৰ্ম, নতুন ধাৰণা, পদ্ধতি আৰু নতুন বিষয়ৰ অনভিজ্ঞতাই বাধা সৃষ্টি কৰিলেও মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্ম তৎপৰতাই সকলো বাধা অতিক্ৰম কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। সময়নিষ্ঠ কৰ্ম হোৱাৰ বাবে সহকৰ্মী প্ৰবক্তা মণ্টু দাস, সন্তোষ মিশ্ৰ, দণ্ডধৰ শৰ্মা, ধৰ্মেন্দ্ৰ নাথ, দয়াল কৃষ্ণ দাস, মনোৱাৰ হুছেইন আদি ব্যক্তিৰ লগত বহুতো বিনিদ্ৰ ৰজনী অতিবাহিত কৰি দুঃখিত হোৱাৰ বিপৰীতে কৰ্ম সম্পাদনৰ তৃপ্তিত সন্তুষ্ট হৈছিলো।

তাৰ পিচত ২০০৪ চনৰ জানুৱাৰী মাহৰ পৰাই প্ৰতিবেদনত উল্লেখ কৰা বিষয়বোৰৰ বাস্তৱ ৰূপ প্ৰদান আৰু তাক প্ৰত্যায়িত কৰাবলৈ কৰ্ম তৎপৰতা পৰ্ব আৰম্ভ হৈছিল। আৰ্থিক অৱস্থা টনকীয়াল নহ'লেও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-কৰ্মচাৰীৰ ঐকান্তিক উদ্যোম, পৰিচালনা কমিটিৰ অকুণ্ঠ সমৰ্থন আৰু সাধাৰণ ৰাইজৰ সহযোগিতাৰ ঐক্যবদ্ধ প্ৰচেষ্টাই আমাৰ মূল সম্পদ আছিল। যাৰ ফলত অভূতপূৰ্ব কৰ্ম সু-সম্পন্ন কৰা সম্ভৱ হৈছিল। উল্লেখযোগ্য কৰ্মবোৰৰ ভিতৰত কলা শাখাত ১৪ টা বিভাগৰ প্ৰতিটোৰে আচুতীয়া কোঠালীৰ লগতে বিভাগীয় লাইব্ৰেৰীৰ ব্যৱস্থা কৰা, মূল গ্ৰন্থাগাৰৰ Reference section ৰ ভিন্ন কোঠালী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অধ্যয়ন কক্ষৰ ব্যৱস্থা কৰা, Periodical section ৰ ব্যৱস্থা কৰা আৰু নানা ধৰণৰ গৱেষণামূলক Journal, Magazin, বাতৰি কাকত পঢ়ুৱৈৰ বাবে উপলব্ধ কৰা, তত্বগধুৰ Reference Book ৰ সংযোজন ঘটাই প্ৰায় ২৪,০০০ কিতাপৰ এক সমৃদ্ধ গ্ৰন্থাগাৰ সৃষ্টি কৰা হৈছিল। গ্ৰন্থাগাৰৰ আচবাব পত্ৰৰ অভাৱ দূৰ কৰা হৈছিল, জেনেৰেটৰৰ দ্বাৰা বিজুলীৰ অভাৱো দূৰ কৰা সম্ভৱ হৈছিল। লগতে Photostate মেচিনৰ ব্যৱস্থা কৰি অতি কম মূল্যতে বিদ্যাৰ্থীক সহায় কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। গ্ৰন্থাগাৰত Book Bank ৰ সুবিধা সৃষ্টি কৰি দুখীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সহায় কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। তাৰোপৰি এই বিশাল গ্ৰন্থাগাৰৰ গ্ৰন্থ লেন-দেন আৰু হিচাপ পত্ৰ সহজ কৰিবলৈ Gujrat University ৰ পৰা Computer Software আনি ইয়াক আধুনিক ৰূপত সংযোজন কৰা হৈছিল।

প্ৰশাসনিক দিশত কৰ্মচাৰীসকলৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টাৰ মাজেদি নানা বিন্যাস সাধিত কৰা হৈছিল। নথি-পত্ৰ সু-শৃংখলাবদ্ধ কৰা, লাগ বুলিলেই তৎক্ষনাত পাব পৰাৰ বাবে বহু কাৰ্য ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। তাৰ বাবে হিচাপ পত্ৰৰ নিৰ্ভুল সংৰক্ষণ আৰু সহজতৰ কৰিবলৈ কেইটামান Computer Software সংযোজিত কৰা হৈছিল। তেতিয়াই Internet সংযোজিত কৰা হৈছিল। আৰ্থিক দিশৰ স্বচ্ছতাৰ বাবে প্ৰতিটো পুঁজিৰ Account বোৰ কুশল ব্যক্তিৰ দ্বাৰা পুনৰীক্ষণ কৰোৱা হৈছিল যাতে পৰিদৰ্শনকাৰী সন্তুষ্ট নহৈ নোৱাৰে। প্ৰশাসনিক যোগাযোগ সহজতৰ কৰিবলৈ, এক বিভাগৰ লগত অন্য বিভাগৰ সমন্বয় ৰক্ষা কৰিবলৈ নানা ধৰণৰ পুনঃবিন্যাসৰ মাজেৰে প্ৰশাসনক প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। নানা পুঁজিৰ পুনৰীক্ষণৰ মাজেৰে কেইটামান পুঁজিত (বিশেষকৈ পৰীক্ষা পুঁজিত) ধনৰ সাশ্ৰয় থকাৰ সম্ভেদ পোৱা হৈছিল আৰু সেই পুঁজিৰ পৰা পৰীক্ষা নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে এটা আচুতীয়া কোঠা আৰু গোপনীয় নথি-পত্ৰ ৰখাৰ বাবে তৎ সংলগ্ন কোঠালী এটাৰো ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। লগতে Computer Laboratory ৰ ব্যৱস্থাও কাষতে কৰা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও ৰাসায়নিক পৰীক্ষাগাৰ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ মাজৰ ঠাইডোখৰ বিধায়ক পুঁজিৰ টকাৰে দুটা আহল বহল কোঠালী আৰু সঞ্চিত ধনৰ পৰা দুটা কোঠালী নতুনকৈ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল আৰু সোমাজৰ কোঠালীটো সোণালী বৰ্ষৰ দাঁতা শ্ৰী আব্দুৰ ৰহিমৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত হৈছিল। আনহাতে স্নাতকোত্তৰ ক্লাচৰ অসমীয়া বিভাগৰ পৰিত্যক্ত কোঠালীৰ পুনঃবিন্যাস ঘটাই Canteen ৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। গোৱালপাৰা পৌৰসভাৰ তদানীন্তন সভাপতি শ্ৰী মফিদুল হুচেইন (ভাইটি)ৰ সহযোগত বিজ্ঞান শাখাৰ বিল্ডিং, ল'ৰাৰ হোষ্টেল আৰু ছোৱালী হোষ্টেল আদি সংলগ্ন পথসমূহ সম্পূৰ্ণৰূপে পকী কৰি

মূল ৰাজহুৱা ঘাঁইপথৰ লগত সংযোজিত কৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰশাসনীয় বিভাগ, ছোৱালী হোষ্টেল আৰু ল'ৰাৰ হোষ্টেলত প্ৰবাহমান (Running Water) পানী মটৰৰ মাধ্যমত উত্তোলনৰ ব্যৱস্থাও কৰা হৈছিল। সু-স্বাস্থ্য বজায় ৰাখিবৰ সুযোগৰ বাবে ছোৱালী হোষ্টেলৰ কাষৰ দুটা কোঠালীত ক্ষুদ্ৰ স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ এটাও মুকলি কৰা হৈছিল চৰকাৰী প্ৰশাসনৰ সহযোগত। তাৰোপৰি UGC পুঁজিৰ প্ৰায় দুই লাখ টকাৰে অত্যাধুনিক ব্যৱামাগাৰ (Gymnasium) প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

আনহাতে অত্যাধুনিক প্ৰেক্ষাগৃহ নিৰ্মাণৰ বাবে ৬০ লাখ টকাৰ উৰ্দ্ধৰ পৰিকল্পনা এটাৰ বিপৰীতে ডাঃ অৰুণ শৰ্মা (MP) ডাঙৰীয়া মাত্ৰ ৫ লাখ টকাৰ অনুদান ২ বছৰকাল পৰিত্যক্ত অৱস্থাত জিলা প্ৰশাসনৰ ওচৰত থাকে আৰু এই অব্যৱহৃত ধন ঘুৰাই পঠোৱাৰ পত্ৰ আমালৈ আহিছিল। লগে লগে আমাৰ ফালৰ পৰা প্ৰতিশ্ৰুতি প্ৰদান কৰি স্থানীয় ইঞ্জিনীয়াৰ শ্ৰীমহেশ নাথ আৰু শ্ৰীকনক সাউদ ডাঙৰীয়াৰ পৰামৰ্শ মতে নতুন ধৰণে প্ৰেক্ষাগৃহৰ কেৱল মঞ্চ (Stage) ভাগটো সম্পূৰ্ণ কৰাৰ দিহা কৰা হৈছিল আৰু NAAC পৰিদৰ্শন কালত এই কৰ্ম অব্যাহত আছিল আৰু সোণালী বৰ্ষতেই সেই অংশটোৰ উদ্বোধন কৰা হৈছিল।

মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান পৰীক্ষাগাৰ সমূহৰ মেৰামতি আৰু পুনঃবিন্যাস ঘটোৱাৰ লগতে নানা ধৰণৰ লাগতিয়াল আধুনিক যন্ত্ৰপাতিৰ সংযোজন ঘটোৱা হৈছিল, ৰসায়ন বিজ্ঞানৰ স্নাতক পৰীক্ষাগাৰত ৰ LPG ৰ সংযোজন ঘটাই সুবিধা সৃষ্টি কৰা হৈছিল। ইয়াৰ বাবে UGC ৰ ধন ব্যৱহৃত হৈছিল। UGC এ Fish আৰু Fishery Department লৈ আগবঢ়োৱা ধনৰ হিচাপৰ খেলি-মেলি দূৰ কৰিবলৈ প্ৰবক্তা এজনক দিল্লী অফিচলৈ পঠাই প্ৰকৃত সত্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল আৰু সেইমতে পৰিচালনা কমিটিৰ সহযোগত বিষয়টোৰ সমাধান কৰা হৈছিল, শিক্ষকৰ মাননীৰ মীমাংসা কৰা হৈছিল। মীমাংসিত ব্যৱস্থাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়খনে UGC ৰ পৰা অতিৰিক্ত দুটা অনুদান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। এটা হ'ল Coaching Scheme for entry into services আৰু Remedical Coaching for students of Minority Community আনটো। ইয়াৰ কাৰ্যকৰণত শিক্ষকৰ প্ৰচেষ্টা অনস্বীকাৰ্য যাৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত পঢ়া-শুনাৰ ধাউতি বাঢ়িছিল, আশাৰ সঞ্চাৰ হৈছিল।

NAAC দলৰ পৰিদৰ্শনৰ প্ৰস্তুতি পৰ্বৰ সময়তে দুটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ৰ ওপৰত কঠোৰ সিদ্ধান্ত ল'ব লগা হৈছিল। অফিচ ৰুম আৰু অধ্যক্ষৰ ৰুমৰ মাজত খিৰিকি-ভেণ্টিলেচন বিহীন এটা কোঠালী ষ্ট্ৰং ৰুম ৰূপে পৰিচিত আছিল। তাত পুৰণি নথি-পত্ৰৰে ঠাহ খাই আছিল, নথি-পত্ৰৰ স্তুপৰ মাজত উই-হাফলুৰ বাহ, চিকা-পইতাচৰাৰ আশ্ৰয়স্থল, এটা পুতি দুৰ্গন্ধময় পৰিৱেশ। শিক্ষক-কৰ্মচাৰীৰ সহযোগীতাৰে এইবোৰ চাফাই কৰি জ্বলাই দিয়াৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল। কেইবাদিন ধৰি ২/৩ জন হাজিৰা কৰ্মীৰে জ্বলোৱা পৰ্ব শেষ কৰা হৈছিল। দুই-এজনে প্ৰশ্ন কৰিছিল "তাত যদি কিবা মূল্যবান, দৰকাৰী নথি-পত্ৰ থাকে।" মই দৃঢ়তাৰে উত্তৰ দিবলৈ কুণ্ঠাবোধ কৰা নাই এইবুলি যে দৰকাৰী কাগজ এখিলা এই পাহাৰ সদৃশ দমৰ পৰা কোনোও কাহানিও বিচাৰি উলিয়াব নোৱাৰে আৰু সেয়েহে থকা কথাটো এইক্ষেত্ৰত মূল্যহীন- থকাতকৈ নথকাই ভাল। আজি সুদীৰ্ঘ ১০ বছৰকালত নিশ্চয়কৈ তেনেকুৱা বিশেষ পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হোৱা নাই বুলি বিশ্বাস। আনটো আছিল মহাবিদ্যালয়ৰ চাৰি সীমাৰ পকী বেৰ নিৰ্মাণ সম্পৰ্কে। শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু পৰিচালনা কমিটিৰ সহযোগত এক দৃঢ় পদক্ষেপ ল'ব লগা হৈছিল। সীমা বিবাদ জটিল- ই সত্য। দিনক দিনে মহাবিদ্যালয়ৰ মাটিৰ পৰিমাণ কমি যোৱা সৰ্বজনবিদিত। কিন্তু যোৱা ৪৯ বছৰতো কোনো কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ সম্ভৱ হোৱা নাছিল। অসম চৰকাৰ বুনিয়াদ আঁচনিৰ ১০ লাখ টকা আৱণ্টিত হোৱাৰ ফলত পৰিচালনা সমিতিয়ে দৃঢ়তাৰে আগবাঢ়ি আহে। ওচৰ চুবুৰীয়াসকলৰ লগত বহু আলোচনা বিলোচনা কৰাৰ পিচতো নানা ঠাইত মতদ্বৈধতা দেখা দিছিল। কিন্তু উপায়ুক্ত মহোদয়ৰ সহযোগত চৰকাৰী নথি-পত্ৰৰ সহায়ত চুবুৰীয়াসকলক

সন্তুষ্ট কৰিব পৰা পন্থা উলিয়াই লোৱা হৈছিল। তাৰ ফলস্বৰূপে ৩৫০ মিটাৰ দীঘল বেৰৰ বিপৰীতে প্ৰায় ৫৫২ মিটাৰ পকী বেৰ নিৰ্মাণ কৰিববলৈ সক্ষম হোৱা সম্ভৱ হৈছিল। বৰ সন্তুষ্টিৰ বিষয় যে কোনো এজন ব্যক্তিয়েও ধনৰ অপচয় হ'বলৈ দিয়া নাই নাইবা অপচয়ৰ সুযোগো সৃষ্টি নকৰাৰ বাবে অতিৰিক্ত কাম কৰি উঠাৰ পিচতো ডেৰ লাখমান টকা পুঁজিত জমা থাকে। স্মৰণীয় যে চুবুৰীয়াসকলে নিজৰ ফালৰ বেৰৰ পিঠিটো নিজেই প্লাষ্টাৰ কৰাৰ দায়িত্ব লৈছিল। কিন্তু বিজ্ঞানাগাৰৰ পিচফালৰ কিয়দংশ সময়ৰ অভাৱৰ বাবে সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰা হোৱা নাছিল। কাৰণ চৰকাৰী নিৰ্দেশত মই হঠাতে ৫৯ বছৰ বয়সতে অৱসৰ ল'ব লগা হৈছিল অৰ্থাৎ ৬০ বছৰৰ সলনি ৫৯ বছৰতে চাকৰি কাল উকলি যোৱাৰ বিধি প্ৰৱৰ্তিত হৈছিল।

মহাবিদ্যালয়ত থকা NCC বিল্ডিংৰ মেৰামতি কৰাৰ লগতে NCC আৰু NSS সংগঠন দুটাৰ কৰ্মদক্ষতা বৃদ্ধিৰ যাৱতীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছিল আৰু আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বহুক্ষেত্ৰত পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাবলৈ সক্ষম হৈছিল। লগতে খেলা-ধূলা আৰু সাংস্কৃতিক দিশত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰৎসাহন যোগাই মনোবল বৃদ্ধি কৰা হৈছিল যাৰ বাবে NACC পৰিদৰ্শনৰ সদস্যসকলক সন্তুষ্ট কৰিব পৰাকৈ এক সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া অকস্মাৎ (সদস্যৰ অনুৰোধ মৰ্মে) সফলভাৱে অনুষ্ঠিত কৰি প্ৰসংশা লাভ কৰিববলৈ সক্ষম হৈছিল। লগতে প্ৰশাসনিক বিল্ডিংৰ মাজ ডোখৰত সুন্দৰ বেষ্টনীৰ মাজত নানা ৰঙৰ ফুলৰ হাঁহিয়ে সদস্যসকলক আকৃষ্ট কৰিববলৈ সক্ষম হৈছিল। আনহাতে UGC ৰ আৰ্থিক অনুদানেৰে Bio-technology বিভাগৰ নানা উন্নতি সাধন কৰাৰ লগতে বিল্ডিংটোৰ পিচফালে দুৰ্লভ মূল্যবান গছৰ নমুনাৰ সংগ্ৰহালয়ক বাগিচাৰ ৰূপ দিয়াটো এক উল্লেখযোগ্য পদক্ষেপ আছিল। তাৰোপৰি বিধায়ক পুঁজিৰ অনুদানেৰে অসম আৰ্হিৰ ছোৱালী হোষ্টেলৰ চাৰিওফালে সুউচ্চ পকী বেৰ নিৰ্মাণ কৰি সুৰক্ষা নিশ্চিত কৰা হৈছিল।

বিদ্যায়তনিক দিশত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন ব্যক্তি সদা সতৰ্ক, অতন্দ্ৰ প্ৰহৰীৰ দৰে নিজ কৰ্মত ব্যস্ত আছিল। শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাই শিক্ষানুষ্ঠানৰ মূল কৰ্তব্য বুলি বিশ্বাস কৰিছিল। ইয়াৰ বাবে UGC ৰ নিৰ্দেশনা মতে মহাবিদ্যালয়ৰ পাঠদানৰ দিনপঞ্জীৰ পূৰ্ণ সংশোধন ঘটোৱা হৈছিল যাৰ দ্বাৰা বছৰটোত হ'ব লগা ক্লাচৰ সংখ্যা, শিক্ষকৰ কৰ্মৰ সময় সুনিশ্চিত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। লগতে পৰীক্ষা পদ্ধতিৰো পৰিৱৰ্তন সাধন কৰা হৈছিল। নিৰৱচ্ছিন্ন মূল্যায়ন ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তিত কৰা হৈছিল, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বছৰেকীয়া ন্যূনতম উপস্থিতি সংখ্যা নিৰ্দ্ধাৰিত কৰা হৈছিল। যাৰ ফলত ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যকে ধৰি বহুতো বিদ্যাৰ্থী পৰীক্ষাত বহিবলৈ অযোগ্য বুলি ঘোষিত কৰিব লগা হৈছিল। পিচলৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা অন্য শিক্ষানুষ্ঠানলৈ যাবলগীয়া হৈছিল। কঠোৰ নীতি নিৰ্দেশনা প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষক গোট, কৰ্মচাৰী গোট আৰু পৰিচালনা কমিটিৰ সহযোগীতাৰ কথা শলাগিব লাগিব। ফলস্বৰূপে শিক্ষা লাভৰ প্ৰকৃত সুস্থ আৰু শান্তিপূৰ্ণ বাতাবৰণৰ সৃষ্টি হৈছিল আৰু সেই কালছোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফলো যথেষ্ট উন্নত হৈছিল বুলি ক'ব পাৰি আৰু তাৰ সাক্ষ্য সময়ে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব।

নাগালেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ Vice Chancellor ৰ নেতৃত্বত NAAC ৰ তিনিজনীয়া দলটো ২০০৪ চনৰ ছেপ্তেম্বৰ মাহৰ ৭ তাৰিখৰ সন্ধিয়া গোৱালপাৰা পাইছিল। তেখেতসকলক নতুন Circuit House ত থকাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল আৰু সেইদিনা ৰাতিত আমাৰ প্ৰতিবেদনৰ বহুতো কথা চৰ্চা কৰা হৈছিল। তাৰ পিচত ৮ আৰু ৯ তাৰিখত পূৰ্ণ পৰিদৰ্শন আৰম্ভ কৰা হৈছিল, নানা গোটৰ লগত ভাৱ বিনিময় কৰি, পৰ্যবেক্ষণ কৰি আমাৰ প্ৰতিবেদনৰ সত্যাসত্য নিৰূপন কৰিছিল। ৯ তাৰিখৰ আবেলিৰ সাধাৰণ সভাত নিজৰ মতামত দাঙি ধৰাৰ উপৰিও কিছু পৰামৰ্শ আগবঢ়ায় আৰু সেইবোৰৰ লিপিৱদ্ধ ৰূপ মুকলি মঞ্চতেই অধ্যক্ষৰ হাতত অৰ্পন কৰিছিল। পিচত তেওঁলোকৰ গুপুত মূল্যায়নৰ প্ৰতিবেদনৰ ভিত্তিত NAAC অফিচৰ পৰা মহাবিদ্যালয়ৰ মানদণ্ড নিৰ্দ্ধাৰিত

কৰি আমালৈ পঠাই দিছিল। সৰ্বভাৰতীয় মানদণ্ডত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে B+ Grade লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। এয়া প্ৰথমবাৰ মূল্যায়ন হোৱা বাবে আমি সন্তুষ্ট হ'ব লগা হৈছিল। আনহাতেদি পুৰণি গোৱালপাৰা জিলাৰ মহাবিদ্যালয়বোৰৰ ভিতৰত আমাৰ স্থান সৰ্বোচ্চ আছিল।

NAAC দলৰ প্ৰত্যায়নৰ আগত অৰ্থাৎ ২০০৪ চনৰ আগষ্ট মাহৰ ৮ তাৰিখৰ দিনা ৰাতিপুৱা আমাৰ অঞ্চলৰ বিশিষ্ট নাগৰিক, সমাজকৰ্মী, অধিবক্তা প্ৰয়াত মজিৰ উদ্দিন আহমেদ ডাঙৰীয়াই মহাবিদ্যালয়ৰ পতাকা উত্তোলনৰ দ্বাৰা সোণালী বৰ্ষৰ শুভাৰম্ভ কৰিছিল। সোণালী বৰ্ষৰ নানা কাৰ্যসূচীৰ মাজতো NAAC ৰ পৰিদৰ্শনো থকা বাবে মহাবিদ্যালয়ত এক উখল-মাখল পৰিৱেশ সৃষ্টি হৈছিল, মহাবিদ্যালয়খন প্ৰাণ-চঞ্চল হৈ উঠিছিল। NAAC দলৰ মূল্যায়ন কালতেই ধুবুৰী লোকসভা সমষ্টিৰ মাননীয় সাংসদ শ্ৰীযুত আনোৱাৰ হুছেইন ডাঙৰীয়াই প্ৰশাসনিক বিল্ডিং নিৰ্মাণৰ বাবে ১৬ লাখ টকাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি আগবঢ়াইছিল আৰু তাৰ ১ম কিস্তিৰ ৪ লাখ টকা মোকলাই দিছিল। পৰিচালনা সমিতিয়ে সেই টকাৰে প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ ওৱাজুদ্দিন আহমেদ ডাঙৰীয়াৰ স্মৃতি ৰক্ষাৰ্থে এটা বিল্ডিং নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা কৰি তাৰ কিয়দংশৰ ছাদ ঢালাই কাম সমাপন কৰিছিল সোণালী বৰ্ষতেই। ইয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত শ্ৰী মহেশ নাথ আৰু শ্ৰী কনক সাউদৰ প্ৰকল্প অনুসৰণ কৰা হৈছিল। ২০০৬ চনৰ প্ৰথমৰ ফালে অতিৰিক্ত ৪ লাখ টকাৰ অনুদান আহি পালেও মোৰ আকস্মিক অৱসৰৰ বাবে টকাখিনি মোকলাই অনা হোৱা নাছিল।

সৌভাগ্যৰ কথা যে NAAC মূল্যায়নৰ পিচতেই তেতিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি A.P.J. Abdul Kalam Azad ৰ PURA (Propogating Urban facilities to Rural Area) আঁচনিৰ বাবে Gauhati University ৰ দ্বাৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনক মনোনীত কৰা হৈছিল। তাৰ বাবে যোৰহাট কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰবক্তাৰ দ্বাৰা Food Processing পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল আৰু বঙাইগাঁওৰ IIT ৰ জৰিয়তে Repairing electronic / electric goods আৰু Computer Application ৰ Diploma পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুমতিৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল। কিন্তু কাৰ্যকাল এবছৰ হ্ৰাস হোৱাৰ বাবে এই বিষয়ৰ অগ্ৰগতি কৰিব পৰা হোৱা নাছিল।

মোৰ ৩১ মহীয়া কাৰ্যকালৰ ভিতৰতে NAAC (National Assessment and Acereditation Council) ৰ পৰিদৰ্শন, মূল্যায়নৰ নিচিনা মহত্বপূৰ্ণ ঐতিহাসিক কৰ্ম সম্পাদিত হৈছিল আৰু একে সময়তেই সোণালী জয়ন্তী উৎসৱ পালন কৰা হৈছিল। দুই ঐতিহাসিক কৰ্মৰ বাঘজৰী নিজৰ হাতত ধৰিব পাৰি সুখ অনুভৱ কৰাৰ লগতে জীৱনৰ সাৰ্থকতা উপলব্ধি কৰিব পাৰিছিলো। এই কৰ্মদ্বয়ৰ বাবে শ্ৰী থানেশ্বৰ শৰ্মাই সমন্বয়ক ৰূপে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছিল আৰু সোণালী জয়ন্তী উদ্‌যাপনৰ দীৰ্ঘদিনীয়া কৰ্মত সাধাৰণ সম্পাদকৰ গুৰুদায়িত্ব সুকলমে সমাধান কৰিছিল শ্ৰী ৰফিক জামান ডাঙৰীয়াই। দুয়োগৰাকী ব্যক্তিলৈ মোৰ সহৃদ কৃতজ্ঞতা যাচিলোঁ। মোৰ কৰ্মত সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱা বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু গোৱালপৰীয়া ৰাইজলৈ সশ্ৰদ্ধ কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলো।

ইতিহাস অধ্যয়নৰ দ্বাৰা উচিত অনুচিতৰ জ্ঞান লাভ কৰা সম্ভৱ হয় বাবেই ইতিহাসৰ মাজতেই পৰামৰ্শ অন্তৰ্নিহিত থাকে। মোৰ এই সামান্য কাৰ্যকালৰ প্ৰতিবেদনৰ লগতে এটা বাস্তৱ উদাহৰণ দাঙি ধৰি বৰ্তমান বংশধৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। কিছুবছৰ পূৰ্বে স্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত ভাল ফল লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী এগৰাকী আৰু তাইৰ মাতৃয়ে উচ্চতৰ শ্ৰেণীৰ বাবে কোনখন শিক্ষানুষ্ঠান ভাল হ'ব বুলি উপদেশ বিচাৰিছিল। মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ কথা কোৱা স্বত্বেও তাই অন্য অনুষ্ঠানত ভৰ্তি হৈছিল। পিচলৈ এই কথা জানিব পাৰি বৰ লজ্জিত হৈছিলো। হীৰক জয়ন্তী উদ্‌যাপন কমিটি লৈ এয়াই উপদেশ হ'ব যে আত্মবিশ্লেষণ কৰাৰ একান্তই প্ৰয়োজন হৈছে আৰু ব্যক্তি স্বাৰ্থৰ উৰ্দ্ধত উঠিব পাৰিলেহে তাৰ দ্বাৰা এই ঐতিহ্যমণ্ডিত মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ বৃদ্ধি কৰা সম্ভৱ হ'ব। ❑

অধ্যক্ষ ড° মহেন্দ্ৰ বৰা আৰু গোৱালপাৰা কলেজৰ সোণালী দিনৰ মধুৰ বেদনাৰ সোঁৱৰণ

উত্তম শৰ্মা

অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক

হয়, যাঠি বছৰ হ'ল। আঠ বছৰীয় শিশু কলেজখনৰ আজি যাঠি বছৰ হ'ল। ১৯৬৩ চনত ড° মহেন্দ্ৰ বৰা ছাৰৰ আকৰ্ষণত গোৱালপাৰালৈ আহি প্ৰবক্তা হিচাবে ইয়াত থাকি গ'লো। তেতিয়াৰ দিনৰ মধুৰ স্মৃতি মোৰ মনলৈ আহিছে। তেখেতৰ কবিতা, প্ৰবন্ধ, সম্পাদকীয় মই কলেজত পঢ়ি থকা দিনৰ পৰাই পঢ়িছিলো। ড° মহেন্দ্ৰ বৰা ছাৰে ১৯৬০ চনৰ ভাষা আন্দোলনৰ সময়ত কটন কলেজৰ ইংৰাজী বিষয়ৰ প্ৰবক্তা আছিল। সেই আন্দোলনত কটন কলেজৰ ছাত্ৰাবাসৰ ছাত্ৰ ৰঞ্জিত বৰপূজাৰী পুলিচৰ গুলিত নিহত হোৱা কথাৰ বিষয়ে কাকতত লিখি প্ৰতিবাদ কৰা ৰোষত পৰি চাকৰিকে ইস্তাফা দিছিল। সেইজনা দেশপ্ৰাণ, জাতিপ্ৰাণ ব্যক্তি বৰ্তমান গোৱালপাৰা কলেজৰ অধ্যক্ষ। বৰ আশাৰে কলেজৰ অসমীয়া বিভাগৰ খালি হোৱা পদৰ বাবে আবেদন পত্ৰ দিছিলো। গোৱালপাৰা কলেজত নিয়োগ পত্ৰ পোৱাৰ পিছত আহি কলেজৰ আন এজন শিক্ষক হিচাব নতুন জীৱন আৰম্ভ কৰিলো। যথা সময়ত ১৯৯২ চনত ময়ো অৱসৰ ল'লো আৰু আজি ২০১৫ চনত কলেজখন যাঠি বছৰীয়া হ'ল। নিশা তেতিয়া দহ বাজিছে। বন্ধু দুজনে কলেজখনৰ বিষয়ে কিবা লিখিবলৈ কোৱাত কি লিখিম বুলি চকু দুটা মুদি ভাবি থাকোতেই মোৰ মনৰ পৰ্দাত শিক্ষকতা কালৰ মধুৰ স্মৃতিয়ে মোৰ মন আলোকিত কৰি তোলাৰ সময়ত থমাছ মূৰৰ (Thomas Moore) তলৰ কবিতা কেইশাৰী মোৰ মনলৈ আহিল-

Off, in the stilly night
Ere slumber's chain has bound me,
Fond memory brings the tight
of other day arround me.

হয়, ড° মহেন্দ্ৰ বৰা ছাৰৰ কবিতা, লিখনি আৰু তেখেতৰ দ্বাৰা সম্পাদিত মনিদীপ মাহেকীয়া আলোচনীখন পঢ়ি আৰু ভাষা আন্দোলনৰ বীৰজনৰ অধীনত কাম কৰাৰ মধুৰ স্মৃতিয়ে আজিও মোক ৰোমাঞ্চিত কৰি তোলে। সেই সময়ৰ প্ৰতিজন শিক্ষক, কৰ্মচাৰী, শিক্ষাৰ্থী সকলো যেন অতি আপোন। অধ্যক্ষদেৱেই আমাৰ অভিভাৱক যেন। প্ৰত্যেকজন শিক্ষকৰ লগত, শিক্ষকৰ পৰিয়ালৰ লগত এক নিবিড় সম্পৰ্ক। তেখেতে নিজেই আমাৰ পৰিয়ালৰ খবৰ বাতৰি লয়। ওচৰে পাজৰে মেছ কৰি থকা অধ্যাপক সকলকো সময় সুবিধা অনুসৰি সঙ্গ দিয়ে। মই কলেজত নিযুক্তি পোৱাৰ সময়ত তেখেতে সপৰিয়ালে ওচৰৰে বামুনপাৰাত ঘৰ ভাৰা লৈ আছিল। তেখেতৰ পৰিবাৰ গীতা বাইদেউ বৰ সৰবৰহী শিক্ষিতা মহিলা। অতি মৰমীয়াল। সেই সময়ত মোৰ অগ্ৰজ শিক্ষকসকল আছিল - ইংৰাজীত ৰামায়া, অসমীয়া বিভাগত ৰোহিত শৰ্মা আৰু শ্ৰীযুত ৰবীন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী, ৰাজনীতি বিজ্ঞানত শ্ৰীযুত শিৱ শৰ্মা, শ্ৰীযুত বীৰেন্দ্ৰ নাথ চৌধুৰী, বুৰঞ্জীত শ্ৰীযুত মনোজ চক্ৰৱৰ্তী আৰু শ্ৰীযুত অৰুণ দাস, দৰ্শন বিভাগত উপাধ্যক্ষ শ্ৰীযুত লুতফৰ ৰহমান আৰু কিৰণ চৌধুৰী, অৰ্থনীতি বিভাগত শ্ৰীযুত মাখন শালৈ আৰু শ্ৰীযুত ৰমেশ নাথ। আমাৰ প্ৰতিজনৰ লগত জড়িত প্ৰতিজনৰ মধুৰ সম্পৰ্ক। গ্ৰন্থাগাৰ আছিল মোজাম্মেল হক, বৰবাবু (Head Asstt.) আছি আমিনুৰ আৰু গাণনিক আছিল আব্দুল মতলেব। চতুৰ্থ বৰ্গৰ চাকৰিত আছিল ফৰিদ আহমেদ, ৰবেশ দাস আৰু মহিউদ্দিন আহমেদ ওৰফে কালঠা বুঢ়াৰ বয়স বেছি। তেখেতৰ নিয়োগৰ এক কাহিনী আছে। আজি যি প্ৰায় বাৱন্ন বিঘা মাটি কলেজৰ দখলত আছে সেইখিনি দেৱত্তোৰ মাটি। বৰপুখুৰীৰ পাৰত থকা শ্যাম সুন্দৰ সত্ৰৰ মাটি। সত্ৰৰ ফালৰ পৰা কালঠা বুঢ়াৰ পৰিয়ালক খেতি কৰি ভোগ দখল কৰি থকাৰ বিনিময়ত সত্ৰখনলৈ কিছু আগবঢ়াব লাগে। চৰকাৰৰ নথি পত্ৰতো মহিউদ্দিনে উক্ত জমিৰ দখলি স্বত্ব পোৱা ব্যক্তি হিচাবে হেনো উল্লেখ আছিল। ১৯৫৫ চনতে সমূহ দক্ষিণ গোৱালপাৰা ৰাইজৰ প্ৰচেষ্টাত স্থাপিথ গোৱালপাৰা কলেজ, নিশা ভাগতহে পি.আৰ. চৰকাৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক আৰু বহুমুখী বিদ্যালয়ত, কেতিয়াবা ল'ৰাৰ এম. ই. মাদ্ৰাছাত, জয়তুন নেছা ছোৱালী এম. ই. স্কুলত, কেতিয়াবা শিশু গ্ৰন্থাগাৰত হেছাক লাইট বা মম বাতিৰ পোহৰত চলিছিল শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ অসীম উদ্যমৰ জৰিয়তে (এইবোৰ মই পিছত শুনিছিলো)। পীৰ বাবাৰ মাজাৰৰ সন্মুখৰ সেই খেতিৰ মাটিডৰাৰ ওপৰত কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰ চকু পৰিল। তেতিয়াৰ পৰিচালনা কমিটিৰ সভাপতি শ্ৰীখগেন্দ্ৰ নাথ নাথ, জনাব ওৱাজুদ্দিন আহমেদ, জনাব মুজিবৰ ৰহমান, ˆ মনিকান্ত দাস আদি পৰিচালনা কমিটিৰ সদস্যসকল গৈ কালঠা বুঢ়াক মাটিখিনি কলেজৰ নামত দখল স্বত্ব কলেজ কৰ্তৃপক্ষক দিবলৈ অনুৰোধ কৰাত দক্ষিণ গোৱালপাৰাৰ সমূহ জনগণৰ উচ্চ শিক্ষাৰ স্বাৰ্থত তেখেতে সম্পূৰ্ণ ৫২ বিঘা মাটি কলেজ কৰ্তৃপক্ষক স্বত্বাধিকাৰ দান কৰে। তেনে এক মহৎ দানৰ প্ৰতিদান স্বৰূপে মহিউদ্দিনক (কালঠা বুঢ়াক) কলেজত চাকৰি এটা দিছিল। তেওঁৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ ল'ৰাই এতিয়া চতুৰ্থ বৰ্গৰ চাকৰি এটা কৰি আছে। মানুহজনে আপোনমনে কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰ আদেশ পালন কৰি গৈছিল। সকলোকে 'তই' বুলি সম্বোধন কৰিছিল। আনকি অধ্যক্ষকো। আমিতো আছিলো তেওঁৰ ল'ৰাৰ দৰে। কোনো দিন দুখ বেজাৰ নাই। তেনে এজন ব্যক্তিৰ স্মৃতিৰ বিষয়ে কলেজ কৰ্তৃপক্ষই কিবা ভাবিবনে?

মই ˆ খগেন্দ্ৰ নাথ নাথ, ˆ এক্ৰাম আলী, ˆ মাধৱ বৰুৱা, ˆ মেহবুব আলী আদি কৰি কেইজনমানৰ পৰা গোৱালপাৰা কলেজ স্থাপনৰ ৰোমাঞ্চকৰ কাহিনী শুনিছিলো। প্ৰথম দলৰ শিক্ষাৰ্থী কেইজনমানকো লগ পাইছিলো। তেওঁলোকৰ মুখত শুনিছিলো হাটে-বজাৰে, গাঁৱে-ভূঞে, ঘৰে ঘৰে কেনেকৈ দলবদ্ধভাৱে ধন সংগ্ৰহ কৰি ফুৰিছিল। শুনিছিলো ধুপধৰাৰ পৰা মানকাচাৰলৈ মানুহে দান বৰঙনি দিছিল। ধুপধৰাৰ ˆ হাজী মিৰ উল্লা চাহাবে আৰু শিমলীতোলাৰ ˆ জোনাবা ইয়াছিন মোল্লা চাহাবে কলেজখনৰ বাবে প্ৰায় ৭৬-৭৭ বিঘা জমি দান কৰিছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত বিজ্ঞানৰ শাখা খোলাৰ সময়ত সেই মাটিখিনি বিক্ৰী কৰিছিল হেনো অধ্যক্ষ ড° বৰা ছাৰৰ দিনতে। সেই মহান দাঁতা দুজনৰ কথাও পাহৰণিৰ গৰ্ভত।

মই গোৱালপাৰা কলেজত যোগদান কৰা সময়ত অধ্যক্ষ ড° বৰাদেৱে অশেষ চেষ্টা কৰি কলেজলৈ ঘাটি

মঞ্জুৰী আদায় কৰিছিল। ৰাইজৰ প্ৰচেষ্টাত কলেজৰ দখলি স্বত্ব থকা প্ৰায় ৫২ বিঘা মাটিৰ দক্ষিণ কোণত প্ৰায় ৬-৭ টা কোঠালীৰ এটি অসম আৰ্হিৰ ঘৰত কলেজৰ শিক্ষাদানকে ধৰি সকলো কাম চলিছিল। শিক্ষকসকলৰ লগত অধ্যক্ষ বৰা ছাৰৰ বন্ধুসুলভ দৃশ্যই তেখেতৰ প্ৰতি মোৰ আকৰ্ষণ বঢ়াইছিল। সময় পালেই শিক্ষকৰ জিৰণি কোঠালৈ আহি নানা ধৰণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল। ক'ৰ পৰা কেনেকৈ ধন সংগ্ৰহ কৰি কলেজৰ বাবে এক আহল বহল গৃহ সাজিব পাৰি তাৰ চিন্তা কৰিছিল। সময়ে-সময়ে শিক্ষকসকলৰ লগত কেৰম আদিও খেলিছিল। মাজে মাজে ইংৰাজীৰ ক্লাছ কৰিছিল বিশেষকৈ স্নাতক শ্ৰেণীত। ইতিমধ্যে কলেজৰ বাবে মাষ্টাৰ প্লেন কৰি অসম চৰকাৰ আৰু বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগলৈ বিত্তিয় অনুদান বিচাৰি আবেদন কৰে। লগতে ৰাইজৰ দান বৰঙনিৰে বৰ্তমান বিজ্ঞানৰ গৱেষণাগাৰ কৰা গৃহটোত আকৌ দুটা কোঠা সংযোগ কৰিছিল। ইতিমধ্যে চৰকাৰ আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুদান আয়োগৰ টকাৰে আজিৰ বৰ্তমানৰ যিটো প্ৰধান ঘৰ আছে তাৰে দক্ষিণফালত থকা হল ঘৰটোৰে সৈতে বুৰঞ্জী আৰু শিক্ষা বিভাগৰ শিক্ষকৰ কোঠালৈকে এই অঞ্চলৰ কাম শেষ কৰি প্ৰায় ১৯৬৬ চন মানত সেই গৃহতে শিক্ষাদান আৰম্ভ হ'ল।

অধ্যক্ষ বৰা ছাৰৰ আন এক বৃহৎ পদক্ষেপ হ'ল গোৱালপাৰা কলেজত বিজ্ঞান শাখা খোলা। প্ৰথমে শিক্ষকসকলৰ লগত আলোচনা কৰিলে। ইতিমধ্যে গণিত আৰু ভূ-বিজ্ঞান বিষয়ৰ শ্ৰেণী খোলা হৈছেই কিন্তু চৰকাৰীভাৱে বিভাগ দুটাৰ স্বীকৃতি আৰু বিত্তীয় অনুদান পোৱা হোৱা নাছিল। বৰ্তমান পদাৰ্থ বিজ্ঞান, ৰসায়ন বিজ্ঞান আৰু উদ্ভিদ বিজ্ঞানৰ লগতে প্ৰাণী বিজ্ঞানৰ শাখা খোলাৰ কথা আলোচনা কৰা হ'ল আৰু শিক্ষকসকলৰ সহযোগিতা কামনা কৰিলে। পৰৱৰ্তী সময়ত কলেজ পৰিচালনা কমিটিৰ অনুমতি সাপেক্ষে বিজ্ঞান শাখা পুনৰ আৰম্ভ কৰা হ'ল। লেবেৰটৰীৰ বাবে কোঠাও নিৰ্মাণ হৈছিল। অৱশ্যে লেবেৰটৰীৰ যাৱতীয় সামগ্ৰী গুৱাহাটীৰ ২-৩ খন ফাৰ্মৰ পৰা বাকী কৰি আনি কাম আৰম্ভ কৰা হ'ল। কিন্তু ধনৰ অভাৱ। অধ্যক্ষ বৰা ছাৰৰ নেতৃত্বত চহৰৰ আঢ্যৱন্ত ব্যক্তিসকলৰ ওচৰ চাপি যাৱতীয় ধন সংগ্ৰহ আৰম্ভ কৰা হ'ল। সকলোৰে আনন্দ মনে দান বৰঙনি সংগ্ৰহ মহাযজ্ঞত অংশ লৈছিল। আনকি অধ্যক্ষ দেৱৰ নেতৃত্বত কেইজনমান শিক্ষক আৰু ছাত্ৰই গাঁও সমূহলৈও গৈছিল। আমাৰ মনত পৰে বৰাদেৱে কেইজনমান ছাত্ৰৰ সৈতে বিচনা পত্ৰ লগত লৈ প্ৰথমে বাছেৰে গৈ কৃষ্ণাইত নামি কোনোবা ৰাভাৰ ঘৰত থাকি তেওঁলোকৰে এজন হৈ প্ৰায় এক সপ্তাহ বিভিন্ন অঞ্চললৈ কেতিয়াবা গৰু গাড়ীৰে কেতিয়াবা খোজ কাঢ়ি ধান খেৰৰ বিছনাত শুই তেওঁলোকৰ লগত খোৱা বোৱা কৰি ধন সংগ্ৰহ কৰি ফুৰিছিল। বিশেষকৈ কৃষ্ণাই, দুধনৈ, মেন্দি পথাৰ, ধূপধৰা আদি অঞ্চললৈ গৈ বিজ্ঞান শাখাৰ আৱশ্যকতা আৰু ধনৰ আৱশ্যকতাৰ কথা সুন্দৰভাৱে কৈ যথেষ্ট ধন সংগ্ৰহ কৰিছিল। এই কাৰ্যত অন্ত্ৰৰ পৰা অহা প্ৰবক্তা প্ৰয়াত ৰামায়া, আপ্পায়া আৰু শ্ৰীযুত ৰবীন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰীয়েও অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। কলা শাখাৰ শিক্ষকসকলে নিয়মিত দৰমহা পাইছিল যদিও সময়ে সময়ে বিজ্ঞান শাখাৰ শিক্ষকসকলক পাৰিতোষিক দিয়াৰ স্বাৰ্থত আনন্দমনে নিজৰ মাহিলী বেতন ২-৩ কিস্তিত হ'লেও গ্ৰহণ কৰিছিল। সেয়াও সম্ভৱ হৈছিল অধ্যক্ষ বৰা ছাৰৰ বাবেহে। বৰা ছাৰৰ প্ৰতিভাত আমি বিস্ময় হৈছিলো। তেখেত কলা বিভাগৰ মানুহ। ইংৰাজী সাহিত্যৰ এম.এ.। কলেজৰ গুৰুদায়িত্ব লৈও সাহিত্য, সমাজৰ চিন্তাৰ মাজত থাকিও জাতীয় চিন্তাৰে সমৃদ্ধ এইজন ব্যক্তিয়ে প্ৰত্যক্ষভাৱে কোনো গাইডৰ সহায় নোলোৱাকৈ অসমীয়া ছন্দৰ ওপৰত ডক্টৰেট লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। আমি আচৰিত হৈছিলো যেতিয়া বিজ্ঞান শিক্ষকৰ অভাৱ হৈছিল তেতিয়া পদাৰ্থ বিজ্ঞান আৰু ৰসায়ন বিজ্ঞানৰ পাঠদানো তেখেতে কৰিছিল।

মহাবিদ্যালয়খন গঢ় দিয়াৰ ইয়াৰ শ্ৰেণী কোঠা বৃদ্ধি, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাৰ অভাৱ আদি এশ এবুৰি সমস্যাৰ কথা চিন্তা কৰিও সাহিত্য, সমাজ, ৰাজনীতি, সংস্কৃতি আদি বিষয়ত তেখেতৰ অনুৰাগ আছিল যদিও সক্ৰিয় ৰাজনীতিৰ লগত তেখেতৰ সম্পৰ্ক নাছিল। ইমান ব্যস্ততাৰ মাজাতো 'মনিদীপ' আলোচনীখন সম্পাদনা কৰি আছিল। তেখেতৰ নেতৃত্বত চলন্তিকা নামে এখন সাহিত্য আলোচনা অনুষ্ঠান পৰিচালিত হৈছিল। এই আলোচনা বিশেষকৈ ছাৰৰ ঘৰত আৰু শিক্ষকসকলৰ ঘৰে ঘৰে মাহত এবাৰকৈ হৈছিল। তাত বিশেষকৈ সাহিত্য, ভাষা, গল্প, কবিতা আদিৰ পাঠ আৰু আলোচনা হৈছিল। ড° বৰা ছাৰে সকলো স্তৰৰ লিখনিৰ সমালোচনা কৰিছিল। ৰাজ্যৰ উন্নতিৰ কথাও চিন্তা কৰিছিল। বৰা ছাৰ গোৱালপাৰা কলেজত থকা সময়ৰ কথা। তেতিয়া উত্তৰ পাৰেৰে যোৱা ৰেল সেৱা বাৰিষা কালত প্ৰায়ে বন্ধ হয়। সচেতন নাগৰিক আৰু কলেজৰ কেইজনমান শিক্ষকে দক্ষিণ পাৰেৰে ৰেল লাইনৰ সম্প্ৰসাৰণৰ কথা চিন্তা কৰি সেই সময়ত উদ্ভিদ বিজ্ঞান শাখাৰ শিক্ষক শ্ৰীকুলভূষণ দাসক সম্পাদক কৰি দক্ষিণ পাৰ ৰেল সম্প্ৰসাৰণ সমিতি এখন কৰা হ'ল। সভাপতি সম্ভৱ ড° বৰা ছাৰ। নহ'লেও তেখেতে নেতৃত্ব লৈছিল। মোৰ মনত পৰে, তেখেতে মেপসহ এখন মেমোৰেন্দাম তৈয়াৰ কৰিছিল য'ত বৃটিছৰ দিনতে পোন প্ৰথমে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণে ৰেলপথ যোৱাৰ আঁচনি আছিল। সেই ৰেল সম্প্ৰসাৰণ কমিটিৰ ময়ো এজন সক্ৰিয় সদস্য হোৱাৰ উপৰিও প্ৰয়াত মাখন শালৈ, ৰমেশ নাথ, বীৰেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰীৰ লগতে গোৱালপাৰা চহৰৰ আৰু আগিয়া, কৃষ্ণাই, দুধনৈ আদিৰো সদস্য তাত আছিল। নেতৃত্বৰৰ প্ৰধান ভূমিকা কিন্তু নেপথ্যত থাকি ড° বৰা ছাৰে লৈছিল। মই পলাশবাৰী অঞ্চললৈ গৈ তাত সংগঠন কৰি মেল মিটিং পাতি স্মাৰক পত্ৰ আদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলো। স্মাৰক পত্ৰ এন.এফ. ৰেলৱেৰ জেনেৰেল মেনেজাৰ, প্ৰধানমন্ত্ৰী, কেন্দ্ৰীয় ৰেল মন্ত্ৰী আদিলৈকে দিয়া হৈছিল। আজি এই ৰেল সেৱাৰ সুবিধা দক্ষিণ কামৰূপ আৰু দক্ষিণ গোৱালপাৰাবাসীয়ে ভোগ কৰিবলৈ পাইছে। সেই বুলি কলেজৰ কামতো দৈহিক, মানসিক, আত্মিকভাৱে সম্পূৰ্ণ শক্তি প্ৰয়োগ কৰি কলেজৰ কায়িক, বৌদ্ধিক, সাংস্কৃতিক সকলো স্তৰৰে উন্নততৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে হাতে কামে লাগিছিল। তেখেতৰ দিনতেই শ্ৰেণী কোঠাৰ সংখ্যা বাঢ়িল। শিক্ষকৰ সংখ্যা বাঢ়িল। অধ্যক্ষ, শিক্ষক, শিক্ষাৰ্থীৰ মধুৰ সম্পৰ্কৰ মাজেৰে কলেজৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফলো উন্নত হ'ল। তেখেতৰ মতে কলেজখন এটা ডাঙৰ পৰিয়ালৰ গৃহহে। তেখেতৰ মতে পিয়নৰ পৰা অধ্যক্ষলৈ এই বৃহৎ পৰিয়ালটোৰ সকলো সমানে অংশীদাৰ। প্ৰতিজনে কৰ্তব্য সচেতন সৎ ব্যক্তি। কোনো শিক্ষকেই পাঠদানৰ বাবে তেখেতে কোনো কথা কোৱা শুনা নাছিলো। তেখেতৰ মতে প্ৰতিজন শিক্ষকে নিজৰ দায়িত্ব বুজে আৰু সেইমতে পৰিচালিত হয়। আমিও তেখেতৰ বিশ্বাসৰ প্ৰতি সন্মান জনাই পাঠদান নিয়মিতভাৱে কৰাৰ বাবে প্ৰায় প্ৰতিজন শিক্ষকেই সদা সচেতন আছিলো। আনকি দুই এজনে পাঠ্যক্ৰম শেষ কৰিব নোৱাৰিলে গৰমৰ বন্ধত বা পূজা অথবা বৰদিনৰ বন্ধৰ সময়ত অতিৰিক্তভাৱে পাঠদান কৰিছিলো। সংগীত, নাটক, খেল-ধেমালী, বক্তৃতা আদি বিষয়ত সেই সময়ত সুন্দৰ চৰ্চা তথা প্ৰতিযোগিতা হৈছিল। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুৱ মহোৎসৱত অংশ গ্ৰহণ তেখেতৰ দিনতেই অধিক আছিল আৰু প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি পুৰস্কাৰ আৰু সুনাম দুয়োটাই প্ৰাপ্ত হৈছিল। অধ্যক্ষ বৰা ছাৰৰ দিনত কলেজৰ সৰ্বদিশৰ উন্নতি দেখি আমি আনন্দিত হৈছিলো। আজিও মনত পৰিলে "লংফেলো" (Longfellow)ৰ তলৰ কবিতাশাৰীলৈ মনত পৰে -

Whenever a noble deed is wrought,
Whenever is spoken a noble thought,

Our hearts is glad surprise
To higher level rise ...Santa Filomena

সচাঁকৈয়ে বৰা ছাৰৰ যুগটো আমাৰ বাবে আৰু গোৱালপাৰা কলেজৰ বাবে এক যেন স্বৰ্গ যুগ। আমাৰ চিন্তা চৰ্চা, আমাৰ আত্মিক শক্তিৰ যেন উত্তৰণ ঘটিছিল।

কিন্তু হঠাৎ যেন পট পৰিৱৰ্তন হ'ল। কথাতে কয় ভৱা কথা নহয় সিদ্ধি, বাটত আছে কণা বিধি। তেখেতৰ এটা মহৎ গুণ আছিল যে তেখেতে সকলোকে বিশ্বাসত লৈছিল। বৰবাবু আৰু একাউণ্টণ্টেতক কাৰ্যালয়ৰ কাম চলাবলৈ দিছিল। সম্ভৱ আৰু দুজন নিম্ন বৰ্গৰ সহকাৰী আছিল। এবাৰ হিচাপ পৰীক্ষকে হিচাপত গড়মিল আনে। ড° বৰা ছাৰে বৰবাবু আমিনুৰ আৰু একাউণ্টণ্টেত মতলেবক বিশ্বাস কৰি তেওঁলোকে দাখিল কৰা আয় ব্যয় আদিৰ হিচাপ বহীত স্বাক্ষৰ কৰিছিল। এই হিচাপৰ খেলিমেলিৰ কথা পৰিচালনা কমিটিৰ সভাত আলোচনা হ'ল আৰু বৰবাবু আৰু একাউণ্টণ্টেতক নিলম্বিত কৰাৰ উপৰিও অধ্যক্ষ বৰাদেৱকো আংশিক জগৰীয়া কৰিলে। এই বিষয়টো কলেজ চৌহদৰ বাহিৰলৈ গ'ল আৰু অধ্যক্ষ বৰাদেৱৰ বিৰুদ্ধে ৰাজহুৱা সভা হ'ল আৰু সেই সভাত বৰাদেৱক বৰ বেয়াকৈ সমালোচনা কৰা হ'ল। আমি শিক্ষকসকলৰ বহুতেই হতবাক হৈ পৰিলো। সেই সময়ত অধ্যক্ষ বৰাদেৱে পৰিয়ালসহ কলেজৰ চৌহদৰ ভিতৰত সজা অধ্যক্ষৰ আৱাস গৃহতেই আছিল। আনকি সেই গৃহৰ আধা ভাগত এন.চি.চি. কাৰ্যালয় আছিল। আমি গৈ দেখিলো গীতা বাইদেৱে চকুপানী মচি আছে ল'ৰা-ছোৱালী কেইজন যেন হতবাক। ছাৰে গধুৰ মনেৰে বহি আছে। বাইদেৱে উচুপি উচুপি ক'লে, আমি কলেজখন অতি কষ্টেৰে থিয় কৰাৰ প্ৰতিদান এয়াই পালো। এওঁ বিনাদোষত অপমানিত হ'ব লগা হ'ল। আমি শুনিছিলো, ছাৰে ইতিমধ্যে অধ্যক্ষ পদৰ পৰা পদত্যাগ কৰিছে। আমি পদত্যাগ পত্ৰ প্ৰত্যাহাৰ কৰাৰ বাবে অনুৰোধ কৰিছিলো, কিন্তু তেখেত মান্তি নহ'ল। তেখেতে ক'লে, "ৰাইজে যেতিয়া মই থকাতো বিচৰা নাই, মই নাথাকো দিয়ক। ইতিমধ্যে কেনেকৈ খবৰ পাইছে নাজানো - বিলাসীপাৰা, কলেজৰ পৰা মানুহ আহিছে মোক অধ্যক্ষ কৰি নিবলৈ। ময়ো যোৱাটোকে ঠিক কৰিছো। মোক আপোনালোকে আৰু যোৰ নকৰিব।" আমি মৰ্মাহত হ'লো। যিজনে গোৱালপৰীয়া ৰাইজৰ ইচ্ছাৰ প্ৰতি সহাঁৰি জনাই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ক নতুন ৰূপ দিলে। গোৱালপাৰাৰ সাহিত্য, সংস্কৃতি, সমাজ জীৱনৰ উন্নতিৰ হকে আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছিল। দক্ষিণ পাৰেৰে ৰেলপথ স্থাপন আন্দোলনৰ গুৰি ধৰোতা আছিল। তেখেত আজি তেখেতৰ প্ৰিয়সকলৰ মাজতে অপ্ৰিয় হ'ল। মই নিজকে বহুজন অধ্যাপকৰ লগত আলোচনা কৰিছিলো। বেছিভাগেই নিৰাপদ দূৰত্বত থাকিব খোজে। তেখেত পৰিয়াল সহ যাবলৈ ওলাল আমাৰ কোনোবা দুজন শিক্ষক কৰ্মচাৰীয়ে তেখেতৰ লগত গ'ল বিলাসীপাৰালৈ। দুই চাৰিজনে ফেৰী ঘাটলৈ গৈ বিদায় দিলে। আমি যাব নোৱাৰিলো। বিদায় বেলিকা ছাৰৰ আগত, সৰবৰাহী তথা মৰমী গীতা বাইদেউৰ আগত বাৰু মই কৃতঘুই কেনেকৈ মুখ দেখুৱাওঁ। সম্ভৱ গোৰ মাৰি তেখেতক গঙ্গাত পেলালে। ২-৩ মাহ বিলাসীপাৰাত অধ্যক্ষ হৈ থকাৰ পিছত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ে তেখেতক অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক হিচাপে লৈ গ'ল। জীৱনত মই তিনি ৰাতি চকু টিপ নমৰাকৈ বেদনাহত হৈ বিনিদ্ৰ ৰজনি কটাইছো। এদিন জাতিৰ পিতাৰ মৃত্যুৰ দিনা, এদিন মোৰ পিতৃৰ মৃত্যুৰ দিনা আৰু তৃতীয় দিন ড° মহেন্দ্ৰ বৰা ছাৰে গোৱালপাৰা এৰি যোৱাৰ নিশা।

ড° মহেন্দ্ৰ বৰা ছাৰে ৭-৬-১৯৭৩ তাৰিখে কলেজৰ অধ্যক্ষ পদ ইস্তাফা দি গুচি গ'ল এবুকু হিয়া ভৰা বেদনা লৈ। তেখেতৰ প্ৰচেষ্টাত আগবাঢ়ি যোৱা বিজ্ঞান শাখাক ঘাটিমঞ্জুৰী অধীনলৈ নিয়া কামখিনি পিছৰ আঠ মাহৰ ভিতৰত সমাধা হয়। এয়াও ড° বৰাদেৱে ৰুই যোৱা বৃক্ষৰ পকা ফলহে।

ইয়াৰ পিছত ড° বীৰেন্দ্ৰনাথ দত্ত, ড° প্ৰবীন শৰ্মা, ড° ৰত্নকান্ত বৰুৱা, খগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ডেকাৰ নিচিনা গুণী জ্ঞানী ব্যক্তিয়েও কলেজৰ বৌদ্ধিক (Academic) আৰু কায়িক দিশত যথেষ্ট আগুৱাই থৈ গৈছে। কিন্তু ড° বৰা ছাৰৰ দিনৰ সোণালী দিনৰ মধুৰ দিন যেন ঘুৰাই নাপালো।

আজি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে ষাঠি বছৰ পূৰ্ণ কৰিলে। শিক্ষক, শিক্ষাৰ্থী, কৰ্মচাৰীৰে মহাবিদ্যালয় গিজগিজাই আছে। বহু ঘৰ হ'ল। নতুন নতুন বিষয় খোলা হ'ল। নতুন নতুন ঘৰ হ'ল আৰু হৈ আছে। কলেজখন আজিও মোৰ বৰ আপোন। ড° বৰা ছাৰ যোৱাৰ পৰা প্ৰায় ৯ বছৰ কলেজত কাম কৰি অৱসৰ লোৱাৰ পিছতো কলেজৰ আকৰ্ষণ এৰিব পৰা নাই। কিন্তু ড° বৰা ছাৰৰ দিনৰ সেই সৰ্বত্ৰ উজ্বল ৰূপ, সেই আপোন ভাৱ যেন আজি বিচাৰি নাপাওঁ। আজি ষাঠি বছৰ পূৰ্তিৰ সময়ত ড° বৰা ছাৰৰ দিনৰ কলেজৰ স্বৰ্ণময় দিনৰ কথা বাৰে বাৰে মনলৈ আহিছে। আহিবনে সেই সোণালী দিন উভতি? □

পঞ্চাশ বছৰ আগৰ মই দেখা গোৱালপাৰা কলেজ

ৰমা বৰুৱা
প্ৰাক্তন উপাধ্যক্ষ, গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়

১৯৫৫ চনৰ ৮ আগষ্ট তাৰিখটো গোৱালপাৰা জিলাৰ কাৰণে এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ দিন, সেইদিনাই জিলাখনৰ একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষাৰ শিক্ষানুষ্ঠান গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ভেটি স্থাপন কৰা হৈছিল। সেয়াই আৰম্ভণি। এবছৰ দুবছৰকৈ এতিয়া ষাঠি বছৰত ভৰি দিলে। গোৱালপাৰাৰ কেইগৰাকীমান উদ্যমী পুৰুষৰ অক্লান্ত পৰিশ্ৰম আৰু নেৰানেপেৰা চেষ্টাৰে প্ৰথমে কলা শাখা খোলা হয়। এখন শিক্ষানুষ্ঠান গঢ়া সহজ, কিন্তু তাক আগুৱাই নিবলৈ যি অধ্যাৱসায়ৰ প্ৰয়োজন সেয়া সকলোৰে বেছি দিনলৈ নাথাকে। এই ক্ষেত্ৰত গোৱালপাৰাৰ প্ৰাক্তন বিধায়ক প্ৰয়াত খগেন্দ্ৰ নাথ নাথৰ নেতৃত্বৰ কথা চিৰস্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। কলেজখন গঢ়া হ'ল কিন্তু টকা-পইচা, মাটি-বাৰী, ঘৰ-দুৱাৰ, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, আচবাব পত্ৰ আদি সমস্যাই কিন্তু বাধাৰ প্ৰাচীৰ হ'ব নোৱাৰিলে। প্ৰথম অৱস্থাত নিজৰ ঘৰ-দুৱাৰ নথকাত অ'ত এদিন, ত'ত এদিনকৈ শ্ৰেণী আৰম্ভ হ'ল। প্ৰথম অৱস্থাত সান্ধ্য শ্ৰেণীহে খোলা হৈছিল। কিয়নো নাম ভৰ্তি কৰা বেছিভাগ ছাত্ৰই চাকৰীজীৱি। এখেতসকলে দিনত অফিচত চাকৰী কৰি ৰাতি শ্ৰেণীত উপস্থিত হৈছিল। ক্ৰমে মাটিৰ সমস্যাটো সমাধান হ'ল যদিও কিবা মেৰপেচত বৰ্তমানৰ কলেজৰ ঘৰ-দুৱাৰ থকা মাটিখিনি কলেজৰ নামত এতিয়াও হোৱা নাই। এই কাৰণেই ইউ.জি.চি. ৰ অনুদান লাভ কৰাত যথেষ্ট আহুকাল হৈছে। কলেজখন স্থাপনৰ পৰা প্ৰথম দহ বছৰৰ অগ্ৰগতিৰ বিষয়ে মোৰ থাওকতে পোৱাকৈ কোনো তথ্যপাতিৰ সমল নথকা কাৰণে যোৱা আঢ়ৈ কুৰি বছৰৰ কলেজখনৰ বিষয়ে দুই এটা কথা লিখিবলৈ চেষ্টা কৰিম।

কলেজ স্থাপন হোৱাৰ ঠিক ন বছৰৰ পাচত ১৯৬৪ চনৰ আগষ্ট মাহত দুপৰীয়া ১২ মান বজাত কলেজৰ সন্মুখৰ ৰাস্তাত ৰিক্সাৰ পৰা নামি থমকা মাৰি ৰ'লো, এইটো ৰাস্তা নে গৰুবাট। পেণ্ট কোচাই, জোতা-মোজা হাতত লৈ কথমপি পিচলি নপৰাকৈ বাৰান্দাত উঠিলো। পানী এবাল্টি সাজু কৰি থোৱা আছিল, ভৰিদুখন ধুই পুনৰ জোতা-মোজা পিন্ধি অধ্যক্ষৰ কোঠাৰ ফালে আগুৱাই অনুমতি লৈ ভিতৰ সোমালো। নিজৰ চিনাকি দিয়াত সেই সময়ৰ অধ্যক্ষ ড° মহেন্দ্ৰ বৰাই বহিবলৈ কৈ তেখেতৰ পানামা চিগাৰেটৰ পেকেটটো আগবঢ়াই দিলে। তেতিয়াহে মন কৰিলো আৰু দুজনমান লোকে চিগাৰেট ফুকাই গোটেই কোঠাটো ধুৱলি-কুঁৱলি কৰি ৰাখিছে। ধন্যবাদ জনাই চিগাৰেট নাখাও বুলি ক'লো। আচলতে মই চিগাৰেট খুউব বেছিকৈয়ে খাও, কিন্তু প্ৰথম দৰ্শনতে এগৰাকী অধ্যক্ষৰ আগত খাবলৈ সংকোচবোধ কৰি কলেজত সোমায়েই প্ৰথমতেই মিছা কথা ক'ব লগা হ'ল। অধ্যক্ষ মহোদয়ে চিনাকি কৰি দিলে অধ্যাপক শিৱ শৰ্মা আৰু অধ্যাপক উত্তম শৰ্মাৰ লগত। চিনা পৰিচয়ৰ পাছত চাকৰীত যোগদান কৰিলো। মই যি সময়ত এই কলেজত যোগদান কৰিছিলো সেই সময়ত শিক্ষক আছিল ১২ গৰাকী, এতিয়া মই 'আনলাকী থাৰটিন' হৈ ১৩ নম্বৰী হ'লো। যিহেতু সেই সময়ত বিজ্ঞান শাখা নাছিল কাৰণে অকল কলা বিভাগৰ অধ্যাপকসকলহে আছিল। অৱশ্যে ১৯৬৬ চনত বিজ্ঞান শাখা আৰম্ভ হোৱাত শিক্ষকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হ'ল। সেই সময়ত বৰ্তমানৰ ৰসায়ন বিজ্ঞান আৰু পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগৰ লেবেৰেটৰী কেইটাই কলেজৰ বিল্ডিং আছিল। ৰসায়ন বিভাগৰ ডাঙৰ কোঠাটো তাৰাই বাঁহৰ বেৰাৰে চাৰিটা কোঠা সজা হৈছিল। অতি ঠেক সেই কোঠাবোৰৰ প্ৰথমটো অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ কোঠা, দ্বিতীয়টো শিক্ষকসকলৰ, তৃতীয়টো লাইব্ৰেৰী আৰু চতুৰ্থটো ছোৱালীসকলৰ জিৰণি কোঠা আছিল। বাকী পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ কোঠাটোকে সৰু সৰু কৰি শ্ৰেণী কোঠা কৰা হৈছিল। সেই সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা কম থকা কাৰণে বিশেষ অসুবিধা হোৱা নাছিল। অৱশ্যে বৰ্তমানৰ কলেজ বিল্ডিংৰ দক্ষিণ ফালে এটা হল (সেই সময়ত নিউ হল বুলি কোৱা হৈছিল) আৰু কেইটামান কোঠা সাজি থকা হৈছিল। কিন্তু সম্পূৰ্ণ হোৱা নাছিল। নতুনকৈ সজা ঘৰকেইটা যেতিয়া ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা হ'ল তেতিয়া ১৯৬৬ চনত বিজ্ঞান শাখা খোলা হ'ল। অৱশ্যে আগতেও বিজ্ঞান শাখা খোলাৰ চেষ্টা এটা চলিছিল কিন্তু সফল নহ'ল। বিজ্ঞান শাখা খোলা, কিন্তু এই নতুন শিক্ষকসকলক দৰমহাৰ নামত সামান্য মাননী দিয়াৰ কাৰণেই অৰ্থ সংকটৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হ'ল। আনহাতে এইটো এটা অতি খৰচী বিভাগ, লেবেৰেটৰীৰ নানা আহিলা, যন্ত্ৰপাতিৰ লগতে দৈনিক খৰচো আছে অথচ চৰকাৰৰ পৰা প্ৰথম অৱস্থাত কোনো অনুদান নাই। গতিকে নগৰৰ বাহিৰেও জিলাখনৰ গাঁৱে গাঁৱে, ঘৰে ঘৰে কলেজৰ কাৰণে অৰ্থ সংগ্ৰহ কৰিবৰ কাৰণে ছাত্ৰ আৰু শিক্ষকসকল ওলাই যাব লগা হ'ল। এইক্ষেত্ৰত অধ্যক্ষ ড° মহেন্দ্ৰ বৰাৰ উৎসাহ লেখত ল'বলগীয়া। শিক্ষক আৰু ছাত্ৰৰ কেইবাটাও গোট কৰি বিভিন্ন অঞ্চললৈ পঠাই দিয়া হ'ল। অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়াই নিজে আগভাগ লৈ দান বৰঙণি তুলিবৰ কাৰণে গাঁৱে গাঁৱে দুজনমান শিক্ষক আৰু ছাত্ৰক লৈ ঘুৰি ফুৰা কথা এতিয়াৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বা শিক্ষকসকলে হয়তো কল্পনাও কৰিব নোৱাৰিব। তেতিয়া এজন শিক্ষকে চাকৰীত যোগদান কৰোতে তেখেতৰ বেতনৰ নিৰিখ আছিল বেচিক ২০০.০০ টকা আৰু মৰগীয়া বানচ ১৭.৫০ টকাকৈ মাত্ৰ ২৩৫.০০ টকা। কলা বিভাগৰ শিক্ষকসকল সকলো মঞ্জুৰীকৃত পদবীত থকা কাৰণে চৰকাৰৰ ঘৰৰ পৰা মাহে মাহে বেতন নিয়মিতভাৱে আহি আছিল কিন্তু বিজ্ঞান বিভাগৰ শিক্ষকসকলৰ কাৰণে কোনো জমা টকা নথকা কাৰণে কলা শাখাৰ শিক্ষকসকলৰ মাত্ৰ ২৩৫.০০ টকাৰ পৰাই কিছু অংশ কাটি বিজ্ঞানৰ শিক্ষকসকলক বেতন দিয়া হৈছিল। কলা বিভাগৰ শিক্ষকসকলৰ এনে উদাৰ মনৰ সহযোগীতা নিশ্চয় প্ৰশংসাৰ যোগ্য। এনেকৈয়ে বিজ্ঞান বিভাগটো নানা অভাৱ অভিযোগৰ মাজত চলি শেষত ১৯৭৬ চনত চৰকাৰে ঘাটি মঞ্জুৰী দিলে। এই সময়ছোৱাত ইমান অসুবিধাৰ মাজতো পৰীক্ষাৰ ফলাফল ভাল হোৱা কাৰণে দিনে দিনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈ বৰ্তমানৰ অৱস্থা পাইছেহি।

গোৱালপাৰা কলেজৰ কথা ক'লে অধ্যক্ষ ড° মহেন্দ্ৰ বৰাৰ কথা নিশ্চয় স্মৰণ কৰিব লাগিব। তেখেত ১৯৬০ চনৰ পৰা ১৯৭৩ চনলৈকে অধ্যক্ষ হিচাপে থাকি কলেজখনৰ প্ৰকৃততে এটা গতি দি গ'ল। তেখেতৰ

চেষ্টাতে কলা শাখাটোৰে চৰকাৰৰ পৰা মঞ্জুৰী লাভ কৰিলে। তেখেতৰ চেষ্টাতে বিশ্ববিদ্যালয়ে অনাৰ্চ খোলাৰ অনুমতি দিলে। তেখেতৰ আটাইতকৈ বেছি অৱদান হ'ল মৰসাহ কৰি বিজ্ঞান শাখা খোলাটো। টকা-পইচা নাই, ঘৰ-দুৱাৰ নাই, স্থানীয়ভাবে বিজ্ঞানৰ শিক্ষক নাই, কিন্তু তেখেতৰ সাহস, আত্মবিশ্বাসৰ কাৰণেই নানা প্ৰতিকুল অৱস্থাৰ মাজেদি আহি বৰ্তমানৰ অৱস্থা পাইছেহি। সেই সময়ৰ কলেজৰ অধ্যাপক সকলেও তেখেতৰ কাৰ্যত হাত উজান দি সহায় কৰিছিল। অৱশ্যে এই মহান ব্যক্তিজনে গোৱালপাৰা কলেজৰ অধ্যক্ষ পদৰ পৰা ইস্তাফা দি যোৱাটো একেবাৰে সুখকৰ নহয়। কেইজনমান টুটুকীয়া, তল খুঁচতীয়ালোকে তেখেতৰ বিৰুদ্ধে এনে বিদ্বেষ উদ্‌গীৰণ কৰিছিল যে নিজৰ মান সন্মান ৰাখিবৰ কাৰণে তেখেতে ইস্তাফা দিবলৈ বাধ্য হৈছিল। অথচ যি কেইজন লোকে তেখেতৰ বিৰুদ্ধে লাগিছিল তেখেতসকলৰ কিন্তু কলেজখনৰ প্ৰতি অৱদান আছিল শূন্য। যেতিয়া মানুহে ভিতৰুৱা কথা জানিলে তেতিয়া সেই তথাকথিত ভদ্ৰলোক কেইজনক গৰিহনা দিয়াৰ বাহিৰে একো কৰিব নোৱাৰিলে। কাৰণ বৰা ছাৰে ইতিমধ্যে গোৱালপাৰাৰ পৰা তালি টোপোলা বান্ধি গুচি গৈছিল। এইখিনিতে এটা কথা নকৈ নোৱাৰিলো যে বৰা ছাৰক শত্ৰুতা কৰি ইয়াৰ পৰা একৰকম খেদি গোৰ মাৰি গঙ্গাত পেলোৱা যেন হে হ'ল। তেখেতে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী হৈ বেছ খ্যাতি অৰ্জন কৰিলে। তেখেতৰ বহুমূলীয়া সাহিত্য কৰ্মৰ স্বীকৃতি পালে আৰু অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি পদেৰে সন্মান জনোৱা হ'ল। এইখন কলেজতে সুদীৰ্ঘ প্ৰায় ৩৫ বছৰ কালৰ চাকৰী জীৱনত বহু কেইজন গুণী-জ্ঞানী, বিদ্বান লোকক অধ্যক্ষ হিচাবে পালো। এইসকলৰ মাজত প্ৰথমেই নাম ল'ব লাগিব ড° বীৰেন্দ্ৰ নাথ দত্ত ডাঙৰীয়াৰ। লোক সংগীত - সাহিত্যৰ সাধক আৰু গৱেষক দত্ত চাৰ এগৰাকী গীতিকাৰ, সুৰকাৰ তথা কণ্ঠশিল্পীৰ উপৰিও তেখেত এগৰাকী সুদক্ষ প্ৰশাসক আছিল। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত সুদীৰ্ঘ কাল পৰীক্ষা নিয়ন্ত্ৰক হিচাপে অভিজাত্য অৰ্জা ড° ৰত্নকান্ত বৰুৱা অন্য এগৰাকী বিদ্বান লোকক অধ্যক্ষ হিচাবে এই কলেজত পাইছিলো। তেখেত অৱশ্যে বৰ বেছিদিন থকা নাছিল। গুৱাহাটীৰ এখন কলেজৰ অধ্যক্ষ হিচাবে গুচি গৈছিল। ইয়াৰ উপৰি অতি কম দিনৰ কাৰণে ড° প্ৰবীন শৰ্মা অধ্যক্ষ হিচাবে থাকি কলেজখনক উন্নয়নৰ কাৰণে কিছু কাম আৰম্ভ কৰি গৈছিল। খগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ডেকা কেইবা বছৰো অধ্যক্ষ হৈ থাকি সুচাৰুৰূপে কলেজ পৰিচালনা কৰিছিল। মই লগ পোৱা শেষৰ গৰাকী অধ্যক্ষ আছিল ড° সুৰেন শৰ্মা। এখেত গুৱাহাটীৰ এখন কলেজৰ প্ৰবক্তা আছিল। তেখেতৰ একমাত্ৰ আকাঙ্খা আছিল কলেজৰ অধ্যক্ষ হোৱা আৰু গোৱালপাৰা কলেজত সেই ইচ্ছা পূৰণ হ'ল, ইমানেই আৰু একো ক'ব লগা নাই। এখেতৰ সময়ত কলেজৰ কি কি উন্নয়ন হ'ল নাজানো কিন্তু কেইটামান বিষয়ত খোলা স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণী উঠাই দিয়া হ'ল আৰু হিচাপ পত্ৰ দাখিল নকৰা কাৰণে উচ্চতম পৰীক্ষাৰ জ'ন (Zone) উঠাই অন্য কলেজলৈ লৈ যোৱা হ'ল। ☐

গোৱালপাৰা চহৰৰ ঐতিহাসিক পৰিক্ৰমা

অধ্যাপক আবেদুৰ ৰহমান শইকীয়া
প্ৰাক্তন উপাধ্যক্ষ, গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়

মানুহ বৈজ্ঞানিক চিন্তাধাৰাৰে সকলো ক্ষেত্ৰত ইমান দ্ৰুত গতিত আগুৱাই গৈ আছে যে আজিৰ আধুনিকতা কাইলৈ পুৰণিকলীয়া হৈ পৰে। গতিশীল সমাজে আজি নতুন নতুন ৰূপত আত্মপ্ৰকাশ কৰিবলৈ অহৰহ প্ৰচেষ্টা চলাই আছে। ফলত নগৰ চহৰবোৰে নিতে নৱ ৰূপ লৈছে। নতুন ৰূপ ললেই জানো এখন আধুনিক নগৰ বা চহৰ হব পাৰে ? নগৰপালিকা, ৰাজনীতিবিদ, সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত ব্যক্তিসকলে স্থানীয় মাটিৰ গোন্ধেৰে জীপাল কৰি যদি নগৰ এখন আধুনিক ৰূপ দিবলৈ চিন্তা কৰে তেতিয়া হলেহে এখন আধুনিক নগৰ বা চহৰৰ আহি হব পাৰে। সকলো দিশ সামৰিক অগ্ৰগতিৰেহে এখন আধুনিক চহৰ হব পাৰে। তেতিয়াহে তেওঁলোক আধুনিক নগৰ নিৰ্মাতাৰ ৰূপত আত্মপ্ৰকাশ কৰিব পাৰে।

গোৱালপাৰা চহৰখন আধুনিক ৰূপে প্ৰতিষ্ঠা কৰাত বহুতো পুৰোধা ব্যক্তি আৰু অনুষ্ঠানৰ অৰিহণা লক্ষণীয়। "গোৱালপাৰা" নামটো আধুনিক নাম। গোৱালপাৰা চহৰখনৰ নামেৰেই অবিভক্ত জিলাখনৰ নাম গোৱালপাৰা ৰখা হৈছিল। ১৮২২ চনৰ পৰাহে গোৱালপাৰা চহৰৰ নাম পোৱা যায়। ইয়াৰ আগতে এই ভূখণ্ড কামৰূপ, প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰ, কমতা ৰাজ্য আৰু কোচ-হাজো ৰাজ্যৰ লগত সংযুক্ত আছিল। সেই সময়ত ৰংপুৰ, জলপাইগুড়ি, কোচবিহাৰ, মৈমনসিং, ভূটান, গাৰোপাহাৰ আদি প্ৰাগ্‌জ্যোতিষৰ ভিতৰত পৰিছিল। অৱশ্যে মিৰ্জা নাথনৰ "বাহাৰিস্তান-ই-গায়েবীত" "ঘালৰাপাৰা" বা "গালোৱাপাৰা" নামৰ এটা চুবুৰীৰ উল্লেখ পোৱা যায়। ১১ শতিকাৰ প্ৰথম ভাগত ঈশ্বৰ ঘোষৰ ভূখণ্ড "গাল্লিপটিপ্যাক"ৰ পৰাই ৰূপান্তৰ হৈ গোৱালপাৰা হোৱা বুলি প্ৰবাদ আছে। কিছুমানৰ মতে মানাহ আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সংগম স্থল পঞ্চৰত্ন পাহাৰৰ নামনিৰ ঘাঁহনি অঞ্চলত ৰংপুৰ আৰু মৈমনসিং জিলাৰ পৰা বহু লোক আহি গাখীৰৰ ব্যৱসায় কৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছিল। ইয়াৰ কিছুলোক গোৱালপাৰা চহৰৰ হুলুকান্দা পাহাৰৰ পাদদেশৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ পাৰত বাস কৰি গাখীৰৰ ব্যৱসায় কৰিছিল। তেওঁলোকে বাস কৰা চুবুৰী গোৱালটুলিৰ পৰাই গোৱালপাৰা হয় বুলি কয়। এই গোৱালটুলিতে জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। গোৱালপাৰাৰ প্ৰহৰী প্ৰসন্ন কুমাৰ ঘোষ বি.এ. ডাঙৰীয়াই। এইজন ব্যক্তিয়ে অসমীয়া ভাষা গোৱালপাৰাত প্ৰচলনৰ কাৰণে সংগ্ৰাম কৰিছিল। ৺প্ৰতাপ চন্দ্ৰ ঘোষে ২৯-৭-৫৫ চনৰ পৰা ২৬-৭-৬০ (দুটা কাল) লৈ আৰু ৺বিপিন চন্দ্ৰ ঘোষে ২৭-৩-৪৮ চনৰ পৰা ৫-৪-৫৯ চনলৈ গোৱালপাৰা চহৰৰ পৌৰসভাৰ সভাপতি হিচাপে কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰি গোৱালপাৰাৰ উন্নতি সাধন কৰিছিল। বৰ্তমান এলাহাবাদত নিগাজীকৈ থাকিব লোৱা স্বৰাজ কুমাৰ ঘোষে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন হোৱাৰ আগতে কলিকতা বিশ্ববিদ্বালয়ৰ অধীনত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষা দি প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। পূৱ গোৱালপাৰা সমষ্টিৰ বিধায়ক শ্ৰীযুত দুলাল চন্দ্ৰ ঘোষ আৰু প্ৰক্তন বিধায়ক বিনয়কৃষ্ণ ঘোষ গোৱালটুলিৰ বাসিন্দা আৰু ৺প্ৰসন্ন কুমাৰ ঘোষৰ বংশধৰ।

১৮২৬ চনত ইয়াণ্ডাবু সন্ধি মতে অসম ইংৰাজৰ হাতলৈ যোৱাত গোৱালপাৰা জিলাক অসমৰ লগত সংযুক্ত কৰা হয়। ১৮২২ চনৰ পৰা ১৮৭৯ চনলৈ গোৱালপাৰা চহৰ জিলাৰ সদৰ ঠাই আছিল। ইয়াৰ পিছত ধুবুৰীলৈ স্থানান্তৰ কৰা হয়। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে ১৮৬৪ চনত ইংৰাজ সকলে ভূটান দুৱাৰ জয় কৰি শাসনৰ সুবিধাৰ বাবে "পূৱ-দুৱাৰ" আৰু "পশ্চিম-দুৱাৰ" নামেৰে দুটা ভাগ কৰিছিল। মানাহ আৰু সোণকোষ নদীৰ মাজৰ অংশ আছিল পূৱ-দুৱাৰ। এজন ইংৰাজ কমিচনাৰে খুঁটাঘাট পৰগনাৰ "দতমা"ত সদৰ ঠাই পাতি পূৱ-দুৱাৰৰ শাসন কাৰ্য চলাইছিল। গোৱালপাৰাৰ অন্তৰ্গত বঙ্গালহাট বা হাদিৰা চকীত আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনৰ পিতৃ হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকন আৰু পিতামহ পৰশুৰাম বৰুৱা "দুৱৰীয়া বৰুৱা" নিযুক্ত হৈছিল। পৰশুৰাম বৰুৱাৰ অকাল মৃত্যুৰ পিচত হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকনে ১৪ বছৰ বয়সতে এই পদ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। গোৱালপাৰা চহৰত তেওঁলোকৰ এটা কুঠিও আছিল। গতিকে তেওঁলোকে গোৱালপাৰা চহৰৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰাৰ যথেষ্ট অৱকাশ পাইছিল।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ পাৰত সুন্দৰ পৰিবেশত অৱস্থিত গোৱালপাৰা চহৰ বেহা-বেপাৰৰ কেন্দ্ৰস্থল হিচাপে বিখ্যাত আছিল। ১৭৫৫ চনত চন্দন নগৰত থকা ফৰাচী বিষয়াৰ নিৰ্দেশ মৰ্মে "জ্যা বেপটিষ্ট চেভালিয়াই" ফৰাচী কৰ্তৃক ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ শাখা খুলি বেপাৰ বাণিজ্য আৰম্ভ কৰে। ১৭৫৫-৬৩ চনৰ পিচত ফৰাচী উপনিবেশ ইংৰাজৰ হাতলৈ যোৱাত চেভালিয়াই গোৱালপাৰা চহৰতে থাকি ইংৰাজৰ কেইজনমান মানুহক এজেন্ট হিচাবে ৰাখি নিমখৰ ব্যৱসায় চলাই থাকে। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে ১৭৬৫ চনত গোৱালপাৰা চহৰৰ লগতে জিলাখনো ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ অধীনলৈ যায়। কোম্পানীয়ে গোৱালপাৰা চহৰৰ পৰাই আহোম ৰাজ্য, উত্তৰ ভূটান আৰু দক্ষিণৰ গাৰো পাহাৰৰ লগতে বহিঃ ৰাজ্যৰ লগত আমদানি-ৰপ্তানিৰ কামবোৰ চলাইছিল। ১৭৬৭ চনত চেভলিয়া মূখ্য সেনাধিনায়ক হোৱাত তেওঁ মিঃ লাৱাল নামৰ এজন ফৰাচী লোকক অংশীদাৰ হিচাপে বাণিজ্য চলাই যাবলৈ নিযুক্তি দিয়ে। ইয়াৰ উপৰিও ইংৰাজ ব্যৱসায়ী "উইলিয়াম ডো, ৰবাৰ্ট বিগাৰ, বাৰ্ণাড মেককুলামে যোগীঘোপাত থাকি কাপোৰ আৰু আন আন পন্যদ্ৰব্যৰ বেপাৰ-বাণিজ্য চলাইছিল। আনকি গোৱালপাৰা চহৰতো ইয়াৰ শাখা এটা খুলিছিল। ডঃ সূৰ্য কুমাৰ ভূঞাই ১৯৬০ চনত ধুবুৰীত অনুষ্ঠিত অসম সাহিত্য সভাৰ বুৰঞ্জী শাখাৰ সভাপতিত্ব কৰি ভাষণত কৈছিল ঃ "১৭৮০ চনত গোৱালপাৰাত এই কেইজন ইউৰোপীয়ান বণিকে কাৰবাৰ কৰিছিল-Lear Dow, Williams, Ronsel, Weatland, M. Cenllum আৰু Bigger এই গোৱালপাৰা চহৰতেই-"অসমত আমদানি, ৰপ্তানি কৰিবৰ নিমিত্তে আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনৰ পিতামহ পৰশুৰাম বৰুৱা আৰু পিতৃদেৱ হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকনে কিছুদিন "দুৱৰীয়া বৰুৱা" হৈ বঙাল হাটত (হাদৰা চকীত) আছিল"। গুৰুত্বপূৰ্ণ বাণিজ্যিক কেন্দ্ৰ গোৱালপাৰালৈ ডেনিয়েল ৰৌছ নামৰ যুদ্ধত আহত ব্যক্তি এজন ১৭৬৯ চনত আহি ডেভিড কিলিনাৰৰ ব্যৱসায়িক এজেন্ট হিচাপে চহৰখনত থাকিবলৈ লৈছিল। তেওঁ প্ৰায় পচিশ বছৰকাল গোৱালপাৰা চহৰত থাকি আমদানি ৰপ্তানিৰ কাম চোৱাচিতা কৰিছিল। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে তেওঁৰ দুই যঁমৰ পুত্ৰ ডেনিয়েল আৰু জোহান ৰোগাক্ৰান্ত হৈ ১৭৮৩ চনত মৃত্যু হোৱাত চহৰৰ কাছাৰীলৈ যোৱা ৰাস্তাৰ ওচৰত হুলুকান্দা পাহাৰৰ নামনিত কবৰ দিয়া হৈছিল। সেই কবৰ এতিয়াও বিদ্যমান। কিন্তু মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহত জড়িত থকাৰ অপৰাধত ডেনিয়েল ৰৌছক দৰঙী ৰজাৰ আদেশ ক্ৰমে ১৭৯৬ চনত হত্যা কৰা হয়। এই লোকসকলে গোৱালপাৰাত থকাৰ সময়ত বাণিজ্যিক কেন্দ্ৰ হিচাপে উইৰোপীয় চহৰৰ আৰ্হিত আধুনিকৰণ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছিল বুলি বুৰঞ্জীবিদ সকলে কয়।

গোৱালপাৰা চহৰৰ বিনন্দীয়া পৰিবেশেও ইউৰোপিয়ান সকলক আকৰ্ষিত কৰিছিল কাৰণে ইয়াত তেওঁলোকে বাস কৰিবলৈ ভাল পাইছিল। সেই কাৰণেই

Francis Harildon -এ "An Accountof Assam" -(Ed. by Dr. S.K.Bhuyan, 1940) নামৰ গ্ৰন্থত এনেদৰে মন্তব্য কৰিছে,"A Good many Europeans both English and foreigner formerly settled at Goalpara and Yogighopa." বেনুধৰ শৰ্মাই ১৯৬১ চনত গোৱালপাৰাত অনুষ্ঠিত অসম সাহিত্য সভাৰ ঊনবিংশ অধিবেশনৰ স্মৃতি গ্ৰন্থত লিখা "গুৱালপাৰাৰ বুৰঞ্জী চ'ৰাত" নামৰ প্ৰৱন্ধটোৰ উদ্ধৃতি এটাত এনেদৰে লিখা আছিলঃ "গুৱালপাৰা আছিল ইউৰূপীয় নগৰ এখনৰ দৰে, যাৰ তুলনা দিবলৈ উত্তমাশা দ্বীপৰ পছিম পোনে আৰু আন আন এখন নগৰ নাছিল।" পূৱ-পশ্চিমত পাহাৰ আৰু উত্তৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ বেষ্টনিৰ মাজত অৱস্থিত গোৱালপাৰা চহৰ সঁচাকৈ অতি মনোৰম ঠাই। বুৰঞ্জীবিদ বুকানন চাহাবে (১৮০৭-১৮১৪) গোৱালপাৰা চহৰত পদাৰ্পণ কৰাৰ সময়ত উৎফুল্লিত হৈ লিখিছিল ঃ "গোৱালপাৰা এখন প্ৰধান চহৰ। এনেকুৱা এখন ৰাজ্যত ইমান ধুনীয়া ঘৰ আৰু ৰাস্তাৰ দুয়োকাষে সজ্জিত দোকান-পোহাৰবোৰ দেখিলে কিবা আচৰিত যেন লাগে আৰু সেয়েহে এই ঠাইখনক এক অতি মনোৰম নগৰ বুলি গণ্য কৰিব পাৰি। ইয়াক একমাত্ৰ ইউৰোপীয় নগৰৰ লগত ৰিজাব পাৰি।"

ইংৰাজ বণিক জৰ্জলিয়েৰ আৰু হিউ বেইলীয়ে গোৱালপাৰা চহৰত নিমখ মজুত কৰি ব্যৱসায় চলাইছিল। হিউ বেইলীয়ে অৱশেষত কোম্পানীৰ নিয়ম উলংঘা কৰি নিজেই গোৱালপাৰা চহৰত নিমখ মজুত কৰি স্বাধীন ভাৱে ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰে। ইয়াৰ পৰাই আহোম ৰাজ্যৰ লগতো নিমখৰ ব্যৱসায় চলাইছিল। ১৭৮৮ চনত ৰঙামাটি, বিজনী আৰু কৰাইবাৰীৰ কালেক্টৰ নিযুক্তি পোৱাত গোৱালপাৰা চহৰত থাকিবলৈ লয়। তেওঁৰ প্ৰচেষ্টাতেই বংগ আৰু স্বাধীন আহোম ৰাজ্যৰ লগত বাণিজ্যিক সম্পৰ্ক সুদৃঢ় হয়। ১৮২৬ চনত ইয়াণ্ডাবু সন্ধিমতে কোম্পানীয়ে বাধাহীন ভাৱে অসমৰ সকলো ঠাইত বেপাৰ-বাণিজ্য কৰিবলৈ স্বাধীনতা পোৱাত গোৱালপাৰাৰ প্ৰাধান্য কমি যায়। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে মাৰোৱাৰী আৰু ঢাকাৰ বণিকসকলে গোৱালপাৰা চহৰলৈ আহি বেপাৰ-বাণিজ্য আৰম্ভ কৰে। এই লোকসকলেও গোৱালপাৰা চহৰৰ উন্নতিৰ কাৰণে কাম কৰাৰ নজিৰ আছে।

এই অঞ্চলৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ইংৰাজ সকলৰ পিচতেই জমিদাৰ সকলৰ অৱদান স্মৰণীয়। অবিভক্ত জিলাত অভয়াপুৰী, বিজনী, গৌৰীপুৰ আৰু লক্ষীপুৰৰ জমিদাৰ আৰু ৰজাসকলে স্কুল আৰু কলেজ স্থাপন কৰি শিক্ষিত সমাজ এখন গঢ়ি তোলাৰ চেষ্টা কৰিছিল। তথ্য অনুসৰি চহৰত প্ৰথম বিদ্যালয় এখন স্থাপন হৈছিল জমিদাৰ কাছাৰীৰ ঘৰত। সম্ভৱতঃ স্কুলখনৰ নাম আছিল "হিত বিধানী আন এটা তথ্য মতে "হিত বিধায়িনী বিদ্যালয়" নামৰ এখন স্কুলৰ নাম পোৱা যায়। এই দুয়োখন স্কুল দৰাচলতে এখনেই আছিল নে বেলেগ আছিল সেই বিষয়ে কোনো তথ্য পোৱা নাযায়। সেই সময়ত "হিত বিধায়িনী" স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক আছিল গঙ্গাচৰণ সেন। মেচপাৰাৰ জমিদাৰ পৃথ্বিৰাম চৌধুৰীৰ ১৮৭৫ চনত মৃত্যু হয়। তেওঁৰ মৃত্যুৰ পিচত জমিদাৰৰ পৰিয়াল বৰ্গই গোৱালপাৰা চহৰত "পৃথ্বিৰাম উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়" (বৰ্তমান উচ্চতৰ মাধ্যমিক আৰু বহুমুখী বিদ্যালয়) স্থাপন কৰে। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে বৰেণ্য পণ্ডিত আনন্দৰাম বৰুৱাৰ পিতৃ গৰ্গৰাম বৰুৱাই ১৮৬১ আৰু ১৮৬২ চনত সদৰামিন হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি গোৱালপাৰা চহৰত সপৰিয়ালে আছিল। পণ্ডিত আনন্দৰাম বৰুৱাই সেই দুটা বছৰ গোৱালপাৰা হাইস্কুত পঢ়িছিল। পৃথ্বিৰাম চৰকাৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক আৰু বহুমুখী বিদ্যালয়ৰ প্ৰতীকত (Emblem) দেখুওৱা মতে এই অনুষ্ঠানটো ১৮৬৮ চনত প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল অথাৎ পৃথ্বিৰাম চৌধুৰীৰ মৃত্যুৰ সাত বছৰ আগত। ইয়াৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি আনন্দৰাম বৰুৱাই ওপৰত উল্লেখ কৰা কোনো এখন স্কুলত অধ্যয়ন কৰিছিল আৰু সেই স্কুলৰ হেডমাষ্টাৰ আছিল সিন্ধুৰাম দাস। আজি প্ৰায় দুশ বছৰ (১৮২৬) আগতে অবিভক্তা গোৱালপাৰা জিলাত দহখন স্কুল আছিল। এসময়ত গোৱালপাৰা চহৰত

এখন গাৰো স্কুলো আছিল। তথ্য অনুসৰি ১৮৩৬ চনৰ পৰা ১৮৭৩ চনলৈ স্কুলসমূহৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম আছিল বঙালী। উক্ত স্কুল কেইখনৰ অৱস্থান আছিলঃ গোৱালপাৰা, মৰনৈ, কামাৰপোতা, লক্ষীপুৰ, যোগীঘোপা, শিঙিমাৰী, কাক্ৰীপাৰা, বিলাসীপাৰা, ধুবুৰী আৰু গোৱালপাৰাৰ গাৰো স্কুল।

উচ্চ শিক্ষাৰ কাৰণে ১৯৫৫ চনলৈ চহৰখনত কোনো মহাবিদ্যালয় নাছিল। ধুবুৰীত ভোলানাথ চৌধুৰী কলেজ স্থাপন হৈছিল ১৯৪৬ চনত। ধুবুৰীৰ পৰা গোৱালপাৰা হৈ গুৱাহাটীপৰ্যন্ত এই বিশাল অঞ্চলত কোনো কলেজ নাছিল। গোৱালপাৰা চহৰত উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুভৱ কৰি গোৱালপাৰা উকিল সন্থা আৰু কেইজনমান গুণগ্ৰাহী ব্যক্তিৰ তৎপৰতাত ১৯৫৫ চনৰ ২ এপ্ৰিল তাৰিখত মৰহুম মুজিবৰ ৰহমান (মজি মাহাজন) সভাপতিত্বত অসম ক্লাৱত এখন সভা অনুষ্ঠিত হয় আৰু সৰ্বসন্মতিক্ৰমে কলেজ প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ বাবে প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰে। "গোৱালপাৰা কলেজ"ৰ শ্ৰেণীসমূহৰ শুভাৰম্ভ কৰা হয় ১৯৫৫ চনৰ ৮ আগষ্টত। প্ৰথমতে এই কলেজৰ শ্ৰেণীসমূহ ৰাতি পৃথ্বিৰাম চৰকাৰী স্কুলত আৰম্ভ কৰে যদিও পিছত বিশেষ অসুবিধাৰ কাৰণে সময়ে সময়ে স্থান পৰিবৰ্তন কৰি ল'ৰাৰ এম.ই মাদ্ৰাছা, জয়তুন নেছা এম.ই স্কুল আৰু Children Library- ত পাঠদান কৰা হৈছিল। অৱশেষত ১৯৫৭ চনত শ্যামসুন্দৰ বিগ্ৰহৰ দেৱোত্তৰ (ৰায়ত আছিল কালঠা বুঢ়া ওৰফে মহিউদ্দিন আহমেদ আৰু মতিজা বেওৱা) প্ৰায় ৫২ বিঘা মাটিত নিজা ঘৰ সাজি স্থায়ী ভাৱে পাঠদান কৰিবলৈ লয়। এই কলেজৰ জন্মলগ্নত গোৱালপাৰাৰ প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰ অৱদান আছিল যদিও প্ৰধানকৈ বিধায়ক খগেন্দ্ৰনাথ নাথ, ওৱাজুদ্দিন আহমেদ, মুজিবুৰ ৰহমান, মণিকান্ত দাস, কামাখ্যা সেন, ডাঃ মেহদি আলী, ৰজনীকান্ত দাস, ভূপেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী, হৰেশ্বৰ দাস, বিপিন ঘোষ, মণিকান্ত দাস, মজিৰুদ্দিন আহমেদ, মাধৱ বৰুৱা, একৰাম আলী, প্ৰতাপ চন্দ্ৰ ঘোষ, ডাঃ অন্নদাচৰণ দাস, শিক্ষাবিদ মহবুব আলী, হাকিম ৰাভা, খানবাহাদুৰ মিজানুৰ ৰহমান, নজমুল হক, চাৰুমোহন দাস আদি মহান ব্যক্তিসকলে বাটকটীয়া হিচাপে কলেজৰ সকলো ক্ষেত্ৰতে অগ্ৰণী ভুমিকা লৈছিল। প্ৰথম কমিটিখনত তেতিয়াৰ বিধায়ক খগেন্দ্ৰনাথ নাথ সভাপতি, ওৱাজুদ্দিন আহমেদ সম্পাদক আৰু মুজিবুৰ ৰহমান আছিল ধমভঁৰালী। খগেন্দ্ৰনাথ নাথ ডাঙৰীয়া মানসিক ভাৱে অতি উচ্চ শিক্ষিত লোক আছিল যদিও তেওঁৰ স্কুলীয়া শিক্ষা কম আছিল। তেওঁ বিধায়ক হৈ থকা কালতেই গোৱালপাৰা জিলা আৰু চহৰখনত শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ ঘটিছিল। তেওঁৰ প্ৰচেষ্টাতেই "গোৱালপাৰা সৈনিক স্কুল" গোৱালপাৰা চহৰত প্ৰতিষ্ঠিত হৈছিল। পিছত মৰনৈ লৈ স্থানান্তৰ কৰা হয়।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ আছিল ওৱাজুদ্দিন আহমেদ এম.এচ.চি.এল.বি.। তেওঁ ১৯৪৩ চনত আলীগড় মুচলিম বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰসায়ন বিজ্ঞানত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰি ১৯৪৬ চনত কটন কলেজত প্ৰবক্তা পদত নিযুক্তি পায়। সেই সময়তেই ১৯৫০ চনত Earl Law College- ৰ পৰা এল.বি. পাছ কৰে। কিন্তু স্বাধীনচিতিয়া ওৱাজুদ্দিন আহমেদে প্ৰবক্তা পদ ১৯৫২ চনত ইস্তাফা দি গোৱালপাৰা আদালতত ওকালতি আৰম্ভ কৰে। ১৯৫৬ চনত গোৱালপাৰা লোকেল বোৰ্ডৰ চেয়াৰমেন নিৰ্বাচিত হয় যদিও ৰাইজৰ দাবীত ১৯৫৫ চনৰ ১ চেপ্তেম্বৰত গোৱালপাৰা কলেজৰ অধ্যক্ষ আৰু সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে। আৰম্ভণীৰ মাইলৰ খুঁটি সবল কৰি ৰাখি গোৱালপাৰা চহৰ তথা জিলাত শিক্ষাৰ বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰাত তেওঁ সফল হৈছিল যদিও স্বাস্থ্য জনিত কাৰণত ১৯৫৭ চনৰ ১৮ জানুৱাৰীত অৱসৰ লয় আৰু ১৯৫৮ চনৰ ৯ আগষ্টত দেহাৱসান ঘটে। ইয়াৰ পিছত অমল চন্দ্ৰ ৰয় (১৯৫৭-১৯৬০) কলেজৰ অধ্যক্ষ হয় যদিও ভাষা আন্দোলনৰ সময়ত অসম এৰি যোৱাত ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰাই (২-১২-৬০ - ৭-৬-৭৩) গোৱালপাৰা কলেজৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰে। তেখেতৰ বাৰ বছৰৰো অধিক কাল অধ্যক্ষতাৰ সময়খিনি গোৱালপাৰা চহৰ তথা জিলাৰ কাৰণে সোণালী যুগ বুলি কব পাৰি। আমি

বহুতে অসমৰ বিভিন্ন প্ৰাপ্তৰ পৰা আহি বৰা চাৰৰ আকৰ্ষণতে গোৱালপাৰা কলেজত প্ৰবক্তা হিচাপে যোগদান কৰিছিলো। তেখেতৰ কাৰণেই কলেজৰ নৱাগত আদৰণি সভালৈ আগমন ঘটিছিল অসমৰ নামজ্বলা সাহিত্যিকসকলৰ। তেওঁলোকৰ ভিতৰত বাগ্মীবৰ নীলমণি ফুকন, বেণুধৰ শৰ্মা, নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈ, পদ্মধৰ চলিহা, শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ দাস, বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱা, ভৱেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া আদিৰ নাম উল্লেখযোগ্য।

সেই সময়ত গোৱালপাৰাত কৰ্মৰত হোমেন বৰগোহাঞি, মেদিনী চৌধুৰী, নিৰুপমা বৰগোহাঞি (প্ৰৱক্তা), ড° মোহিনী শইকীয়া (প্ৰৱক্তা), ৰোহিনী কাকতি আদিয়ে গোৱালপাৰা চহৰৰ সাহিত্য সংস্কৃতিৰ পথাৰখন জীপাল কৰি তুলিছিল। তেওঁলোকৰ বহুতো লিখনি ইয়াতেই সৃষ্টি হৈছিল। শৈলধৰ ৰাজখোৱাই ইয়াতেই কৰ্মৰত অৱস্থাত "ফুলৰা" নামৰ কবিতা গোৱালপাৰাত ডাক-বঙলাত বহি লিখিছিল। ড° মহেন্দ্ৰ বৰা চাৰে গোৱালপাৰা কলেজত থকা কালতেই বহুত কবিতা লিখাৰ উপৰিও "মণিদ্বীপ" নামৰ আলোচনীখন সম্পাদনা কৰিছিল। তেওঁক আজিও গোৱালপাৰাবাসীয়ে শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰণ কৰে। ড° মহেন্দ্ৰ বৰাৰ সান্নিধ্যত থাকিয়েই চহৰৰ বহুত যুৱক-যুৱতীয়ে হাতত কলম তুলি লবলৈ সক্ষম হৈছিল। প্ৰত্যেক মাহতে অনুষ্ঠিত সাহিত্য আলোচনা চক্ৰত নতুন লিখক-লিখিকাই কবিতা, গল্প, প্ৰৱন্ধ পঢ়াৰ সুযোগ পাইছিল। ড° মহেন্দ্ৰ বৰাৰ পিচত ড° বীৰেন্দ্ৰনাথ দত্ত (৫-২-৭৫ - ৫-৮-৭৭), ড° প্ৰবীন শৰ্মা (৩০-৬-৭৮ - ১৪-৯-৭৯), ড° ৰত্নকান্ত বৰুৱা (২৩-১১-৭৯ - ১৪-১২-৮২) খগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ডেকা (০১-১২-৮৩ - ৩১-০৫-৯৬) আদি শিক্ষাবিদসকলে গোৱালপাৰা কলেজৰ লগতে চহৰখনৰ বিভিন্ন দিশত উন্নতিৰ হকে কাম কৰি সামাজিক সাংস্কৃতিক পথাৰখনতো অৰিহণা যোগাই গৈছে।

কোম্পানীৰ দিনতেই গোৱালপাৰা চহৰখনে আধুনিক ৰূপ লৈছিল। উনবিংশ শতিকাতেই গোৱালপাৰাত ছপাশাল আছিল। সেই সময়ৰ অসমৰ প্ৰেছসমূহ হ'ল ঃ শিৱসাগৰৰ আসাম বেপ্তিষ্ট মিছন প্ৰেছ, মাজুলীৰ ধৰ্ম প্ৰকাশ যন্ত্ৰ, বৰপেটাৰ সনাতন ধৰ্ম যন্ত্ৰ, গুৱাহাটীৰ চিদানন্দ প্ৰেছ, আসাম নিউজ প্ৰেছ, গুৱাহাটী আৰু গোৱালপাৰাৰ হিত সাধিনী যন্ত্ৰ। কোনো ঠাইত গোৱালপাৰাৰ ছপাশালটোৰ নাম "গোৱালপাৰা হিত বিধায়িনী" নাম পোৱা যায়। গতিকে গোৱালপাৰা চহৰৰ 'হিত সাধিনী' আৰু 'হিত বিধায়িনী' যন্ত্ৰ একেটাই নে দুটা সেই বিষয়ে কোনো তথ্য পোৱা নাযায়। হিতসাধিনী ছপাশালৰ পৰাই ১৮৭৬ চনত "হিত সাধিনী" নামেৰে এখন বঙালী সাপ্তাহিক কাকত প্ৰকাশ পাইছিল যদিও এবছৰ পাচত বন্ধ হৈছিল। গোৱালপাৰাত কৰ্মৰত ৰমাকান্ত চৌধুৰীৰ প্ৰথম অসমীয়া আধুনিক কাব্য "অভিমন্যু বধ" গোৱালপাৰা হিত সাধিনী যন্ত্ৰত ছপা হৈ ১৮৭৫ চনত প্ৰকাশ পাইছিল। গোৱালপাৰা চহৰৰ ছপাশালৰ পৰাই সেই সময়তেই ছপা হৈ প্ৰকাশ পাইছিল, চন্দ্ৰ বিৰচিত "ব্যাধ চৰিত্ৰ" (১৮৭৬ চন) বালেকা নন্দ ব্ৰহ্মচাৰীৰ "বৈষ্ণৱ গীতা" (১৮৭৬ চন), হৰিপ্ৰসাদ নাথ প্ৰকাশিত শ্ৰীধৰ কন্দলি বিৰচিত "কানখোআ পুথি" (১৮৭৬ চন), কণ্ঠভূষণ শৰ্মাৰ "শঙ্কৰ দেৱৰ জীৱন চৰিত্ৰ" (১৮৭৭ চন), তাৰিণী প্ৰসাদ সেনৰ "বিজনীৰ ৰাজ বংশাৱলী" (১৮৭৬ চন), কালিৰাম বৰুৱাৰ "কাৰ্য শিক্ষা" (১৮৭৫ চন), মুন্সী ইয়াৰ মহম্মদৰ "লৰা দৰ্শক" (১৮৭৬ চন), ৰাম ৰায়ৰ "শিৱ বিবাহ" (১৮৭৬ চন) আদি কিতাপ। গোৱালপাৰাৰ বাবে আটাইতকৈ গৌৰৱৰ কথা হ'ল এই চহৰৰ "হিত বিধায়িনী" (হিত সাধিনী ?) যন্ত্ৰত আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনৰ দ্বাৰা ৰচিত আৰু গুণাভিৰাম বৰুৱাৰ দ্বাৰা সম্পাদিত "অসমীয়া লৰাৰ মিত্ৰ" নামৰ কিতাপৰ ৩য় তাঙৰণ ১৮৭৫ চন, ৪ৰ্থ তাঙণ ১৮৭৬ চন, ৫ম তাঙৰণ ১১৮৭৭ চনত, ৬ষ্ঠ তাঙৰণ ১৮৭৮ চনত আৰু ৭ম তাঙৰণ ১৮৭৯ চনত ছপা কৰি প্ৰকাশ কৰিছিল। ইয়াৰ পৰাই অনুমান কৰিব পাৰি উনবিঁশ শতিকাতেই কিতাপ ছপাই প্ৰকাশ কৰাত গোৱালপাৰাই আধুনিক ৰূপ পাইছিল।

বংগৰ সীমান্তৱৰ্ত্তী অঞ্চল যদিও অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলা অসমীয়া সাহিত্য-সংস্কৃতিত পিচপৰা

নহয়। গোৱালপাৰা চহৰতেই অসম সাহিত্য সভাৰ তিনিখনকৈ অধিবেশন অনুষ্ঠিত হৈছিল। অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বিতীয় অধিবেশন ১৯১৮ চনত চন্দ্ৰধৰ বৰুৱাৰ পৌৰহিত্যত, ১৯২৭ চনত দশম অধিবেশন তৰুণ ৰাম ফুকনৰ পৌৰহিত্যত আৰু ১৯৬১ চনত উনবিংশ অধিবেশন ত্ৰৈলোক্য নাথ গোস্বামীৰ পৌৰহিত্যত অনুষ্ঠিত হৈছিল। সেই অধিবেশন সমূহৰ অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সভাপতিসকল হ'ল যথাক্ৰমে জমিদাৰ যতীন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী (১৯১৮ চন) জমিদাৰ ভোলানাথ চৌধুৰী (১৯২৭ চন) আৰু খগেন্দ্ৰ নাথ (১৯৬১) চন। এই অধিবেশনৰ সময়ত গোৱালপাৰা চহৰৰ ৰাইজৰ অসমৰ স্বনামধন্য সাহিত্যিক সকলৰ লগত মত বিনিময় কৰাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতিৰ কাৰণে সততে সংগ্ৰাম কৰা ব্যক্তিজন আছিল প্ৰসন্ন কুমাৰ ঘোষ। এই ব্যক্তিজন গোৱালপাৰা চহৰৰেই নহয় গোৱালপাৰা জিলাৰো কাণ্ডাৰী আছিল। অসম ক্লাব স্থাপন কৰা, স্কুলত অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰচলন, নাট্য দল গঠন, সাহিত্য সভা অনুষ্ঠিত কৰা আদিত তেওঁৰ অৰিহনা অসীম। ঘোষদেৱে ১৮৯২ চনত "জিবুলী" নামৰ আলোচনীত "গোৱালপাৰা" শিৰোনামাৰে লিখা প্ৰবন্ধ এটাত এনেদৰে লিখিছিলঃ "আসামৰ ভিতৰত গোৱালপাৰা এখন প্ৰসিদ্ধ নগৰ। এই ঠাই প্ৰকৃতিৰ লীলাভূমি, পূৰ্বকলীয়া কাৰ্য কীৰ্তিৰ প্ৰধান সাক্ষ্য আৰু বাণিজ্যত অগ্ৰগণ্য। বঙ্গাল কি ভাৰতৰ অন্যান্য ঠাইৰ মানুহে আজিও আসামৰ নাম "আসাম গোৱালপাৰা" বুলিহে জানে। এই সুৰম্য ঠাই এসমত মানুহৰ কোঢ়াল, আমোদ আৰু আহ্লাদৰে পৰিপূৰ্ণ আছিল।"

জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীৰ আহ্বানত সহাৰি জনাই গোৱালপাৰা চহৰৰ কেইজনমান ব্যক্তিয়ে স্বাধীনতা সংগ্ৰামত জপিয়াই পৰিছিল। সেই মুক্তিযোদ্ধা সকলক ভিতৰত যোগেন্দ্ৰনাথ নাথ, ডাঃ দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ, পৰমানন্দ দাস (পাচনীয়াৰ) আদি আছিল বাটকটীয়া। এওঁলোকেই ১৯২১ চনৰ অসহযোগ আন্দোলনৰ সময়ত গোৱালপাৰা চহৰত জাতীয় কংগ্ৰেছ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। ডাঃ দ্বিজেন্দ্ৰ নাথৰ বাটচ'ৰাই আছিল জাতীয় কংগ্ৰেছৰ কাৰ্যালয়। ১৯৩৭ চনত জৱাহৰলাল নেহৰু গোৱালপাৰালৈ আহি ডাঃ নাথৰ ঘৰত আহাৰ গ্ৰহণ কৰিছিল। মহাত্মা গান্ধীয়ে ১৯৪৫ চনত চহৰৰ গান্ধী ময়দানত ভাষণ দি মুক্তি সংগ্ৰামত যোগদান দিবলৈ গোৱালপাৰাবাসীক আহ্বান জনাইছিল। খগেন্দ্ৰনাথ নাথ গোৱালপাৰাৰ আন এজন অন্যতম মুক্তি সংগ্ৰামী। তেওঁ চহৰৰ জাতীয় সংগ্ৰেছৰ সভাপতি হোৱাৰ উপৰিও কেবাবাৰো বিধায়ক হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈ গোৱালপাৰাক বিভিন্ন দিশত উন্নীত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। গোৱালপাৰা চহৰৰ দুগ্ধনাথ, গোপাল নাথ, আশ্ৰাফ আলী, মামুদ হুছেইন, পদ্মলোচন দাস, কুমুদ ৰঞ্জন দাস আদি বহুলোকে সেই সময়ত মুক্তি সংগ্ৰামত সক্ৰিয়ভাৱে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল।

গোৱালপাৰাৰ স্কুলসমূহত অসমীয়া ভাষা প্ৰচলনৰ কাৰণে কৰা আন্দোলনৰ নেতৃত্ব দিছিল প্ৰধানকৈ প্ৰসন্ন কুমাৰ ঘোষ, ধৰ্মনাৰায়ণ ঘোষ, শোভাৰাম চৌধুৰী, কমলেশ্বৰ নাথ আৰু সেই সময়ৰ পুলিচ ইন্সপেক্টৰ হবিবৰ ৰহমান আদিয়ে। তেতিয়াই তেওঁলোকে অনুভৱ কৰিছিল সংঘবদ্ধ ভাৱে কাম কৰিবলৈ হ'লে এটা ৰাজহুৱা ঘৰ বা অনুষ্ঠানৰ দৰ্কাৰ। ভৱা মতে কাম কৰাৰ ফলত ১৯১২ চনত ঘৰ এটা সজা হ'ল। নাম দিয়া হ'ল "অসম ক্লাব"। ইয়াৰ প্ৰথম সভাপতি আছিল প্ৰসন্ন কুমাৰ ঘোষ। অসম ক্লাবেই অসমীয়া ভাষা, সাহিত্য, সংস্কৃতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হোৱাৰ লগতে নাট অভিনয় অনুষ্ঠিত কৰাৰ নাট-ঘৰ হৈ পৰিল। সভাপতি প্ৰসন্ন কুমাৰ ঘোষ, সম্পাদক কমলেশ্বৰ নাথ আৰু মঞ্চ-সম্পাদক গোপাল চন্দ্ৰ নাথৰ দায়িত্বত গঠিত হ'ল "এমেচাৰ থিয়েটাৰ ক্লাব"। এই ক্লাবৰ উপদেষ্টা আছিল সেই সময়ৰ গোৱালপাৰাৰ মাটিৰ হাকিম কালিৰাম মেধি। ইয়াৰ পিছত "বৰদল", চটদল, গোৱালপাৰা শিল্পী সমাজ, ঋতু ৰংগ, ৰূপৰেখা নাট্য সংঘ, সুৰমঞ্জৰী মিলিত শিল্পী গোষ্ঠী, সংগম নাট্য গোষ্ঠীয়ে ধাৰাবাহিক ভাৱে অসম ক্লাবত নাটক মঞ্চস্থ কৰিছিল। এই মঞ্চতেই অভিনয় কৰি ডাঃ অন্নদাচৰণ

দাস, যতীন্দ্ৰ নাথ নাথ, অবিনাশ নাথ, ৰাধাগোবিন্দ চৌধুৰী, বিমলানন্দ চৌধুৰী, নৃপেন বৰুৱা, গোপেন দাস, অজিত মেধি, মীৰা নাথ, স্বপ্না গুহ, মন্দিৰা নাথ আদি বহুতে সুনাম অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। অসম ক্লাবৰ মঞ্চত অভিনয় কৰিয়েই আদিল হুছেইন আৰু আশ্ৰাফুল হক অভিজ্ঞ অভিনেতা হৈ বৰ্তমান হিন্দী কথাছবিত অভিনয় কৰি আছে। আদিল হুছেইনে "অথেলো" নাটৰ জৰিয়তে পৃথিবীৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ নাম ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই চহৰৰ পৰাই ১৯৭২ চনত নৃপেন বৰুৱা, কল্যাণ সিং, অজিত মেধি, স্বদেশ ৰয় আদি বহুজনৰ প্ৰচেষ্টাত "মৰিচিকা" নামৰ এখন অসমীয়া কথাছবি নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। নৃপেন বৰুৱা, ৰত্নেশ্বৰ দাস, গোপেন দাস আদিৰ প্ৰচেষ্টাত গোৱালপাৰা চহৰত "লখিমী"নামৰ ভ্ৰাম্যমান থিয়েটাৰৰ দল এটা গঠন কৰি অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত নাট প্ৰদৰ্শন কৰিছিল।

এসময়ত গোৱালপাৰা চহৰ খেল-ধেমালিৰ কাৰণে বিখ্যাত আছিল। ষাঠিৰ দশকত অধিবক্তা নজিৰুদ্দিন আহমেদ, ডিনেন্দ্ৰ নাৰায়ণ সিংহ (হংগু), যোগেশ কলিতা, মনোমোহন দাস আদি ক্ৰীড়া প্ৰেমী লোকসকলে গোৱালপাৰা চহৰত "ভাওৰিয়ালাল" ট্ৰফীৰ প্ৰতিযোগিতা পাতি অসমৰ নামজ্বলা দলসমূহৰ উপৰিও কলিকতাৰ ইষ্ট বেংগল, মহাম্মেদান স্পোৰ্টিং দলসমূহৰ যোগদানৰে আলোড়ণৰ সৃষ্টি কৰিছিল। সেই সময়ত চৰকাৰী হাইস্কুল খেলপথাৰত সকলোবোৰ খেলৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈছিল। এতিয়া ডিনেন্দ্ৰ নাৰায়ণ সিংহ আধুনিক ধৰণৰ ষ্টেডিয়াম নিৰ্মাণ হ'ল। ফুটবলৰ সলনি ক্ৰিকেটৰ প্ৰতিহে মানুহৰ আকৰ্ষণ বেচি হ'ল।

তিনিবাৰকৈ অসম সাহিত্য সভৰ অধিবেশন অনষ্ঠিত কৰা চহৰখনতৰ গোৱালপাৰা সাহিত্যসভা (১৯১৮) আৰু গোৱালপাৰা জিলা সাহিত্য সভাই (১৯৯৩ চন) মাজে-সময়ে সাহিত্যৰ অনুষ্ঠান আয়োজন কৰি নবীন সাহিত্যিক সৃষ্টিৰ সাধনাত সফল হৈছে। গোৱালপাৰাৰ বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্বৰ বিষয়ে গভীৰ অধ্যয়নেৰে শ্যামাচৰণ নাথে কেইবাখনো মূল্যবান গ্ৰন্থ প্ৰকাশ কৰিছে। কবি তথা গল্পকাৰ অতনু ভট্টাচাৰ্যই তত্বগধুৰ কবিতা আৰু গল্পৰে সৰ্বভাৰতীয় সাহিত্য জগতত স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাত গোৱালপাৰাবাসী গৌৰৱান্বিত। "হিত সাধিনী" নামৰ বঙালী সাপ্তাহিক বাতৰি কাকত এখন ১৮৭৬ চনত গোৱালপাৰা চহৰৰ পৰা প্ৰকাশ পাইছিল। তাৰ পিছত দুই-এজন সাংবাদিক আৰু সাহিত্যানুৰাগী ব্যক্তিয়ে সময়ৰ ব্যৱধানত কেইবাখনো সাপ্তাহিক উলিয়াইছিল যদিও সেইবোৰৰ প্ৰকাশন বিভিন্ন কাৰণত বন্ধ হয়। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে চাৰি কুৰি দুই বছৰ বয়সীয়া মুকুন্দ মোহন অধিকাৰীয়ে ১৯৬০ চনৰ পৰা প্ৰথম বাতৰি কাকত বিতৰণৰ এজেন্সি লৈ আজিও বহল ভিত্তিত চলাই আছে আৰু ৰাইজেও ৰাতিপুৱাই বিভিন্ন প্ৰকাশনৰ বাতৰি কাকত, সাপ্তাহিক, আলোচনী আদি পঢ়িবলৈ সক্ষম হৈছে। বৰ্তমান গোৱালপাৰা চহৰৰ পৰাই "জনকণ্ঠ" আৰু "ৰত্নপীঠ" নামৰ দুখন সাপ্তাহিক ক্ৰমে ৰুকমল হাজৰিকা আৰু দিবাকৰ দাসৰ সম্পাদনাত নিয়মিত ভাৱে প্ৰকাশ পাই আছে। এই সাপ্তাহিক কাকত দুখনত গোৱালপাৰা চহৰৰ আৰু জিলাখনৰ বিভিন্ন বাতৰি পৰিবেশন কৰাৰ লগতে ন-পুৰণি লিখক লিখিকাৰ গল্প, প্ৰবন্ধ, কবিতা আদি প্ৰকাশ পাই আহিছে। এনেদৰে এচাম নতুন লিখক-লিখিকাই আত্ম প্ৰকাশৰ সুযোগ পাইছে এই সাপ্তাহিক দুখনৰ মাধ্যমত। ইয়াৰ আগতেও দুই-এখন সাপ্তাহিক কাকত আৰু আলোচনী গোৱালপাৰা চহৰৰ পৰা প্ৰকাশ পাইছিল যদিও বিভিন্ন কাৰণত সেইবোৰৰ প্ৰকাশ বন্ধ হৈছিল। আমি আগতেই উল্লেখ কৰিছো যে গোৱালপাৰা চহৰৰ হিত সাধিনী (কিছুমানৰ মতে হিত বিধায়িনী) নামৰ ছপাশালৰ পৰা ১৮৭৬ চনত "হিত সাধিনী" নামৰ এখন সাদিনীয়া বঙালী কাকত প্ৰকাশ পাইছিল। দুবছৰমান চলাৰ পিছত ইয়াৰ প্ৰকাশ বন্ধ হয়। সেই সময়ত গোৱালপাৰা চহৰৰ মানুহৰ মনবোৰ কিমান প্ৰগতিশীল আছিল ইয়াৰ পৰাই অনুমান কৰিব পাৰি। তথ্য অনুসৰি ১৯৫৮ চনত "লোক বাতৰি" নামৰ এখন সাপ্তাহিক এই চহৰৰ পৰা প্ৰকাশ পাইছিল বিষ্ণু দাসৰ সম্পাদনাত। ১৯৬৫ চনত ধীৰেণ বোসে "জনকল্লোল"

নামৰ পষেকীয়া বাতৰি কাকত এখন প্ৰকাশ কৰিছিল। ইয়াৰ সম্পাদক আছিল অধ্যাপক বীৰেণ চৌধুৰী। সেই সময়ৰ উদীয়মান ডেকা শিক্ষক নৃপেন বৰুৱা আৰু ব্যৱসায়ী কল্যাণ সিঙে "ৰত্নপীঠ" নামৰ সপ্তাহিক বাতৰি কাকত প্ৰকাশ কৰিছিল। ইয়াৰ সম্পাদক আছিল কল্যাণ সিং। কিছু বছৰ পিছত শৈলেন দাস আৰু জবিউল আলীৰ যুটীয়া সম্পাদনাত "সংগ্ৰাম" আৰু শৈলেন দাসৰ সম্পাদনাত "নতুন সংবাদ" নামৰ সাপ্তাহিক বাতৰি কাকত প্ৰকাশ পাইছিল। একে সময়তে অহিদুৰ জামানৰ সম্পাদনাত "অংকুৰ" নামৰ সাপ্তাহিক এখন প্ৰকাশ পাইছিল। আনহাতে সাহিত্যিক আব্দুৰ ৰহিম মস্তাফীৰ সম্পাদনাত "শান্তিদুত" আৰু "আৱাজ" নামৰ দুখন সপ্তাহিক কিছুদিনৰ বাবে গোৱালপাৰাৰ পৰা প্ৰকাশ পাইছিল। এই সকলোবোৰ বাতৰি কাকত প্ৰকাশ বিভিন্ন কাৰণত অকালতে বন্ধ হৈছিল। তথাপি উক্ত প্ৰগতিশীল সাংবাদিক আৰু সাহিত্যিক সকলে মৰসাহ কৰি সম্পাদনা কৰা সপ্তাহিক বাতৰি কাকতবোৰে সময়ে সময়ে আধুনিক গোৱালপাৰা চহৰৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰিছিল। আগতে উল্লেখ কৰা ১৯৯১ চনৰ কল্যাণ সিংৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশ পোৱা "জনচেতনা" ই নতুন নামেৰে কল্যাণ সিংৰ সম্পাদনাতে "সাপ্তাহিক জনকন্ঠ" আজিও প্ৰকাশ পাই আছে। বৰ্তমান ইয়াৰ সম্পাদক ৰুকমল হাজৰিকা । ঠিক তেনেদৰে ধুপধৰাৰ নৱকুমাৰ মিশ্ৰৰ সম্পাদনাত ১৯৯১ চনত প্ৰকাশ পোৱা সাপ্তাহিক কাকত "ৰত্নপীঠ সংবাদ" বৰ্তমান ২০০৪ চনৰ পৰা দিবাকৰ দাসৰ দ্বাৰা সম্পাদিত হৈ গোৱাল পাৰা চহৰৰ পৰা প্ৰকাশ পাই আছে।

গোৱালপাৰা পৌৰসভা অসমৰ দ্বিতীয়খন পৌৰসভা (১৮৭৫চন) যদিও ইয়াৰ কৰণীয় কাম বহুত বাকী। এই অনুষ্ঠানটো নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলে ৰাইজৰ প্ৰাথমিক প্ৰয়োজনীয়খিনি পূৰণ কৰাৰ লগতে ঐতিহ্যপূৰ্ণ চহৰখনক আটোম-টোকাৰিকৈ সজাই-পৰাই সৌন্দৰ্য্যবৰ্ধনেৰে আধুনিক ৰূপ দিয়া বাবে যথেষ্ট সুবিধা আছে। □

জাতীয় সংহতিৰ অন্বেষণত

অধ্যাপক শিৱ প্ৰসাদ ডেকা
ভূগোল বিভাগ, গোৱালপাৰা কলেজ

অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা বিভিন্ন সময়ত ভিন্ন দিশেৰে নানা বৰ্ণৰ নানা জাতি, উপজাতি ভিন্ন ভাষা , ভিন্ন কৃষ্টি-সংস্কৃতি আৰু নানা ধৰ্মীয়লোকৰ পূণ্যভূমি ভাৰতলৈ প্ৰব্ৰজন ঘটি বৈচিত্ৰ্যময় বাৰেৰহনীয়া সংস্কৃতিৰ সমন্বয়ত গঢ়ি উঠা ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ লগত মিলিত হৈ একতাৰ এনাজৰীৰে বান্ধ খাই বিশ্বৰ দৰবাৰত এক স্বকীয় মহিমাৰে মহিয়ান হৈ উঠাৰ উপৰিও দেশৰ অখণ্ডতা ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো ভাৰত সদায়ে তৎপৰ হৈ আহিছে। সৰ্ব প্ৰথমে ভাৰত ভূমিলৈ প্ৰব্ৰজিত হৈছিল দ্ৰাবিড় আৰু মঙ্গোলীয় লোকসকলৰ। তাৰ পিচত খ্ৰীষ্টপূৰ্ব ১৫০০ বছৰ পূৰ্বে পদাৰ্পন কৰে আৰ্যসকলে আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত গ্ৰীক, শক, হুন, মোগল, পাঠান, কুশানসকলে প্ৰৱেশ কৰে। ভাৰতৰ পূব দিশৰ পাটকাই পৰ্বতমালা অতিক্ৰমি আঠশ বছৰ আগতে উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ অসম ভূ-খণ্ডলৈ আহি টাই বা আহোমসকলে বসতি স্থাপন কৰে। অসমৰ অসংগঠিত নানা জাতি-উপজাতি, গোষ্ঠীৰ নানা ভাষা সংস্কৃতিৰ লোকসকলক একত্ৰিত কৰি অসমৰ বাৰেৰহনীয়া সংস্কৃতিৰ আধাৰত বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ আৰম্ভণি ঘটাই ষোল্ল-দেশ শাসন কৰিছিল। আহোমৰ শাসনকালতে ষোল্ল-সোতৰ শতিকাত নগাঁওৰ বৰদোৱাৰ বৰভূঞা পৰিয়ালত জন্ম গ্ৰহণ কৰা জগত গুৰু শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে তেখেতৰ প্ৰচাৰিত একশৰণ নাম ধৰ্ম বা ভাগৱতী ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ আৰু সুদৃঢ় কৰাৰ অৰ্থে বিৰচিত গীত, বৰগীত, ভাওঁনা, নাটক, বাদ্যযন্ত্ৰৰ সংহতি, কীৰ্তন-দশম আদি ৰচনাৱলী মাধ্যমেৰে সত্ৰ নামঘৰ সাজি হৰি কীৰ্তনৰ নাম ধ্বনিৰে পাহাৰ ভৈয়ামৰ বিচিত্ৰ সংস্কৃতিৰ সমন্বয় ঘটাই বৰ লুইতৰ দুয়ো পাৰ সামৰি বৃহৎ অসমীয়া জাতি আৰু ভাষা সাহিত্য গঠনৰ ভেটি স্থাপন কৰি গৈছিল। আহোমৰ সময়তে পশ্চিমৰ পৰা অসমত প্ৰবেশ কৰা আজান ফকিৰক স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহই শিৱসাগৰৰ শৰাগুৰি চাপৰিত মাটি ভেটি দি দুকুৰি শিষ্যৰে মছজিদ সাজি দি ইচলাম ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ সুবিধা কৰি দিছিল। উপাসনা, বিশ্বাস, চিন্তা-চৰ্চাৰে একতাৰ এনাজৰীৰে কটকটীয়াকৈ মেৰ খাই মিলা-প্ৰীতিৰে অসমবাসীয়ে কৃষিকাৰ্য কৰি বসবাস কৰিবলৈ লয়।

মহাভাৰত আৰু ৰামায়ণত বৰ্ণিত কুৰুক্ষেত্ৰ আৰু ৰাম-ৰাৱণৰ যুদ্ধতো শক্তি প্ৰদৰ্শনতকৈ যোদ্ধা বা সৈন্যবাহিনীৰ মন জয়তহে প্ৰাধান্য দিছিল। সেইদৰে অতীতৰে পৰা ভাৰতে শক্তি বা কৌশলেৰে ৰাজ্য জয় কৰাতকৈ ভাষা, কৃষ্টি-সংস্কৃতি আৰু ধৰ্মৰ উদাৰ নীতি অৱলম্বনেৰে জনসাধাৰণৰ মন জয় কৰি অনৈক্যৰ মাজত ঐক্য স্থাপনৰ জৰিয়তে একতাৰ দোলেৰে বান্ধি দেশক ঐক্যবদ্ধ কৰাতহে শাসক গোষ্ঠী সদায়ে সজাগ আছিল। উদাহৰণ স্বৰূপে ক'ব পাৰি যে ভাৰতত মোগল ৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠাপত সম্ৰাট বাবৰে পানীপথৰ যুদ্ধত ইব্ৰাহীম লোডীক পৰাস্ত কৰি দেশ জয় কৰাৰ সময়ত হিন্দু ধৰ্মৰ আচৰণ বিধিত কোনো ধৰণৰ বাধা আৰোপ নকৰিবলৈ আৰু হিন্দু মন্দিৰৰ পৱিত্ৰতা অক্ষুন্ন ৰাখিবলৈ সৈন্যসকলক সকিয়াই দিছিল। বাবৰৰ এই সকিয়নি

উলংঘা কৰাৰ অপৰাধত বাবৰ পুত্ৰ ছাহজাদা হুমায়ুনে এজন লোকক সহচৰৰ সৈতে বন্দী কৰি থৈছিল। আকৌ সম্ৰাট আকবৰে তেওঁৰ শাসনকালত সকলো জাতি-গোষ্ঠী আৰু ধৰ্মীয়লোকে শিষ্যত্ব গ্ৰহণ কৰিব পৰা উদাৰ নীতিৰ "দীন ইলাহী" নামৰ এটা ধৰ্ম প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল। আনকি আকবৰ পত্নী ৰাজপুত ৰাজকুমাৰী যোধাবাঈক ৰাজ প্ৰাসাদৰ ভিতৰতে নিজ ৰাজপুত ধৰ্মৰ আচৰণ বিধি পালনৰ সুবিধা কৰি ধৰ্মীয় উদাৰতাৰ পৰিচয় দিছিল। মহাৰাজ অশোকেও বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰি প্ৰজাহিতকৰ কাম কৰাৰ উপৰিও নিজ পুত্ৰ-কন্যাক সিংহল (শ্ৰীলংকা)লৈ বৌদ্ধ ধৰ্মৰ বাণী প্ৰচাৰৰ অৰ্থে পঠাইছিল।

ভাৰতীয় ৰজা মহাৰজা বা সম্ৰাটসকলে প্ৰদৰ্শন কৰি অহা কৃষ্টি-সংস্কৃতি আৰু ধৰ্মীয় উদাৰতাৰ প্ৰতি সন্মান জনাই ভাৰতীয় সংবিধানেও মুক্ত উপাসনা, বিশ্বাস, চিন্তা-চৰ্চাৰে একতাৰ এনাজৰীৰে বান্ধ খাই মিলা-প্ৰীতিৰে বসবাস কৰি দৈনন্দিন কাৰ্য সমাপন কৰি ভাৰতীয় পৰিচয় অক্ষুন্ন ৰাখি দেশৰ উন্নতি সাধনৰ সুবিধা ভাৰতীয় সংবিধানেও প্ৰদান কৰিছে। ভাৰতীয় কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ উপৰিও দেশৰ ওঠৰটা ভাষাক স্বীকৃতি প্ৰদানেৰে ভাৰতে মানৱীয় দৃষ্টিভঙ্গী বিশ্ববাসীৰ আগত দাঙি ধৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

ভাৰতত হিন্দু ধৰ্মৰ আধাৰত জন্ম লাভ কৰা জৈন, বৌদ্ধ, শিখ, দীন ইলাহী, একশৰণ ভাগৱতী ধৰ্মই পৰধৰ্মক অৱজ্ঞা, হিংসা, নিন্দা, কৰাৰ বিৰোধী। আটাইকেইটা ধৰ্মৰে মুখ্য উদ্দেশ্য হ'ল মানৱ সমাজৰ কল্যাণ সাধন কৰি জীৱৰই মুক্তি লাভ কৰা। দুশ বছৰৰো অধিক কাল ভাৰত শাসন কৰা সাম্ৰাজ্যবাদী বৃটিছ চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে চলা ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ গুৰি ধৰোতা জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীয়ে ভাৰতীয় জনগণক অহিংস নীতি অৱলম্বন কৰি মাৰবান্ধি গণ আন্দোলন চলাবলৈ আহ্বান জনাইছিল। বৃটিছ চৰকাৰৰ সৈন্য বাহিনীৰ হাতত নানা নিৰ্যাতন ভুগি আনকি পুলিচ মিলিটেৰীৰ নিৰ্বিচাৰ বন্দুকৰ গুলি বুকু পাতি লৈও মাৰবান্ধি অহিংস নীতিৰে আন্দোলন কৰি ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছিল। সেইদৰে জৈন ধৰ্মৰ মূল মন্ত্ৰ জীৱ হিংসা মহাপাপ আদৰ্শেৰে অনুপ্ৰাণিত। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ মূল বাণী হ'ল নীৰৱে জীৱৰ কল্যাণ সাধন কৰি মুক্তি বা নিৰ্বাসন লাভ কৰা। তেনেদৰে মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰচাৰিত একশৰণ নাম ধৰ্ম বা ভাগৱতী ধৰ্মৰো উদ্দেশ্য হ'ল মানৱ সমাজ বা ভকতসকলে হৰিৰ নাম কীৰ্তন, শ্ৰৱণ কৰি সংসাৰ কৰি সৎ পথত থাকি সমাজৰ কল্যাণ সাধন কৰি জীৱৰই মুক্তি লাভ কৰা। সকলো ধৰ্মৰে মুখ্য উদ্দেশ্য-মানৱ সমাজৰ অসূয়া, অশান্তি দূৰ কৰি সুখে-শান্তিৰে ভাতৃত্ববোধৰ ভাবেৰে জীৱন নিৰ্বাহ কৰি জীৱ কল্যাণ সাধনৰ লক্ষ্য আগত ৰাখি সৎ মনোভাৱেৰে ক্ৰমাগত কৰ্ম কৰা। কাৰণ বিশ্বৰ মানৱজাতি এক ভগৱানৰ সৃষ্টি। ধৰ্ম, ভাষা, আচৰণ বিধি, সংস্কৃতি, জীৱন নিৰ্বাহৰ পন্থা ভিন্ন হ'ব পাৰে; কিন্তু বিশ্বৰ প্ৰতিগৰাকী মানুহে সমভাৱে বসবাস কৰা জন্মস্বত্ব অধিকাৰ আছে। ইয়াত কাৰো হস্তক্ষেপ কৰাৰ অধিকাৰ নাই। ভাষা বা ধৰ্মই মানুহ সৃষ্টি কৰা নাই। মানুহেহে ভাষা বা ধৰ্মৰ সৃষ্টি কৰিছে। ভৌগলিক পৰিৱেশৰ পৰিসীমাত বিভিন্ন অঞ্চলৰ মানুহৰ আচৰণ বিধি বা জীৱন ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়া পৃথক হ'ব পাৰে। কিন্তু মানৱ জীৱন ভগৱানৰ দান। ভাষা হ'ল মনৰ ভাৱ প্ৰকাশৰ মাধ্যম আৰু ধৰ্ম হ'ল শান্তি স্থাপনৰ মাধ্যম। ভাষাই বিভেদকামী মনোভাৱ বা সংকীৰ্ণ হ'বলৈ নিশিকায়,- শিকায় উদাৰ মনোভাৱাপন্ন হ'বলৈ। কিয়নো প্ৰতিগৰাকী বিশ্ববাসীৰ মনৰ আৱেগ, অনুভূতি, আশা, আকাংক্ষা, হাঁহি, কান্দোন আৰু প্ৰকাশ ভঙ্গী একে। ধৰ্মই মানুহক গোড়ামী হ'বলৈ নিশিকায়,- শিকায় উদাৰ মনোবৃত্তিৰে অহিংসভাৱে সমাজৰ কল্যাণ সাধন কৰিবলৈহে। কাৰণ বিশ্ববাসী এজন সৃষ্টিকৰ্তাৰে সন্তান, একেই বায়ু-পানী সেৱন কৰি জীয়াই আছে আৰু এই ধৰাৰ বুকুতে শেষ শয়ন কৰিব লাগিব।

বেদ-উপনিষদ, মহাভাৰত, ৰামায়ণৰ যুগৰে পৰা ভাৰতত ৰাজত্ব কৰি অহা ৰজা-মহাৰজা, সম্ৰাট সকলৰ দিনত দেশৰ জনগণৰ মাজত ভাষা বা ধৰ্মীয় বিভেদৰ

সৃষ্টি হোৱা ঘটনা বিৰল। ভাৰতত ধৰ্মীয় বিভেদৰ বিষ বৃক্ষডালৰ বীঁজ প্ৰথমতে ৰোপন কৰে সাত সাগৰ তেৰ নদীৰ সিপাৰৰ পৰা অহি দুশ বছৰৰ অধিককাল ভাৰত শাসন কৰা সাম্ৰাজ্যবাদী বৃটিছসকলে। তেওঁলোকে ভালদৰে অনুধাৱন কৰিব পাৰিছিল যে হিন্দু-মুছলমানৰ অশেষ মিলা-প্ৰীতি থকা দেশ ভাৰতত দুই ধৰ্মৰ মাজত বিভেদ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰিলে দীৰ্ঘকাল শাসন অসম্ভৱ। এই উদ্দেশ্যেই সেই সময়ৰ বুদ্ধিজীৱি সকলক তেওঁলোকৰ স্বাৰ্থত কৌশলেৰে ব্যৱহাৰ কৰি হ'লেও বুৰঞ্জীক বিকৃত ৰূপ দি ধৰ্মীয় বিষ বৃক্ষডালৰ পুলি ৰোপনৰ প্ৰচেষ্টা চলাই আৰু সফলো হয়। যাৰ ফলস্বৰূপে ভাৰতত মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত চলা স্বাধীনতা আন্দোলন শেষ পৰ্যায়ত ধৰ্মৰ নামত ভাৰত আৰু পাকিস্তান নামেৰে দুখন ৰাষ্ট্ৰৰ জন্ম হয়। এতিয়াও দুয়োখন ৰাষ্ট্ৰৰ মাজত বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন সংঘাত চলি আছে। এই বিষ বৃক্ষডালৰ পুলি পোখাৰ বৃদ্ধিয়ে দুয়ো দেশতে কিছু পৰিমাণে সামাজিক জীৱন আৰু মানসিকতা সক্ৰিয় হৈ থকাও দেখা যায়। এনে বিভেদকামী শক্তিক কিছু স্বাৰ্থান্ধী ৰাজনৈতিক শক্তিয়ে নিজৰ ৰাজনৈতিক লাভালাভৰ বাবে সাৰপানী যোগাই অহাও দেখা যায়। দেশৰ সংহতি সুৰক্ষা আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ হ'কে দেশবাসীয়ে উদাৰ মানৱীয় দৃষ্টিভঙ্গীৰে এই বিষ বৃক্ষৰ পুলিয়ে পোখাই উভালি পেলাই দেশৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ স্বাৰ্থত কাম কৰাৰহে সময় আহি পৰিছে।

ভাৰত এখন উৎসৱ প্ৰধান দেশ। বছৰৰ বিভিন্ন ঋতুত নানা উৎসৱ উদ্‌যাপিত হয়। উৎসৱ সমূহক কিছুমান ধৰ্মীয় ভিত্তিক আৰু কিছুমান ঋতু ভিত্তিক অথবা কৃষি ভিত্তিক। ভাৰতৰ কৃষিজীৱি সমাজে ঋতু ভিত্তিক অথবা কৃষি ভিত্তিক উৎসৱ সমূহ উভয় ধৰ্মীয়লোকে সমূহীয়াভাৱে উদ্‌যাপন কৰি বিভিন্ন জাতি গোষ্ঠীৰ মাজত ধৰ্মীয় সমন্বয় সাধনৰ প্ৰয়াস কৰে। শীতৰ পিচত বসন্ত কালৰ আগমণৰ সময়তে ভাৰতত উদ্‌যাপিত হয় ৰংৰ উৎসৱ হোলী বা ফাকুৱা। হোলী দৰাচলতে হিন্দু ধৰ্মীয় উৎসৱ হ'লেও ই বসন্ত কালক আদৰণি জনোৱা উৎসৱহে আৰু ভাৰতীয় বিশ্বাসত হোলী ৰং খেলে ভেদাভেদ পাহৰি এক হোৱাৰ উৎসৱ। আকৌ বিশ্বাস আছে যে হোলীৰ ফাকু গাত সানিলে বসন্ত ৰোগৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাব পাৰি। বুৰঞ্জীয়ে কয়-- সম্ৰাট আকবৰৰ দিনত হিন্দু-মুছলমান উভয়ে ভাতৃত্বৰ বান্ধোন সুদৃঢ় কৰাৰ অৰ্থে ৰাখী বন্ধন উৎসৱ পালন কৰিছিল। বহাগ মাহত মৌচুমী বায়ুৰ আগমন ঘটে। গছ লতিকাই নতুন পাত সলোৱাৰ সময়তে গছৰ ডালত পৰি কুলি-কেতেকীয়ে সুমধুৰ গীত জুৰাৰ সময়তে অসমত অসমীয়াৰ বাপতিসাহোন ৰঙালী বিহু উদ্‌যাপন কৰা হয় আৰু বিহুৰ পিচতেই কৃষিজীৱি ৰাইজে বাঁও খেতি আৰম্ভ কৰে। খেতি পথাৰৰ শস্য চপোৱাৰ পিচত মিলা প্ৰীতিৰে এসাঁজ খোৱাৰ কামনাৰে মাঘ বিহু পালন কৰা হয়। মাঘ বিহুত ম'হ যুঁজ, বুলবুলি চৰাইৰ যুঁজ আদি খেল অনুষ্ঠিত হয়। এই যুঁজবোৰত সকলো ধৰ্মৰলোকে সমানে অংশ গ্ৰহণ কৰে। খেতি পথাৰত শস্য গুটি ধৰাৰ সময়ত নানা পোক' পৰুৱাৰ আক্ৰমণৰ পৰা শস্য ৰক্ষাৰ্থে শস্য পথাৰত শলা পুতি পথাৰত মিঠাতেলৰ বন্তি জ্বলাই, মাহ-প্ৰসাদ দি কাতি বিহু উদ্‌যাপন কৰা হয়। দেৱালীৰ অন্ধকাৰ ৰাতি আকাশ বন্তি জ্বলাই, শাৰী শাৰী বন্তি জ্বলাই অজ্ঞান অন্ধকাৰ অমানিশা ফালি জ্ঞানৰ পোহৰ বিলাবৰ বাবে উদ্‌যাপন কৰা হয় দ্বীপান্বিতা।

গণতান্ত্ৰিক দেশ ভাৰতত বসবাস কৰা নানা জাতি-উপজাতি, ভাষা, ধৰ্ম, আঞ্চলিকতাবাদ আদিৰ নামত ঐক্যৰ মাজত অনৈক্যতা সৃষ্টি হোৱাও পৰিলক্ষিত হয়। কেতিয়াবা গোষ্ঠী সংঘৰ্ষ সৃষ্টি হৈ বহু ধন-জন হানি হোৱাও দেখা যায়। কেতিয়াবা আকৌ বহিঃৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা পৰিচালিত শক্তিয়েও দেশত সন্ত্ৰাস সৃষ্টি কৰা দেখা যায়। এইক্ষেত্ৰত চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰ পাকিস্তানৰ সহযোগত জন্মু-কাশ্মীৰত চলি থকা ৰক্তক্ষয়ী সংঘৰ্ষৰ কথাকে উনুকিয়াব পাৰি। পাঞ্জাৱীসকলে খালিস্থানৰ দাবীত বিভিষীকাময় পৰিস্থিতিৰো উদ্ভৱ কৰিছিল। অসমত চলা ভাষা আন্দোলনৰ ফলত শ্বহীদ হৈছিল ৰঞ্জিত বৰপূজাৰী আৰু অনিল বৰা। বিদেশী বহিস্কাৰৰ নামত চলা ছয় বছৰীয়া অসম আন্দোলনৰ ফলত সংঘটিত

হৈছিল হত্যা, বলাৎকাৰ আদি ঘটনা। অসম সংযুক্ত মুক্তি বাহিনীৰ দ্বাৰা পৰিচালিত মুক্তি সংগ্ৰামৰ ফলশ্ৰুতিত সৃষ্টি হোৱা হত্যা, অপহৰণ, ধনদাবী, বড়োসকলৰ পৃথক বড়োভূমিৰ দাবীত চলা আন্দোলনৰ ফলত বি টি এ ডি ত সংঘটিত হৈ থকা গোষ্ঠী সংঘৰ্ষ, ধনদাবী, অপহৰণ, বন্ধ, হত্যালীলা, বলাৎকাৰ, কাৰ্বি আংলং আৰু ডিমা হাচাও জিলাত চলি থকা আন্দোলনৰ ফলতো একেই পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হৈছে। সেইদৰে ৰাভা হাছং পৰিষদ, টিৱা ছাত্ৰ সন্থা, কোচ ৰাজবংশীসকলে চলাই থকা পৃথক কমতাপুৰ ৰাজ্যৰ দাবীত চলাই থকা আন্দোলন আৰু অন্যান্য সন্থাসমূহে চলাই থকা বিভিন্ন আন্দোলনে অসমৰ শান্তি প্ৰিয় জনসাধাৰণৰ জীৱন দুৰ্বিসহ কৰি তুলিছে। এই আন্দোলনকাৰী বা সন্ত্ৰাসবাদীক দমন কৰিবলৈ ৰাষ্ট্ৰযন্ত্ৰই সৃষ্টি কৰা ৰাষ্ট্ৰ সন্ত্ৰাসেও জনসাধাৰণৰ অশান্তি সৃষ্টি কৰি আহিছে। ধৰ্মৰ নামতো গুজৰাটৰ গোধৰা, বিহাৰ, আহমেদাবাদ, এলাহবাদ, মোৰাদাবাদ, বৰোদা আদি অঞ্চলতো সংঘটিত সংঘৰ্ষবোৰৰ কথাও ক'ব পাৰি। সকলোবোৰ আন্দোলন বা সংঘৰ্ষৰ মূল কাৰণ হিচাপে ক'ব পাৰি অৰ্থনৈতিক সংকটাৱস্থাক। বৰ্তমান দেশৰ বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাৰ কবলত পৰি প্ৰাকৃতিক অৰণ্যভূমি বিনষ্ট হৈ সংকুচিত হৈ অহাৰ উপৰিও দেশত অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন আৰু বাসভূমিৰ প্ৰয়োজনত কৃষিভূমি দ্ৰুতগতিত হ্ৰাস পাই অহাত বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলে নিজৰ অস্তিত্বৰ সংকটত ভোগা বাবে সংগ্ৰাম বা গোষ্ঠী সংঘৰ্ষৰ সৃষ্টি হৈছে।

অৰ্থনৈতিক বৈষম্যতা, উন্নয়নমূলক কাৰ্যৰ বৈষম্যতায়ো জনসাধাৰণৰ মনত অসন্তুষ্টি বা বিদ্ৰোহৰ ভাৱ অংকুৰিত হোৱাত সহায় কৰিছে। কেতিয়াবা এনে অসন্তুষ্টিয়ে মাৰাত্মক ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। ভাৰতীয় আদিকাব্য মহাভাৰত, ৰামায়ণ, বেদ, উপনিষদ, কীৰ্ত্তন ঘোষা, কোৰাণৰ শ্লোক আওৰাই থাকিলে পেটৰ জ্বালাৰ উপশম নঘটে সঁচা কিন্তু এই অমৰ গ্ৰন্থসমূহ অধ্যয়ন কৰি মূল বিষয় বস্তু হৃদয়ঙ্গম কৰি আমি আমাৰ জাতীয় সংহতি সুদৃঢ় কৰিব পৰাৰ থল নিশ্চয় আছে। দেশৰ মহাপুৰুষ সকলৰ জীৱনৰ আধাৰত লিখিত পুথি আৰু বাণীসমূহৰ লগতে দেশৰ ভিন্ন প্ৰান্তৰ নিৰ্বাচিত গ্ৰন্থসমূহ আঞ্চলিক ভাষালৈ অনুবাদ কৰি সেই অঞ্চলবোৰৰ আচাৰ আচৰণ ৰীতি-নীতি, পৰম্পৰা, খাদ্যভ্যাস, সাঁজ-পোচাক, গীত-মাত, আৱেগ-অনুভূতি আদিৰ আদান-প্ৰদান, সাহিত্য সভাবোৰৰ জৰিয়তে কৰি উদাৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰে হেৰাই যাব খোজা জাতীয় সংহতি নকৈ গঢ়ি তোলাৰ মানসিকতা সৃষ্টি কৰিব পৰা সম্ভাৱনা আছে বুলি আশা কৰিব পাৰি। □

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়নঃ চমু আলোকপাত

ড° সিদ্ধিনাথ শৰ্মা
সহযোগী অধ্যাপক, ভূগোল বিভাগ

ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ আমূল পৰিৱৰ্তনৰ বাবে প্ৰবৰ্তিত ১৯৮৬ চনৰ নতুন শিক্ষানীতিত শিক্ষাৰ মান তথা উন্নয়নৰ স্বাৰ্থত শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ বিশেষকৈ উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানসমূহৰ মূল্যায়ন সম্পৰ্কীয় দফা সন্নিবিষ্ট হয়। এই দফাৰ লগত সংগতি ৰাখি ১৯৯৪ চনত বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগে কেন্দ্ৰীয় মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰণালয়ৰ অনুমোদন সাপেক্ষে ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদ (National Assessment and Accreditation Council, চমুকৈ NAAC) গঠন কৰে। বাঙ্গালুৰু (বাঙ্গালোৰ)ত অৱস্থিত এই পৰিষদ প্ৰথম অৱস্থাত বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ অন্তৰ্গত স্বতন্ত্ৰ অনুষ্ঠান আছিল যদিও এতিয়া কেন্দ্ৰীয় মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰণালয়ৰ স্বতন্ত্ৰ অনুষ্ঠান। ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল ভাৰতবৰ্ষৰ সমূহ বিশ্ববিদ্যালয় আৰু ইয়াৰ অধীনৰ মহাবিদ্যালয়সমূহৰ লগতে অন্যান্য উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান সমূহৰ পূৰ্ব নিৰ্দ্ধাৰিত সময় সীমাৰ ভিতৰত মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন কৰা আৰু প্ৰত্যেক ৫ (পাঁচ) বছৰৰ ভিতৰত পুনঃ মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন কৰা।

ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদৰ লক্ষ্য হ'ল নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ব্যৱধানত কৰা মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়নে শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ গুণগত মানৰ উত্তৰণ ঘটাই ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ শিক্ষাদান কৰি 'উৎকৃষ্ট মানৱ সম্পদ' সৃষ্টি কৰাত বিশেষভাৱে অৰিহনা যোগোৱা।

শেহতীয়াকৈ বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ আৰু কেন্দ্ৰীয় মানৱ সম্পদ মন্ত্ৰণালয়ে উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানসমূহক নিৰ্দিষ্ট সময় সূচীমতে মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন বাধ্যতামূলক কৰিছে আৰু আয়োগৰ পৰা পোৱা অনুদান সমূহ শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ মানৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব। উল্লেখ কৰা উচিত হ'ব যে- প্ৰাৰম্ভিক পৰ্যায়ত মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন কৰোৱাটো শিক্ষানুষ্ঠানৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ আছিল যদিও এতিয়া মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন বাধ্যতামূলক হৈ পৰিল। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগে ইতিমধ্যে জাননী দিছে যে ২০১৬ চনৰ ৩১ মাৰ্চৰ ভিতৰত যিবোৰ অনুষ্ঠানে মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন নকৰায়, তেনে শিক্ষানুষ্ঠানৰ অনুদান দিয়াটো বন্ধ কৰিব।

যি সময়ত ভাৰতবৰ্ষৰ ভিন্ন প্ৰান্তত বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ অনুমোদন অবিহনে, বিধি বহিঃৰ্ভূতভাৱে উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানবোৰে ৰমৰমীয়া ব্যৱসায়ৰ যোগেদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱনক লৈ হেতালি খেলিছে তেনে সময়ত ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়নে শিক্ষাৰ মানদণ্ডত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰিব

বুলি আশা কৰিব পাৰি। এইখিনিতে উনুকিয়াই থোৱা ভাল হ'ব যে উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানবোৰত নামভৰ্তিৰ আগতে অনুষ্ঠানৰ মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন কৰোৱা হৈছে নে নাই আৰু ইয়াৰ মান কেনেকুৱা জানি লোৱা ভাল।

ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সহযোগী সম্বন্ধযুক্ত মহাবিদ্যালয়সমূহৰ মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়নৰ বাবে আগবঢ়োৱা সাতটা নিৰ্ণায়ক আৰু এই সমূহৰ সংযোজিত মান তলত উল্লেখ কৰা ধৰণৰ ঃ- (তালিকা ক)

তালিকা 'ক'

ক্ৰমিক নং	নিৰ্ণায়ক	মান বা নম্বৰ
১	পাঠ্যক্ৰমৰ দৃষ্টিকোণ	১০০
২	শিক্ষণ-শিকন আৰু মূল্যায়ন	৩৫০
৩	গৱেষণা, পৰামৰ্শ আৰু সম্প্ৰসাৰণ	১৫০
৪	আন্তঃগাঠনি আৰু শিকন সম্পদ	১০০
৫	ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পৃষ্ঠপোষণ আৰু উত্তৰণ	১০০
৬	প্ৰশাসন ব্যৱস্থা, নেতৃত্ব আৰু পৰিচালনা	১০০
৭	উদ্ভাৱন আৰু প্ৰগতি সূচক আঁচনি	১০০
	সৰ্বমুঠ	১০০০

উপৰোক্ত নিৰ্ণায়ক সমূহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি উচ্চ শিক্ষাৰ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহে নিজৰ অনুষ্ঠানৰ স্ব-অধ্যয়ন দলিল প্ৰস্তুত কৰি ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদত জমা দিয়াৰ পিছত পৰিষদৰ মুখ্য কাৰ্যালয়ৰ পৰা প্ৰেৰিত পাৰদৰ্শী পৰিদৰ্শনকাৰী দলৰ সদস্যসকলে স্ব-অধ্যয়ন দলিল পুংখানুপুংখ ভাৱে পৰ্যবেক্ষণ কৰে আৰু অনুষ্ঠানৰ সামৰ্থ্য, দুৰ্বলতা, সুবিধা আৰু আশংকা সমূহ চিনাক্ত কৰাৰ লগতে এই সমূহৰ মান সমন্বিতে অন্যান্য তথ্যসমূহ পৰিষদৰ মুখ্য কাৰ্যালয়ত জমা দিয়ে। এই তথ্যসমূহ আৰু গুণাগুণৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পৰিষদৰ কাৰ্যবাহী পৰিষদে অনুষ্ঠানৰ মান অথবা গ্ৰেড দিয়ে। এই গ্ৰেডৰ ম্যাদ ৫ বছৰৰ বাবেহে।

এই মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়নে অনুষ্ঠান সমূহৰ সামৰ্থ্য, দুৰ্বলতা, সুবিধা আৰু আশংকা চিহ্নিত কৰাৰ উপৰিও অনুষ্ঠানৰ আন্তঃগাঠনিৰ লগতে সম্পদ আহৰণ আৰু ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কে সজাগ কৰে। পৰিষদৰ দ্বাৰা স্বীকৃত মান অথবা গ্ৰেডৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বিভিন্ন উৎসৰ পৰা অনুদান পোৱাত সহজ হয়। শিক্ষানুষ্ঠানৰ মান উন্নত কৰাৰ তাগিদাত শিক্ষণ-শিকনৰ লগতে গৱেষণা, পৰামৰ্শ আৰু সম্প্ৰসাৰণ, উদ্ভাৱন আৰু শিক্ষাদান শৈলীৰ উত্তৰণ ঘটে। ভৱিষ্যত উন্নয়ন লক্ষ্য, পৰিকল্পনাই শিক্ষানুষ্ঠানক অধিক ক্ষীপ্ৰতাৰে আগবাঢ়ি যোৱাত সহায়ক হয়।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়েও ২০০০ চনৰ পৰাই মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়নৰ প্ৰক্ৰিয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰি আহিছে। আৰ্থিক অনাটনৰ মাজেদিয়েই এক সুচিন্তিত পৰিকল্পনাৰে মহাবিদ্যালয়ৰ স্ব-অধ্যয়ন দলিল প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল আৰু নিৰ্দিষ্ট প্ৰক্ৰিয়াৰ মাজেদি ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদৰ মুখ্য কাৰ্যালয়ৰ পৰা প্ৰেৰিত

পাৰদৰ্শী পৰিদৰ্শনকাৰী দলে মহাবিদ্যালয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন কৰাৰ পিছত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে B^+ গ্ৰেডৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰিছিল। আগতে উল্লেখ কৰা ধৰণে ঠিক পাঁচ বছৰৰ ভিতৰতেই মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন হ'ব লাগিছিল যদিও মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অসুবিধাৰ বাবে ২০১০ চনত পুনঃ মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন কৰাবলৈ মহাবিদ্যালয় সক্ষম হৈছিল। কিন্তু ২০০৪ চনৰ পাৰদৰ্শী পৰিদৰ্শনকাৰী দলে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শ কাৰ্যকৰী কৰিব নোৱাৰাৰ লগতে এই সময়ছোৱাত (২০০৫-২০১০ চন) মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰণৰ ধাৰা পৰ্যবেক্ষণ কৰি B গ্ৰেড প্ৰদান কৰে। এইখিনিতে উনুকিয়াই থওঁ যে ২০০৪ চন আৰু ২০১০ চনৰ মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদৰ মান নিৰ্দ্ধাৰণ পদ্ধতি বেলেগ।

অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ কথাটো হ'ল ২০১৬ চনৰ জানুৱাৰী ৭ তাৰিখে ২০১০ চনৰ গ্ৰেডৰ সময়সীমা পাৰ হ'ব, গতিকে ২০১৬ ৰ আৰম্ভণিতেই ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদৰ পৰা তৃতীয়বাৰৰ মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন কৰাব লাগিব। তাৰ বাবে ২০০৪ চন আৰু ২০১০ চনত পাৰদৰ্শী পৰিদৰ্শনকাৰী দলে মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰণৰ বাবে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ ৰূপায়ন হোৱাটো অতি প্ৰয়োজন যদিও বহুকেইটা পৰামৰ্শ ৰূপায়ন হৈছে কিন্তু এতিয়াও বহুকেইটা পৰামৰ্শ ৰূপায়ন কৰিব পৰা নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে ২০০৪ চনতেই অৰ্থাৎ প্ৰথম বাৰতেই পাৰদৰ্শী পৰিদৰ্শনকাৰী দলে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ গোটক পূৰ্ণ ৰূপত কাৰ্যক্ষম থাকি চৰকাৰী পঞ্জীয়নভূক্ত সন্থা হিচাপে স্বীকৃত কৰোৱাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল যদিও এতিয়াও হৈ উঠা নাই। পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান বিষয়ত গুৰু পাঠ্যক্ৰম প্ৰবৰ্তন কৰাৰ পৰামৰ্শ আছে। অৰ্দ্ধ নিৰ্মিত গৃহসমূহ অনতি বিলম্বে সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পৰামৰ্শ দিছিল। ২০০৪ আৰু ২০১০ চনত মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষকৰ খালী পদসমূহ পূৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ পৰামৰ্শ দিছিল। লগতে পুৰণি ঘৰৰ মেৰামতি আৰু শ্ৰেণী কোঠাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে উল্লেখ কৰিছিল। ২০১০ চনত পাৰদৰ্শী পৰিদৰ্শনকাৰী দলে কেইবাটাও দিশত মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে দিহা দি গৈছে।

সি যি কি নহওক, ২০১৬ চনত তৃতীয় বাৰৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়নৰ বাবে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই বহু কিছু আঁচনি হাতত লৈ কাম কৰি আছে। এই প্ৰক্ৰিয়াও মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষ, পৰিচালনা সমিতি, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীবৃন্দ, কৰ্মচাৰীবৃন্দ, বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, প্ৰাক্তন ছাত্ৰী-ছাত্ৰী, অভিভাৱকসকলৰ লগতে সমূহ শুভাকাঙ্খী ৰাইজৰ সহযোগিতাই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱময় ইতিহাস পুনঃ গৌৰৱান্বিত কৰিব।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় উচ্চ শিক্ষাৰ এক প্ৰতিবিম্বন

ড° হেমন্ত কুমাৰ কলিতা
মুৰব্বী অধ্যাপক, দৰ্শন বিভাগ

স্বাধীনতাৰ ঠিক আঠ বছৰ পিছতেই ৰাইজৰ অতি মৰমৰ, অতি আদৰৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনে ১৯৫৫ চনৰ ৮ আগষ্ট তাৰিখে জন্ম লাভ কৰে। বৃহত্তৰ নামনি অসমত সেই সময়ছোৱাত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত ধুবুৰীৰ ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়খনে এই সমগ্ৰ অঞ্চলৰ অত্যুৎসাহী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আশা পূৰণ কৰিছিল যদিও ই আশাব্যঞ্জক নাছিল। উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে প্ৰৱল ধাউতি থকা বহুতো দুখীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অৰ্থৰ অভাৱত দূৰণিবটীয়া মহাবিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ সক্ষম হোৱা নাছিল। ফলত বহু সংখ্যক মেধাসম্পন্ন ব্যক্তিত্ব প্ৰস্ফুতিত নোহোৱাকৈয়ে কলিতে মৰহি গৈছিল। এই বৃহত্তৰ নামনি অসমত (ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ আৰু দক্ষিণপাৰ) কিছু সংখ্যক বিদ্যাৎসাহী ব্যক্তিৰ আৰু বুদ্ধিবৃত্তি সম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ গৰ্ভত উচ্চ শিক্ষাৰ ভ্ৰুণটো সৰ্বশেষত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণপাৰত, হুলুকান্দা পাহাৰৰ সমীপত গোৱালপাৰা নগৰত (সেই সময়ত অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ মহকুমা) অঙ্কুৰিত হয়। গোৱালপৰীয়া ৰাইজৰ আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টা, সেই সময়ৰ সদাশয় ব্যক্তি, অক্লান্ত সমাজ সেৱক গান্ধীবাদী আদৰ্শেৰে পুষ্ট, তেতিয়াৰ এম.এল.এ. প্ৰয়াত খগেন্দ্ৰ নাথ নাথ আৰু কটন কলেজৰ ৰসায়ন বিভাগৰ অধ্যাপক, উকীল প্ৰয়াত ওৱাজউদ্দিন আহমেদ ডাঙৰীয়াৰ মহান ত্যাগৰ ফলত আমাৰ বৰ্তমানৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনে সমগ্ৰ নামনি অসমৰ উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ স্বৰূপ হৈ পৰাৰ উপৰিও অসমৰ ওচৰ চুবুৰীয়া কোচবিহাৰ অঞ্চলৰ ভালে সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰো উচ্চ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰস্থল হৈ পৰিছে।

মাত্ৰ ২২ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু ৬ জন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী লৈ আৰম্ভ কৰা এই শিক্ষানুষ্ঠানত বৰ্তমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা প্ৰায় ২৫০০ জন আৰু শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীৰ সংখ্যা তিনি কুৰিৰো অধিক। সাধুকথা যেন লগা গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাস বৰ বিচিত্ৰ। শ্যামসুন্দৰ বিগ্ৰহৰ প্ৰদত্ত মাটিত অঞ্চলটোৰ সমগ্ৰ ৰাইজৰ দান বৰঙণিৰে স্থাপিত হোৱা মহাবিদ্যালয়খনে ৭ বছৰ আৰ্থিক অনাটনেৰে পালিত হৈ ১৯৬২ চনত অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা ঘাটি মঞ্জুৰী লাভ কৰে। অৱশ্যে সেই সময়ছোৱাত বিজ্ঞান শাখা খোলা হোৱা নাছিল। কাৰণ বহুতো। যেতিয়া চৰকাৰৰ পৰা আৰ্থিক অনুদান লাভ কৰি কলা শাখাটো ঠন ধৰি উঠিছিল তেতিয়া ৰাইজে আকৌ ন-কৈ সজোৱাৰ বাবে চিন্তা চৰ্চা কৰি পূৰ্বতে বন্ধ কৰা বিজ্ঞান শাখাটো প্ৰবৰ্তন কৰে। সেই সময়ত অধ্যক্ষৰূপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি আছিল বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ, অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি প্ৰয়াত মহেন্দ্ৰ বৰাদেৱে। প্ৰয়াত বৰাদেৱৰ নেৰানেপেৰা চেষ্টাৰ ফলত বিজ্ঞান শাখাটোৱে ঘাটি মঞ্জুৰী লাভ কৰাৰ দিশত আগবাঢ়ে। কিন্তু বিশেষ অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তেখেতে ৭ জুন ১৯৭৩ চনত পদত্যাগ কৰে। তেখেতে পদত্যাগ কৰাৰ ঠিক কেইটামান মাহ পিছতে অৰ্থাৎ ১৯৭৪ চনৰ এক জুলাইত বিজ্ঞান শাখাটোৱে ঘাটি মঞ্জুৰী লাভ কৰে।

শিক্ষা হৈছে সভ্যতাৰ মাপকাঠি। জীৱন সংগ্ৰামত মানুহে নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবলৈ বিভিন্ন ধৰণে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। জ্যাঁ জেক ৰুচোৱে কৈছিল- "জীৱন বুলি ক'লে কেৱল মই খাই বৈ জীয়াই থকাটোৱে নুবুজায়, মানৱ মনৰ ইচ্ছা, আকাঙ্খা বিলাক সুপথেৰে পৰিচালিত কৰি ইন্দ্ৰিয় সমূহক কাৰ্যক্ষম কৰাই মনৰ অনুভূতিবোৰৰ বিকাশেৰে মানৱীয় গুণ সম্পন্ন হৈ চলাটোৱে প্ৰকৃত জীৱন।" শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনস্বীকাৰ্য বৃটিছ শাসিত ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথমাৰ্দ্ধত শিক্ষা বাধ্যতামূলক হোৱা নাছিল যদিও ১৯০৬ চনত প্ৰাথমিক শিক্ষাক বাধ্যতামূলক কৰাৰ বাবে বৃটিছ চৰকাৰে এখন কমিটি গঠন কৰিছিল বৰ্তমানৰ মুম্বাই নগৰত। কিন্তু সেই কমিটিৰ ৰিপোৰ্ট দুৰ্ভাগ্যবশতঃ কাৰ্যকৰণ নহ'ল। শিক্ষাৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰিয়ে স্বামী বিবেকানন্দই সেই ১৮ শতিকাতে কৈছিল, "First educate the Nation ..... The kings are gone; where is the new sanction? The new power of the people Bring it up. Therefore even for social reforms, the first duty is to educate the people". ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ ঠিক এবছৰ পিছতেই ড° সৰ্ব্বপল্লী ৰাধা কৃষ্ণণৰ নেতৃত্বত গঠিত হোৱা অনুসন্ধান সমিতিয়ে উচ্চ শিক্ষাৰ মানদণ্ডৰ লগতে গৱেষণামূলক শিক্ষণ ব্যৱস্থাত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিয়া দেখা গৈছিল। উচ্চ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে সমানুপাতিক ভাৱে ছাত্ৰ- ছাত্ৰী তথা অভিভাৱক, পিতৃ- মাতৃৰ মাজত এক শৈক্ষিক বাতাবৰণ সৃষ্টি হোৱাটো সঁচাকৈয়ে এক শুভ লক্ষণ। এইক্ষেত্ৰত গোৱালকাৰা মহাবিদ্যালয়ে ৰাইজৰ লগতে ইচ্ছুক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰয়োজনীয় চাহিদা সময় সাপেক্ষে পূৰণ কৰিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাই আহিছে আৰু ভৱিষ্যতলৈও চলাই থাকিব। মেধাসম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বুদ্ধিক উপযুক্তভাৱে কৰ্ষণ কৰাই সমাজৰ, দেশৰ মঙ্গলৰ কাৰণে প্ৰয়োগ কৰাটোৱে উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য। উল্লেখযোগ্য যে, উচ্চ শিক্ষাৰ যিবোৰ নীতি লোৱা হৈছিল সেই আটাইবোৰতে এটা কথাই স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে যে শিক্ষাৰ দ্বাৰাই মানুহৰ জ্ঞানৰ উৎকৰ্ষ সাধন কৰি সেই জ্ঞানক কাৰ্যত আৰু উৎপাদনত প্ৰয়োগ কৰা। তাৰেই পৰিপ্ৰেক্ষিতত বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগে (U.G.C.) মানৱ সম্পদক যথোপযুক্ত ভাৱে সঞ্চালন কৰা ক্ষেত্ৰত কেইটামান অনুৱন্ধন দাঙি ধৰিছে।

(ক) সামাজিক সংস্কাৰ অধিক গুণসম্পন্ন কৰি তোলা।

(খ) নতুন ধাৰণা আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা।

(গ) স্বনিৰ্ভৰশীল আৰু আত্মসক্ষমতাৰ ধাৰণা উদ্ৰেক কৰা।

ইয়াৰ আধাৰতে গঢ় লৈছে বৰ্তমানৰ উচ্চ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা। ১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিয়ে ১০ + ২ + ৩ স্তৰৰ পাঠ্যক্ৰম পদ্ধতি মহাবিদ্যালয়সমূহত প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ লগে লগে উচ্চ শিক্ষাত এক নৱজাগৰণৰ সৃষ্টি হয়। লগে লগে গোলকীয়কৰণ (globalization) ধাৰণাৰ আমূল পৰিৱৰ্তনে 'বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগক' নতুনকৈ পাঠ সংযোজন তথা ইয়াৰ উপযুক্ত অনুশীলনৰ বাবে সজাগ কৰি দিয়ে। গোলকীযকৰণ . অথবা বিশ্বায়নৰ অনুক্ৰমত গঢ় লৈ উঠা অৰ্থনৈতিক উদাৰীকৰণ নীতিয়ে সামগ্ৰীকভাৱে সমাজৰ চিত্ৰ নতুনকৈ প্ৰতিফলিত কৰি তোলে। প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ পৰাই অৱহেলিত আৰু অনুৎপাদিত হৈ থকা সম্পদৰাজিক উপযুক্ত কৰিকৰী নিৰ্দেশনাৰে আৰু জ্ঞানেৰে স্বাৱলম্বন তথা আৰ্থিক বিকাশ ঘটাব পাৰি এই উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়ে বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগে বিভিন্ন

(Vocational) বৃত্তিমূলক পাঠ্যক্ৰম মহাবিদ্যালয়বোৰত প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত লয়।

বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা ব্যৱস্থাটোক এক প্ৰকাৰ বোজা বুলি গ্ৰহণ কৰা যি মানসিকতা গঢ় লৈছে, সেইটো সঁচাকৈয়ে পৰিতাপৰ বিষয়। শিক্ষা ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক জীৱন সংগ্ৰামত যিকোনো প্ৰকাৰে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ পৰিৱৰ্তে এক প্ৰহসনত পৰিণত হোৱা বুলি যি এক ভ্ৰান্ত ধাৰণাই গা কৰি উঠিছে আমি সেই প্ৰত্যয়ক দৃঢ়ভাৱে ভ্ৰান্তবুলি ক'ব বিচাৰিছো। শিক্ষাই জ্ঞান আহৰণত সহায় কৰে আৰু সেই জ্ঞানে জীৱন পৰিচালনাত সহায় কৰে। আমাৰ এই শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা শিক্ষিত হোৱা চামে কেৱল white colour job ৰ সপোন দেখিলে নহ'ব, বৰং উপযুক্ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি সৎসাহসেৰে মনত কৰ্ম উদ্যম আৰু আত্ম বিশ্বাস গঢ় দি ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব গঢ় দিবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰে। সীমিত চৰকাৰী চাকৰি আৰু বিস্ফোৰিত জনসংখ্যাৰ সন্মুখত কেৱল শিক্ষাগত অৰ্হতাৰে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ সম্ভাৱনা ক্ষীণ যদিও শিক্ষাৰ বিকল্প নাই। সেয়েহে শিক্ষাক কেৱল চৰকাৰী চাকৰিমুখী হিচাপে গ্ৰহণ নকৰি বাস্তৱ সমস্যাসমূহৰ লগত মুখামুখী হৈ ৰণকৌশল যুগুত কৰি লোৱাটোহে উচিত। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে এনেবোৰ ক্ষেত্ৰত পঞ্চ দশক ধৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে ৰাইজৰ কল্যাণাৰ্থে উপযুক্ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজকে সু-প্ৰতিষ্ঠিত কৰিছে। তেনেই অৱহেলিত গোৱালপাৰা জিলাৰ অগ্ৰণী উচ্চ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত বৰ্তমানেও পৰ্যাপ্ত পৰিমানৰ আন্তঃ গাঠনিৰ (infrastructure) অভাৱ। তথাপিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, কৰ্মচাৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীবৃন্দৰ আৰু কৰ্তৃপক্ষৰ আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফলতেই আজিও এইখন মহাবিদ্যালয়ে নামনি অসমত সগৌৰৱে ইয়াৰ ঐতিহ্য অক্ষুণ্ণ ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈ আহিছে।

উচ্চ শিক্ষাৰ গোলকীয়কৰণৰ বাতাবৰণে আমাৰ মহাবিদ্যালয়কো স্পৰ্শ কৰিছে। কিন্তু ভাৰতবৰ্ষৰ নিচিনা উন্নয়নশীল দেশ এখনত উচ্চ শিক্ষাৰ গোলকীয়কৰণে যে প্ৰকৃতাৰ্থত সু-প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব তাত সন্দেহৰ অৱকাশ নথকা নহয়। দৰাচলতে উচ্চ শিক্ষাৰ গোলকীয়কৰণে বিশ্ব অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাটোক একত্ৰিকৰণ কৰিব বিচাৰিছে যাৰ ফলত উন্নত দেশবোৰে শিক্ষা বিক্ৰী কৰি সকলোতকৈ লাভৱান হৈছে। আৰু এইটো অৰ্থতে গোলকীয়কৰণে বৰ্তমান গ্ৰাম্য পৃষ্ঠপোষকতাত ঠন ধৰি উঠা মহাবিদ্যালয়বোৰক শলঠেকত পেলাইছে। যেনেঃ (ক) নিজে পুঁজি সংগ্ৰহ কৰা। (খ) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বঢ়োৱা। (গ) কাৰিকৰী শিক্ষা ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তন কৰা, ইত্যাদি। U.G.C. ৰ অধীনত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত যোৱা কেইবছৰমান দুটা বিষয়ত কাৰিকৰী শিক্ষা প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল ; সেই দুটা হৈছে biofertilizer আৰু computer certificate course। আনহাতে U.G.C. ৰ অধীনত প্ৰচলিত হৈ থকা IDOL (Institute of Distance & Open Learning) পাঠ্যক্ৰমেও আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰিছে। KKHSU (Krishna Kanta Handique State University) ৰ অধীনত প্ৰচলিত হৈ থকা বিভিন্ন বিষয়ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাইও মহাবিদ্যালয়ৰ সামগ্ৰীক উন্নতি সাধনত অৰিহনা যোগাই আহিছে। Tourism And Management Course, entry in Services one Remedial Coaching Class আদি UGC ৰ অধীনত চলি থকা পাঠ্যক্ৰমবোৰেও উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰখনত সমল যোগাই আহিছে।

শিশু, গমাৰি, ইউকেলিপটাচ্ আৰু বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ গছ-গছনিৰে আৱৰি থকা আমাৰ এই মহাবিদ্যালয়খন যেন এখনি শান্তি নিকেতন। গোৱালপাৰা জিলাৰ গোৱালপাৰা চহৰৰ মাজ মজিয়াত অৱস্থিত মহাবিদ্যালয়খনৰ চৌদিশে যি অপৰূপ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য বিৰাজ কৰিছে সি সচাঁকৈয়ে শৈক্ষিক বাতাবৰণ সৃষ্টিত এক অভিনবত্ব প্ৰদান কৰিছে। বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ গছ-গছনিয়ে যেনেকৈ এচাম বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ব্যৱহাৰিক

শিক্ষাৰ দিশত সহায় কৰি আহিছে তেনেকৈ আন এচামৰ বাবে সাহিত্যিক আবেদনৰ উন্মেষ ঘটাই আহিছে। সমগ্ৰ নামনি অসমৰ আগশাৰীৰ মহাবিদ্যালয়খন আজি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰীৰে গমগমাই থকা দেখি সেই সকলৰ বিদেহী সত্বাই যিসকলে অতি মৰমেৰে, যত্নেৰে পোহপাল দি ডাঙৰ-দীঘল কৰিছিল, নিশ্চয়কৈ আনন্দ সুখ লাভ কৰিছে।

'অসম্ভৱ' শব্দটো যেন অভিধানৰ পৰা উঠি যাওঁক, কৈছিল নেপোলিয়নে। মানুহৰ অন্তৰত অসীম শক্তি নিহিত হৈ আছে, লাগে কেৱল মন কথাতে আছে Where there is will there is way (মন কৰিলে চন) এই অন্তঃ স্থিত শক্তিক জাগ্ৰত কৰিবলৈ লাগে মাত্ৰ ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টা, আৰ্হি, উপযুক্ত নিৰ্দেশনা। বিবেকানন্দই কৈছিল ' উত্তিষ্ঠিত জাগ্ৰত' উঠা আৰু জাগা। উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্যই হৈছে মানুহৰ অন্তৰত নিহিত হৈ থকা শক্তিক উদ্‌ঘাটন কৰি সমাজৰ, দহৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক কল্যাণ সাধন কৰা।

এই প্ৰসংগতে ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম প্ৰধানমন্ত্ৰী প্ৰয়াত জৱাহৰলাল নেহৰুৱে এলাহবাদ বিশ্ববিদ্যালয়ত ১৯৪৭ চনৰ সমাৰোহত কোৱা কথা এষাৰ উনুকিয়াব পাৰি - "A university stands for humanism for tolerancce for season, for the adventures of ideas and for the search of truth. It stands for onward march of the human race towards higher objectives."

মহাবিদ্যালয়ত থকা আন্তঃগাঠনি (যদিও পৰ্যাপ্ত নহয়) সুদক্ষ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, উপযুক্ত বিজ্ঞানাগাৰ, প্ৰায় ৩৫,০০০ পাঠ্যপুথি আৰু প্ৰাসংগিক কিতাপেৰে পুষ্ট পুথিভঁৰাল আৰু সুস্থ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাই আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনক এই নামনি অঞ্চলৰ মহাবিদ্যালয়বোৰৰ ভিতৰতে এক বিশেষ স্থান দখল কৰাত সহায় কৰিছে। উল্লেখ্য যে গোৱালপৰীয়া ৰাইজৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী তথা কৰ্তৃপক্ষৰ আন্তৰিক আৰু সামূহিক উদ্যোগৰ ফলতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে NAAC (National Assessment and Accreditation Council) ৰ দ্বাৰা দ্বৈত পৰিদৰ্শন হোৱাটো সচাঁকৈয়ে আমাৰ বাবে এক গৌৰৱৰ কথা।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত প্ৰায় ৫২ বিঘা মাটি আছে। পশ্চিম দিশত বিশাল খেলপথাৰ আৰু তাৰে সংলগ্ন হৈ আছে প্ৰস্তাৱিত উদ্যান। দক্ষিণফালে অৰ্দ্ধনিৰ্মিত প্ৰেক্ষাগৃহ আৰু প্ৰশাসনীয় ভৱনৰ পূৰ্ণতা আৰু উদ্যানৰ সৌন্দৰ্য বৃদ্ধিৰ কাৰ্য ব্যৱস্থাই মহাবিদ্যালয়খনৰ আঙ্গিক দিশটোক উজ্বলাই তোলাৰ লগে লগে শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত বৰ্তমান সৃষ্টি হোৱা কিছু অসুবিধাৰ নিশ্চয় অন্ত পেলাব। উপাৰ্জনৰ ক্ষেত্ৰতো মহাবিদ্যালয়খনৰ যথেষ্ট সুবিধা আছে আৰু আমি আশা কৰিছো যাতে অনতি পলমে এই সুবিধাসমূহৰ গ্ৰহণ কৰিবলৈ কৰ্তৃপক্ষই সদৰ্থক পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰে।

উত্তৰ আধুনিকতা আৰু অৰ্থনৈতিক উদাৰীকৰণ তথা ভৌগলিক হ্ৰস্বকৰণে উচ্চ শিক্ষাৰ নানা প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈ পৰিছে। এই ধৰণৰ প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হ'ব পৰাকৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে কি ধৰণে ভৱিষ্যতৰ কৰ্মপন্থা হাতত ল'ব সেইটো আমাৰ বাবে বাৰুকৈয়ে চিন্তনীয় বিষয় হৈ পৰিছে।

NAAC ৰ পৰৱৰ্তী পৰিদৰ্শনৰ সময়ত আহিবলগীয়া সাম্ভাব্য দিশ সমূহৰ যথাযথ পদক্ষেপে নিশ্চয়কৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনক এখন উন্নত মানৰ উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান হিচাপে গঢ় দিব। সোণালী জয়ন্তী অতিক্ৰম কৰি মহাবিদ্যালয়খনে বৰ্তমান ৬০ বছৰ বয়সত ভৰি দিছে। বিজ্ঞান আৰু কলা শাখাৰ উপৰিও বৰ্তমান নতুনকৈ বানিজ্য শাখাটো নানান ধৰণৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাত প্ৰতিকুলে গৈও প্ৰবৰ্তন কৰি যি ধৰণৰ শৈক্ষিক মানদণ্ড অক্ষুন্ন ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে সি সচাঁকৈয়ে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ এক গৌৰৱ।

প্ৰকাৰান্তৰে

নৰেশ দাস কলিতা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

আজিৰ পৰা ষাঠি বছৰ আগেয়ে অৰ্থাৎ ১৯৫৫ চনৰ ৮ আগষ্টৰ দিনা গোৱালপাৰা কলেজৰ দুৱাৰ মুকিল কৰি শিক্ষাদান প্ৰক্ৰিয়াৰ পাতনি মেলা হৈছিল। সেইদিনা স্থানীয় পৃথ্বিৰাম চৰকাৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক আৰু বহুমুখী বিদ্যালয়তে অস্থায়ীভাৱে শ্ৰেণী কোঠা এটা লৈ আই. এ. প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আবেলি ৫ বজাৰ পৰা ৰাতি ৯ বজালৈকে পোন প্ৰথম পাঠদান কৰা হয়। পাঠদানৰ প্ৰথম দিনটোতে আগ্ৰহী মুঠ ২২ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে হেঁপাহেৰে গুৰুৰ পাঠ গ্ৰহণ কৰি কলেজীয়া জীৱনৰ জয়যাত্ৰাৰ আৰম্ভণি কৰে। সেই অনুসৰি ৮ আগষ্টৰ দিনটো গোৱালপাৰা কলেজৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ দিনৰূপে নিৰ্ণীত হয়। কলেজখনৰ সৈতে জড়িত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু শুভাকাংক্ষী প্ৰমুখ্যে সকলোৰে বাবে এই দিনটো হৈ পৰে বৰ পবিত্ৰ তথা স্মৰণীয়। দৰাচলতে প্ৰতিষ্ঠাৰ দিনটোৱে হ'ল কলেজখনৰ বাবে ন ন কাম কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সংকল্প লোৱাৰ এক উপযুক্ত সময়। লক্ষ্য স্থিৰ কৰি কৰ্মক্ষেত্ৰখনত আগবাঢ়িলে সুদিন আৰু সফলতাই ওচৰ চাপি আহে।

গোৱালপাৰা কলেজৰ পঞ্চাশ বছৰীয়া স্বৰ্ণ জয়ন্তী উৎসৱত সকলো পক্ষ মিলিত হৈ পুৰণি শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ বাবে কৰিব লগা ভৱিষ্যত কাম-কাজৰ ক্ষেত্ৰত কি কাৰ্যপন্থা হাতত লোৱা হৈছিল সেই সম্পৰ্কে আমি জ্ঞাত নহয় যদিও অনগ্ৰসৰ গোৱালপাৰা জিলাত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যে গোৱালপাৰা কলেজে উল্লেখনীয় বৰঙনি আগবঢ়াই জ্ঞানৰ এক বিশাল ক্ষেত্ৰ গঢ়িবলৈ সমৰ্থ হৈছে তাত সন্দেহ নাই। এই কথা নক'লেও হ'ব যে ভৱিষ্যতবোৰ আগবাঢ়ি আহি আহি এটা সময়ত বৰ্তমানৰ ৰূপত ধৰা দিয়েহি। স্বৰ্ণ জয়ন্তী উৎসৱৰ উদ্বোধনী গীতত সেয়েহে কলেজ শিক্ষক অমিয় কুমাৰ বড়ো ডাঙৰীয়াই কলেজৰ সাফল্যক অগ্ৰাধিকাৰ দি উল্লেখ কৰিছে এইবুলি যে "আমাৰ কাম্য আমাৰ লক্ষ্য / উজলাম প্ৰতি দিশে দিশে / আমাৰ জ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰ।। / উজলি উঠিল বহুত জীৱন / জ্ঞানৰ জোনাকী লাগি / ধন্য আজি সকলো আমি / জ্ঞানৰ দুৱাৰ মুকলি হ'ল / দুৱাৰ মুকলি হ'ল।।

আজিৰ পৰা দহ বছৰ পূৰ্বে অৰ্থাৎ গোৱালপাৰা কলেজৰ স্বৰ্ণ জয়ন্তীৰ প্ৰাক্‌কালত কলেজ শিক্ষক ৰতন ভট্টাচাৰ্য ডাঙৰীয়া এদিন মোৰ ওচৰলৈ আহিছিল। অহাৰ উদ্দেশ্য আছিল আমাৰ দ্বাৰা সম্পাদিত ৯ম সংখ্যা কলেজ আলোচনীখন সংগ্ৰহ কৰি স্বৰ্ণ জয়ন্তীত প্ৰকাশ পাবলগীয়া স্মৃতিগ্ৰন্থৰ বাবে নিবন্ধ যুগুত কৰাটো। উল্লেখ্য যে কলেজ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত মই স্নাতক (কলা) প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় বাৰ্ষিকত আলোচনী সম্পাদক পদ (লিটাৰেৰী চেক্ৰেটাৰী)ৰ বাবে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰি দুয়োবাৰেই পৰাজিত হওঁ। কিবা এটা কৰিবলৈ লৈ তাৰ চয় নিশ্চয় নোহোৱালৈকে তাক এৰি দিয়া উচিত নহয় বুলি বিবেচনা কৰি কলেজীয়া জীৱনৰ তৃতীয় বাৰ্ষিকতো নিৰ্বাচন খেলো আৰু সেইবাৰ ছয়টা ভোটৰ বাদে বাকী সকলোখিনি ছাত্ৰী-ছাত্ৰীয়ে মোৰ সপক্ষে ভোটদান কৰাত বিজয়ী হওঁ। নিৰ্বাচনত জিকাৰ পাছত সেইদিনা এটা নঘটিবলগীয়া আমোদজনক ঘটনা ঘটে। সেইবাৰ প্ৰয়াত মদন ৰায়ও কলেজৰ নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰি সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদৰ বাবে নিৰ্বাচিত হৈছিল। নিৰ্বাচনী ফলাফল ঘোষিত হ'বহে পালে মদন ৰায় আৰু মোক আমাৰ সমৰ্থক ছাত্ৰসকলে আনন্দ উল্লাসেৰে চৌহদৰ পৰা ঠেলি হেঁচি নি সেই সময়ৰ পেৰামাউণ্ট হোটেল পোৱালেগৈ। সময় তেতিয়া সন্ধিয়া ৭ মান বাজিছিল। হোটেল পোৱা মাত্ৰকে ২৫-৩০ জন মান ছাত্ৰই হোটেলখনত থকা চাহ মিঠাইকে ধৰি সমস্ত খাদ্যবস্তু নিমিষতে খাই শেষ কৰি ঘৰাঘৰি যায়। ৰায় আৰু মই সেই দৃশ্য চাই থকাৰ বাহিৰে অন্য উপায় নাছিল। হোটেলৰ মালিক সোনাউল্লাই হিচাপ কৰাত আমি চাৰিশ টকা দিবলগীয়াত পৰিলো। ইপিনে নিৰ্বাচনৰ শেষত জেপত নাছিল সৰহীয়া ধন। দুশমান টকাহে ওলাল দুয়োজনৰে মাজত। 'ধৌলা ছলিয়ে খাইছে, দায়িত্ব ল'ব কোনে, বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰি'। বাকীৰ ক্ষেত্ৰত নাৰাজ সোনাউল্লাই - স্পষ্টভাৱে কৈ দিলে। ভাবি-চিন্তি দুশ টকাকে সদ্যহতে আদায় দি আৰু দিবলৈ বাকী থকাখিনি সেই নিশাই আদায় দিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি প্ৰদান কৰি ৰায় আৰু মই কলেজমুৱা হওঁ। কলেজ পাই দেখো, অধ্যক্ষ মহেন্দ্ৰ বৰা চাৰ, উপাধ্যক্ষ লুতফুৰ ৰহমান চাৰকে ধৰি অন্যান্য ভালেকেইগৰাকী অধ্যাপক চাৰে জিৰণি কোঠাত বহি কথা পাতি আছে। মই কোঠাৰ ভিতৰলৈ সোমাই যোৱাত অধ্যক্ষ বৰা চাৰে মোক উদ্দেশ্য কৰি ক'লে - 'নৰেশ, তোমাৰ চবুৰে মেৱা ফলিল।' প্ৰত্যুত্তৰত ময়ো হয় চাৰ বুলি কৈ তেখেতৰ ওচৰ চাপিলো আৰু সোনাউল্লাৰ হোটেলত উদ্ভৱ হোৱা সমস্যাৰ কথা লাহেকৈ তেখেতক জনালো। মোৰ কথা শুনি তেখেতৰ মনত কি ভাৱৰ উদয় হ'ল নাজানো কিন্তু তেখেতে জেপৰ পৰা এশ টকাৰ নোট এখন উলিয়াই মোৰ হাতত দিলে আৰু তেতিয়াই সোনাউল্লাৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ ক'লে। সেইমতে ময়ো জিৰণি কোঠাৰ বাহিৰলৈ ওলাই দেখো যে মদন ৰায়ে কলেজৰ উত্তৰ ফালৰ পৰা বেগাবেগিকৈ আহি মোৰ লগ ল'লে আৰু ক'লে- পাইছো বলক। মই সঠিক ধাৰণাই কৰিছিলো, ৰায়ে টকা এশ মনোজ চক্ৰৱৰ্তী চাৰৰ পৰাই লৈছিল। সেই সময়ত চক্ৰৱৰ্তী চাৰে তেখেতৰ নিৰ্মীয়মান ঘৰটোত মদন ৰায়ক থাকিবলৈ সুবিধা দিছিল। এইখিনিতে উল্লেখনীয় যে প্ৰয়াত মদন ৰায় আছিল কমিউনিষ্ট ধ্যান ধাৰণাৰে পুষ্ট সৰল জীৱন যাপনেৰে দিন অতিবাহিত কৰা এজন অতি অমায়িক স্বভাৱৰ ব্যক্তি, যাৰ মুখ মণ্ডলত সৰ্বদা বিৰিঙি থকা হাঁহিটোৱে তেওঁক মৰমীয়াল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী কৰি ৰাখিব পাৰিছিল। অতি দুখৰ কথা যে দুৰাৰোগ্য ব্যাধিয়ে পৃথিৱীৰ পৰা অকালতে লৈ যায়।

ৰতন ভট্টাচাৰ্য ডাঙৰীয়া অহাৰ ঠিক দহ বছৰ পাছত, যোৱা ২৯ জুলাইৰ দুপৰীয়া ভাগত আন দুগৰাকী কলেজ শিক্ষক আব্দুল বাতেন আহমেদ ডাঙৰীয়া আৰু শিৱ প্ৰসাদ ডেকা ডাঙৰীয়াই কলেজৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰৰ সন্ধানত মোৰ ওচৰলৈ আহে। অহাৰ উদ্দেশ্য হ'ল অহা ৮ আগষ্টত গোৱালপাৰা কলেজৰ ৬০ বছৰ পূৰ্ণ হোৱাৰ উপলক্ষে প্ৰকাশ পাবলগীয়া স্মৃতিগ্ৰন্থৰ বাবে প্ৰাক্তন ছাত্ৰ হিচাপে মই কলেজ সম্পৰ্কীয় লেখা এটি আগবঢ়াব লাগে। তেখেতসকলৰ উদ্দেশ্য মহৎ হেতু ময়ো তেখেতসকলক লিখাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি প্ৰদান কৰিলো। অৱশ্যে সমাজ জীৱনৰ সৈতে জড়িত প্ৰতিপাদ্য বিষয়সমূহৰ ক্ষেত্ৰত নিজকে পোনভাৱে যাবলৈ নিদি কিছু আওপকীয়াকৈ ভাবি চোৱাৰ অভ্যাসটো পিচে গঢ় লৈ উঠে ১৯৭৯ খৃঃৰ এপ্ৰিল মাহৰ পৰা ২০০০ খৃষ্টাব্দলৈকে গোৱালপাৰাৰ সংবাদদাতাৰূপে 'দৈনিক অসম' কাকতৰ যোগেদি ৰাইজলৈ আগবঢ়োৱা বাইশ বছৰীয়া সেৱাৰ ফলস্বৰূপে।

১৯৬৭ খৃঃত পি. আৰ. চৰকাৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা বিজ্ঞান বিষয়ৰ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছত কটন কলেজত উদ্ভিদ বিদ্যা বিষয়টো লৈ নামভৰ্তি কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত হৈছিল যদিও ড° মহেন্দ্ৰ বৰা চাৰৰ হাঁহি

মিহলি মৰমসনা কথাত পতিয়ন গৈ সেই সিদ্ধান্ত সলনি কৰি গোৱালপাৰা কলেজতে তিনি বছৰীয়া স্নাতক (কলা) শাখাত নামটো লগাই কলেজীয়া জীৱনৰ পাতনি মেলিলো। বৰা চাৰে মোলৈ আগবঢ়োৱা যুক্তিটো হ'ল, - তুমি যিহেতু অলপ অচৰপ লেখা-মেলা কৰা, গতিকে দৰ্শন বিষয় ল'লে তোমাৰ চিন্তাৰ পৰিধি বাঢ়িব আৰু তাৰ সৈতে ল'ব লগা অসমীয়া বিষয়টোৱে তোমাক লেখা-মেলাৰ ক্ষেত্ৰত পাৰ্যমানে সহায় কৰিব। তেখেতৰ উপদেশ আৰু সময়ে সময়ে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শ সৰোগত কৰি আৰম্ভ কৰিছিলো তিনি বছৰীয়া কলেজীয়া শিক্ষা জীৱন।

ইংৰাজীৰ অধ্যাপক সুধালা কান্তি ভেংকট আপ্পাইয়া বাপু চাৰ শ্ৰেণীত আছিল বৰ ছিৰিয়াছ। তেখেতৰ মাতকথা ৰসাল আৰু শুৱলা আছিল। এই গুনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সহজে আকৰ্ষিত কৰিছিল। তাৰ মাজতে আকৌ শ্ৰেণীত পিচফালৰ বেঞ্চত বহা দুই এক উতনুৱা সহপাঠীয়ে লাহেকৈ গুনগুনাইছিল 'ফাষ্ট ইয়াৰ, হেপী ইয়াৰ, ডিউচ ক্লিয়াৰ চেকেণ্ড ইয়াৰ।' আমাক কোন চাৰে কোনখন কাকতৰ বাবে কি পাঠ আগবঢ়াইছিল তাক মনত পেলাবলৈ হ'লে যেনে - অসমীয়া বিষয়ত শ্ৰীযুত উত্তম শৰ্মা চাৰে নিষ্ঠা আৰু গুৰুত্ব সহকাৰে পাঠদান (বেণুধৰ শৰ্মাৰ অৰ্ঘাৱলী) আগবঢ়াইছিল। আন দুগৰাকী শিক্ষক শ্ৰদ্ধেয় শ্ৰীযুত ৰোহিত শৰ্মা চাৰে সঞ্চয়নত সন্নিবিষ্ট কবিতাৰ পাঠ আৰু শ্ৰদ্ধেয় শ্ৰীযুত ৰবীন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী চাৰে আগবঢ়োৱা প্ৰাক্‌শংকৰী সাহিত্যৰ পাঠৰ উপৰি তেখেতৰ উৎসাহজনক পৰামৰ্শৰ বাবে তেখেতক পাহৰিব নোৱাৰি।

গোৱালপাৰা কলেজৰ ইতিহাস সম্পৰ্কীয় বিশদ আলোচনা আমাতকৈ অগ্ৰজ দুই প্ৰাক্তন ছাত্ৰ শ্ৰদ্ধেয় অমল কুমাৰ দাস আৰু কলেজৰে অৱসৰপ্ৰাপ্ত গ্ৰন্থাগাৰিক শ্ৰদ্ধেয় মুজাম্মল হকে ইতিমধ্যে কলেজৰ স্বৰ্ণ জয়ন্তী স্মৃতিগ্ৰন্থত দাঙি ধৰিছে। এই সম্পৰ্কত ততোধিক ব্যাখ্যা কৰিলে চৰ্বিত চৰ্বনহে হ'বগৈ।

কলেজৰ ইংৰাজী বিষয়ৰ আন এগৰাকী শিক্ষক শ্ৰী এ.ভি. ৰামাইয়া চাৰ আছিল বৰ সময়নিষ্ঠ ব্যক্তি। আনপিনে কোমল মাতকথাৰ বাবে জনাজাত প্ৰয়াত লুতফুৰ ৰহমান চাৰে আমাক ইথিক্‌চ্ (নীতি শাস্ত্ৰ) আৰু ছাইকল'জি (মনোবিজ্ঞান)ৰ পাঠ দিছিল আৰু এগৰাকী শিক্ষক প্ৰয়াত কিৰণ চন্দ্ৰ চৌধুৰী চাৰে আগবঢ়োৱা সলসলীয়া বক্তৃতাত প্ৰতিভাত হৈছিল ভাৰতীয় দৰ্শনৰ সাৰগৰ্ভতা। গতিকে পাহৰিব পাৰি জানো এইসকল নমস্য শিক্ষাগুৰুক!

ওপৰত উল্লেখ কৰি অহা হৈছে যে, ৰতন ভট্টাচাৰ্য ডাঙৰীয়া দ্বিতীয়বাৰ মোৰ ওচৰলৈ আহোঁতে তেখেতে লৈ আনে মোৰ পৰা লৈ যোৱা ৯ম সংখ্যা কলেজ আলোচনীখন আৰু আনে উপহাৰ স্বৰূপে আগবঢ়াব খোজা স্বৰ্ণ জয়ন্তী উৎসৱৰ স্মৃতিগ্ৰন্থ এখন।

স্বৰ্ণ জয়ন্তীৰ স্মৃতিগ্ৰন্থখনিত গভীৰ বিষয়ৰ ওপৰত ৰচিত কেইবাগৰাকী পণ্ডিতৰ কেইবাটাও উচ্চমান বিশিষ্ট প্ৰৱন্ধ প্ৰকাশ পোৱাত স্মৃতিগ্ৰন্থখনিৰ গুণগত মানদণ্ড বৃদ্ধি হোৱাৰ লগতে বিদ্বৎ সমাজত ইয়াৰ গুৰুত্ব আৰু আকৰ্ষণ যথেষ্ট বাঢ়িছে নিশ্চয়। স্থানাভাবত সেইসমূহৰ বিশদ ব্যাখ্যা এৰি থব লগা হ'ল। আনহাতে স্মৃতিগ্ৰন্থখনিত প্ৰকাশ পোৱা কেইবাটাও উৎকৃষ্ট কবিতাই কাব্যপ্ৰেমীসকলক যোগাইছে ৰসৰ খোৰাক। উদাহৰণ স্বৰূপে অতনু ভট্টাচাৰ্যৰ 'প্ৰাপ্তি' হ'ল এটা পৈনত অৱস্থা প্ৰাপ্ত পূৰঠ কবিতা। অতনু মূলতঃ কবি। পৰ্বতীয়া কুণ্ডৰ পৰা ওলাই অহা নিজৰাটোৰ পানী যিদৰে আৰু স্বচ্ছ, অতনুৰ কবিতাও ঠিক সেইদৰেই পৰিষ্কাৰ আৰু চক্‌চকীয়া। তেওঁৰ কবিতাত নাথাকে জঞ্জাল সৃষ্টি কৰিব পৰা অপ্ৰয়োজনীয় শব্দৰ হেতা ওপৰা। ছাত্ৰ জীৱনত অতনু গণিতৰ ছাত্ৰ আছিল বাবেই নেকি তেওঁৰ একোটা কবিতাই কেতিয়াবা সৰল অংকৰ অৱয়ব ধাৰণ কৰা যেন লাগে। আনপিনে কবিতা ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁ গ্ৰহণ কৰি অহা টেক্‌নিক বা কলা-কৌশল অভিনৱ, যাৰ বাবে তেওঁৰ কবিতাই পাঠকক সহজে আকৰ্ষণ কৰিব পাৰে। অতনুৰ

দুটিমান হীৰাৰ ধাৰত কটা স্তৱক যেনে -

দিন বাগৰি থাকিল, সময় হেৰাই থাকিল
জীৱনে কিমান দিন যে খেলি থাকিল ধৰা দিয়া-
নিদিয়াৰ খেল

****

পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ দুখী প্ৰেমিকজনৰ দৰে মই
মিছিকিয়াই হাঁহিলো
পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ সুখী প্ৰেয়সীৰ দৰে তুমি
কান্দিবলৈ ধৰিলা।

আন কেইবাগৰাকী কবিয়ে তেওঁলোকৰ কবিতাৰে স্মৃতিগ্ৰন্থখনিৰ শ্ৰীবৃদ্ধি কৰিছে। জগবন্ধু কলিতাৰ 'চছমা পিন্ধি কি চাই আছা', জয়ন্তী দাসৰ 'অনুৰাগ', ৰাধেশ্যাম নাথৰ 'প্ৰত্যাশা', নয়নমনি দত্তৰ 'আলাপ' আৰু অহিদু জামানৰ 'অনন্যা' নামৰ কবিতা কেইটিয়ে কবিতাৰ সীমা লংঘন নকৰাকৈ পৈনত অৱস্থাত উপনীত হ'ব পাৰিছে বুলি ক'ব পাৰি। সময় তাকৰ হোৱাত স্মৃতিগ্ৰন্থখনিৰ অন্যান্য প্ৰবন্ধ পাতিৰ ব্যাখ্যা দাঙি ধৰিব পৰা নগ'ল।

কলেজ সন্দৰ্ভত লিখিব লগা ভালেখিনি কথা আছিল যদিও সময়ে অনুমতি নিদিয়াত দুই এটা কথাৰ অৱতাৰণা কৰি পৰামৰ্শ দাঙি ধৰাৰ চেষ্টা কৰিম। এই নিবন্ধ যুগুত কৰি থকা সময়লৈকে ধাৰণা আছিল যে অহা ৮ আগষ্টত আনুষ্ঠানিকভাৱে ডাঙৰ পৰিসৰত কলেজৰ ৬০ বছৰীয়া হীৰক জয়ন্তী (Diamond Jubilee) উৎসৱ পালন কৰা হ'ব। কিন্তু পৰৱৰ্তী সময়ত আকৌ খাটাং হ'ব পৰা গ'ল যে সেইদিনা আচলতে কলেজৰ ৬০ বছৰীয়া প্ৰতিষ্ঠা দিৱসহে উদ্‌যাপন কৰিবলৈ প্ৰস্তুতি চলোৱা হৈছে। ইয়াৰ কাৰণ আৰু ৰহস্য কি বুজা নগ'ল। সচৰাচৰ ষাঠি বছৰত হীৰক জয়ন্তী আৰু ৭৫ বছৰত মহাৰজত জয়ন্তী (Platinum Jubilee) উৎসৱ পতা হয় বুলি জনা কথাষাৰৰ মৰ্মাৰ্থ কলেজ এখনে অনুধাৱন কৰিব নোৱাৰাটো এক পৰিতাপৰ বিষয়।

দীৰ্ঘ দিনৰ পৰা অৰ্দ্ধনিৰ্মিত ৰূপে পৰি ৰোৱা কলেজৰ পকী প্ৰেক্ষাগৃহটোৰ অৱশিষ্ট কামখিনি যিকোনো ত্যাগৰ বিনিময়ত সম্পূৰ্ণ কৰি ৬০ বছৰীয়া প্ৰতিষ্ঠা দিৱসত তাক কলেজখনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ হাতত অৰ্পন কৰিব পৰা হেঁতেনো কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰ বাবে সি গৌৰৱৰ কথা হ'লহেঁতেন। কলেজখনত আজিলৈকে এটা বিজ্ঞানসন্মত প্ৰেক্ষাগৃহ হৈ নুঠাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ডাঙৰ সমস্যা এটাৰ মাজেদি দিন অতিবাহিত কৰা নাইনে? আৰু এটা গভীৰ বিষয়- গোৱালপাৰা কলেজৰ ভূগোল বিভাগটোৱে পৰীক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আজিলৈকে সন্তোষজনক ফলাফল দেখুৱাই অহা স্বত্বেও কি কাৰণত ইমান দিনে বিভাগটোত স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণী খুলিব পৰা হোৱা নাই তাক জনা নাযায়। ইয়াৰ আঁৰত কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰ অৱহেলা নে আন্তঃগাঠনিৰ অভাৱ? এইক্ষেত্ৰত বিশ্ববিদ্যালয়ে অনুমতি দিব খোজা নাই নে বিভাগটোৱে নিজকে নিস্তেজ বুলি ভবাৰ লগতে আত্মবিশ্বাস গোটাব পৰা নাই? সময়ে এদিন ইয়াৰ উত্তৰ দিব।

কলেজ খেলপথাৰখনৰ বিজ্ঞানসন্মত উন্নয়ন সাধন কৰাৰ লগতে কলেজৰ ৰাস্তাকেইটা বহলোৱাৰ ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। কাৰণ বিজ্ঞান সমিতিৰ অধিবেশনৰ সময়তে নিৰ্মাণ কৰা পকী ৰাস্তাকেইটাৰ সৰহীয়া মেৰামতি খুব সম্ভৱ বহুদিন কৰা হোৱা নাই।

কলেজ সন্দৰ্ভত লিখিবলৈ বহুখিনি বাকী থাকি গ'ল। গোৱালপাৰা জিলাৰ এই পুৰণি শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ উন্নতিক আমি আমাৰ প্ৰত্যেকৰে উন্নতি বুলি ভবা উচিত। আমি এই কথা পাহৰিলে নচলিব যে ইতিহাসে কাকো ক্ষমা নকৰে; ই সদায় নিজৰ বাটে আগবাঢ়ে।

সদৌ শেষত সকলোলৈকে শ্ৰদ্ধা আৰু শুভেচ্ছা যাচিলোঁ। গোৱালপাৰা কলেজে শক্তি আহৰণ কৰি দীৰ্ঘায়ু লাভ কৰক। ⌋

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক তিনিগৰাকী মহান ব্যক্তি

ছজিমুদ্দিন আহমদ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

অসমৰ এটা অন্যতম ঐতিহ্যমণ্ডিত চহৰ হ'ল গোৱালপাৰা। বুৰঞ্জীত বাৰ শতিকাৰ পৰাই স্বতন্ত্ৰ গোৱালপাৰা নাম পোৱা যায়। ১৮২৬ চনত ইয়াণ্ডাবু সন্ধিমতে এই চহৰখন ইংৰাজৰ হাতলৈ যায়। ১৮৭৪ চনতহে অসম প্ৰদেশ গঠন হয় আৰু বহুবাৰ পূৰ্ববঙ্গৰ লগত চামিল হৈছিল। ১৯৮৩ চনত একমাত্ৰ সাদৰেৰে গোৱালপাৰা জিলা খণ্ডিত ৰূপত গঠন হয়। পুৰণি গোৱালপাৰা চহৰ এটি উল্লেখযোগ্য বাণিজ্য নগৰী আছিল। কলিকতা, ঢাকাৰ পৰা অহা জাহাজ গোৱালপাৰা বন্দৰত ৰাখিছিল। গোৱালপাৰাৰ পৰাই সমগ্ৰ নামনি অসম-মেঘালয়ত সামগ্ৰীবোৰ বিতৰণ হৈছিল। সেয়েই হবলা ১৮৭৫ চনত অসমৰ দ্বিতীয়খন পৌৰসভা গোৱালপাৰাত স্থাপিত হৈছিল।

সেই সময়ত বৃহত্তৰ গোৱালপাৰা জিলাত দক্ষিণ পাৰত উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে কোনো শিক্ষানুষ্ঠান নাছিল। সেইবাবে গোৱালপাৰা চহৰৰ নেতৃস্থানীয় কিছুমান শিক্ষিত ব্যক্তি, উকিল আৰু ব্যৱসায়ীয়ে লগ লাগি এখন কলেজ স্থাপনৰ কথা চিন্তা কৰিছিল। যাৰ ফলশ্ৰুতিত ১৯৫৫ চনৰ ২ এপ্ৰিল তাৰিখত অনুষ্ঠিত হোৱা ৰাজহুৱা সভাত মাননীয় খগেন্দ্ৰ নাথ নাথ, ওৱাজুদ্দিন আহমেদ আৰু মজিবৰ ৰহমান চাহাবক যথাক্ৰমে সভাপতি, সম্পাদক, আৰু ধনভৰালী হিচাপে দায়িত্ব দি ৩৬ জনীয়া এটি সমিতি গঠন কৰা হৈছিল। সেই সমতিৰি বলিষ্ট পদক্ষেপত ৮ আগষ্টৰ পৰা নৈশ কলেজ হিচাপে আবেলি ৫ বজাৰ পৰা ৰাতি ৯ বজালৈ পৃথিৰাম চৰকাৰী বিদ্যালয়ত গোৱালপাৰা কলেজৰ শ্ৰেণী আৰম্ভ হৈছিল।

বৰ্তমান গোৱালপাৰা কলেজখন সমগ্ৰ নামনি অসমৰ ভিতৰতে এটি উল্লেখযোগ্য বহুমুখী শিক্ষানুষ্ঠান। ইয়াত কলা, বিজ্ঞানৰ উপৰিও বাণিজ্য, কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণী, আইডল আদি সকলো দিশ সংযোজিত হৈছে। মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰা অজস্ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষকে সমগ্ৰ দেশ বিদেশত সেৱা আগবঢ়াই গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিছে। কিন্তু যিসকল মহান ব্যক্তিৰ চিন্তা ধাৰণা, শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত আজি কলেজখন উচ্চ শিখৰত উপনীত হৈছে তেখেতসকলৰ মাজৰ প্ৰতিষ্ঠাপক তিনি গৰাকী কৃতী সন্তানৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোকপাত কৰা হ'ল।

(১)

জননেতা বিধায়ক খগেন্দ্ৰ নাথ নাথ - প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি

যাৰ জীৱন শূন্যৰ পৰা আৰম্ভ হয় প্ৰায় শূন্য অৱস্থাতেই শেষ হৈছিল। যিজনাই ভাৰতমাতৃৰ মুক্তিৰ হকে মেধাৱী ছাত্ৰ হৈও শৈশৱতে বিদ্যালয় ত্যাগ কৰিছিল। যিগৰাকী ব্যক্তি গোৱালপাৰা জিলাৰ ভিতৰতেই আটাইতকৈ বেছি কাৰাবৰণ কৰিছিল, যাৰ প্ৰতি সন্মান জনাই জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধী, পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহৰুৰ দৰেই গোৱালপাৰা চহৰত পদাৰ্পন কৰিছিল, যিজনা নেতাক গোৱালপাৰাৰ জনতাই তিনিবাৰকৈ বিধায়ক নিৰ্বাচন কৰিছিল, যিগৰাকী নেতাই জীৱনৰ জীয়া অভিজ্ঞতাৰে 'স্বাধীনতা সংগ্ৰামত গোৱালপাৰাৰ অৱদান' অমূল্য গ্ৰন্থ ৰচনা কৰিছিল। যিজন ব্যক্তিৰ জেদ আৰু প্ৰতিবাদৰ বাবে গোৱালপাৰাত সৈনিক স্কুল স্থাপিত হৈছিল সেইজন বহুমুখী ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী জনপ্ৰিয় সমাজসেৱী ˚ খগেন্দ্ৰ নাথ নাথ।

ইতিহাসৰ সাক্ষ্য মতে বিশ্বৰ বেছিভাগ মহান ব্যক্তিয়েই সোণৰ চামুচ মুখত লৈ জনম লভা নাই। নিজৰ কঠোৰ শ্ৰম, দৃঢ় সংকল্প আৰু মহান ব্যক্তিৰ সান্নিধ্যত নিজকে আলোকিত কৰিছিল। ˚ নাথদেৱে মাটিয়াৰ ওচৰৰ সিধাবাৰীৰ এটি দৰিদ্ৰ্য পৰিয়ালত ইং ১৯০৪ চনৰ ৪ ছেপ্তেম্বৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। দেউতাক লোকনাথ নাথ আৰু মাতৃ কঠবালা দেৱীৰ তেওঁ জ্যেষ্ঠ পুত্ৰ আছিল। অতি তীক্ষ্ম আৰু মেধাবী ছাত্ৰ হিচাপে তেখেত সেই সময়ৰ গোৱালপাৰাৰ আটাইতকৈ নামী দামী নেতা ˚ যোগেন্দ্ৰ নাথ নাথদেৱৰ সান্নিধ্যলৈ আহে। সময়ৰ সোঁতত তেখেত ভীষ্মপুৰুষ যোগেন্দ্ৰ নাথ নাথদেৱৰ বাৰ্দ্ধক্য আৰু ৰুগ্না অৱস্থাৰ বাবে স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বহু দায়িত্ব অৰ্পিত হয়। তেখেতৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ স্মৰণীয় দিন হ'ল ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্টৰ স্বাধীন ভাৰতৰ ত্ৰিৰঙ্গা পতাকা পৃথিৰাম চৰকাৰী হাইস্কুলত উত্তোলন কৰা। তেখেতে বহুবাৰ কংগ্ৰেছৰ সভাপতি পদত অধিষ্ঠিত হৈছিল। ১৯৫১ চনত পোন প্ৰথম বাৰৰ নিৰ্বাচনত অসমৰ বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হৈছিল। ইয়াৰ পিছত ১৯৫৬ চনত আৰু ১৯৬২ চনতো ৰাইজে বিপুল ভোটত তেখেতক নিৰ্বাচিত কৰিছিল। কিন্তু মানুহৰ জীৱনৰ উত্থান পতন আৰু নতুনৰ তৃষ্ণাৰ বাবেই ১৯৬৭ চনৰ নিৰ্বাচনত তেখেতে নিৰ্দলীয় প্ৰাৰ্থী শ্ৰীবিনয় কৃষ্ণ ঘোষৰ হাতত পৰাজিত হৈছিল।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় স্থাপনৰ তেখেতেই আটাইতকৈ অগ্ৰণী ভূমিকা লৈছিল। ১৯৫৫ চনৰ অসম ক্লাৱৰ প্ৰথম সভাৰ পিছৰে পৰা তেখেতে কেৱল কলেজখন স্থাপনৰ চিন্তা চৰ্চাত ব্ৰতী হৈছিল। তেখেতেই ১৯৫৫ চনৰ ৩ আগষ্টত পি. আৰ. চৰকাৰী বিদ্যালয়ত গীতা, বাইবেল, কোৰাণ পাঠেৰে সেই সময়ৰ মুখ্য মন্ত্ৰী বিষ্ণুৰাম মেধি, স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী ৰূপনাথ ব্ৰহ্ম আৰু গড় কাপ্তানি মন্ত্ৰী সিদ্ধিনাথ শৰ্মাক অতিথি হিচাপে আমন্ত্ৰণ কৰি আনি শুভাৰম্ভ কৰিছিল। তাৰ পিছত গাঁৱে-ভূঞে কলেজৰ বাবে দান বৰঙনি সংগ্ৰহৰ অভিযানৰ নেতৃত্ব দিছিল। আকৌ বৰ্তমান কলেজৰ স্থানত তেখেতে ৰাজহ মন্ত্ৰী হৰে ৰ্ব দাস দেৱৰ দ্বাৰা আধাৰশিলা স্থাপন কৰিছিল।

গোৱালপাৰাৰ শ্ৰীবৃদ্ধি আৰু আদৰ্শৰ ক্ষেত্ৰত খগেন্দ্ৰ নাথ নাথদেৱৰ অৱদান চিৰস্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। এজন সুদক্ষ প্ৰভাৱশীল নেতা হিচাপে তেখেত আছিল অদ্বিতীয়। ১৯৫৬ চনৰ ভাষাৰ ভিত্তিত গোৱালপাৰা জিলা বঙ্গদেশৰ লগত চামিল হোৱা কাৰ্যৰ তেখেতে বিৰোধ কৰি ৰক্ষা কৰিছিল। ১৯৬১ চনত গোৱালপাৰাত অনুষ্ঠিত হোৱা অসম সাহিত্য সভাৰ অধিৱেশনৰ অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সভাপতি হিচাপে প্ৰায় এককভাৱে সকলোকে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল। তেখেতৰ প্ৰচেষ্টাৰ বাবেই গোৱালপাৰাত অসমৰ দ্বিতীয়খন পৌৰসভা গঠিত হৈছিল। অনুন্নত গোৱালপাৰালৈ তেখেতে বিধান সভাত ধৰ্ণা দি সৈনিক স্কুল আনিছিল। চহৰ প্ৰতিৰক্ষাৰ বাবে নদীবান্ধৰ কাম আৰম্ভ কৰিছিল। নামনি অসমত প্ৰথম গোৱালপাৰা চহৰত বিজুলী বাতিৰ ব্যৱস্থা আৰম্ভ হৈছিল। তেখেতে নৃপেন বৰুৱাৰ সম্পাদনাত সাপ্তাহিক ৰত্নপীঠ কাকতৰ পৃষ্ঠপোষকতা কৰিছিল। কিন্তু আচৰিত তিনিবাৰ বিধায়ক হৈও আজিৰ বিধায়কসকলৰ দৰে তেখেতে নিজৰ নামত ক'তো ঘৰ সজোৱা নাছিল। তেখেত দূৰাৰোগ্য ৰোগত ভূগী ১৯৭২ চনৰ ৯ জানুৱাৰীত ধীৰেন্দ্ৰ

নাথ দেৱৰ ঘৰতেই শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰিছিল। তেতিয়াৰ মুখ্য মন্ত্ৰী মহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীদেৱে সু-চিকিৎসাৰ বাবে তেখেতক বোম্বাইলৈ পঠিয়াইছিল আৰু শেষ কৃত্যত প্ৰদেশ কংগ্ৰেছৰ সভাপতি শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহৰ লগত উপস্থিত আছিল। সকলোবোৰ দিশ অনুধাৱন কৰি স্বৰ্গীয় নাথদেৱক নিসন্দেহে গোৱালপাৰাৰ জনক আৰু কণ্ঠ আখ্যা দিব পাৰি। তেখেতৰ জন্ম মৃত্যু তিথি যথাচিৎ মৰ্যদাৰে কলেজ কৰ্তৃপক্ষই উদ্‌যাপন কৰি নতুন প্ৰজন্মক অনুপ্ৰাণিত আৰু আদৰ্শবান কৰিব পাৰে।

(২)

শিক্ষাবিদ আৰু অধিবক্তা ওৱাজুদ্দিন আহমেদ - প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ আৰু সম্পাদক

সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ সৃষ্টি হ'লেও কোনো ব্যক্তি জন্মসূত্ৰে মহান হ'ব নোৱাৰে। ভাগ্যৰ লিখনৰ উপৰিও নিজ প্ৰচেষ্টা, কঠোৰ সাধনা আৰু উচ্চ অভিলাসে মানুহৰ জীৱন গঢ়াত সহায় কৰে। মানুহৰ মেধা আৰু মহনতা কোনো স্থান, কাল, পাত্ৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰে। চাকি ক্ষুদ্ৰ হ'লেও তাৰ প্ৰজ্বলিত প্ৰভা চৌদিশ উজলাবই। পৃথিৱীৰ বেছিভাগ মহান প্ৰতিভাক কোনো বংশ গৌৰৱ বা উন্নত বাতাবৰণ লভাৰ গৌৰৱ নাই। অসমৰ অন্যান্য জিলাৰ তুলনাত গোৱালপাৰা জিলাৰ অৱস্থা আজিও দুখ লগা। ইংৰাজী ১৯১৬ চনত বৰ্তমান বঙ্গাইগাঁও জিলাৰ চলন্তাপাৰাৰ গাঁওত এটি দুখীয়া কৃষক পৰিয়ালত জন্ম হৈছিল এক মহান ধীমানৰ। অসমৰ প্ৰথম ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগৰ স্নাতকোত্তৰ নামনি অসমৰ পৰ্যায়ৰ এল.এল.বি. উত্তীৰ্ণ, কটন কলেজৰ অধ্যাপক আৰু গোৱালপাৰা কলেজৰ অবৈতনিক প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ আৰু সম্পাদকৰ গৰাকীৰ নামেই মৰহুম ওৱাজুদ্দিন আহমেদ।

অতি সহজ সৰল জীৱন যাপন কৰা আহমেদ আছিল সৎ, মৃদুভাষী আৰু সমাজসেৱী। তেখেতে বাল্য কালতেই পিতৃ ৰিয়াজুদ্দিন আহমেদ আৰু স্কুলত পঢ়ি থাকোতেই ৰহিমা বেগমক হেৰুৱাই ঘাত মাউৰা হয়। চলন্তাপাৰাতে প্ৰাথমিক সাং কৰি ১৯৩৭ চনত অভয়াপুৰী অভয়েশ্বৰী হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰথম বিভাগত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ সকলোৰে চকুত পৰে। তেখেতক বিজনীৰ জমিদাৰৰ মেনেজাৰ নায়েব আলী চাহাবে কটন কলেজত পঢুৱায়। ১৯৩৯ চনত আই.এচ.চি. পৰীক্ষাত কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰি সোণৰ পদক লাভ কৰে। ১৯৪১ চনত কটন কলেজৰ পৰা ৰসায়ন বিজ্ঞান বিষয়ত অনাৰ্চ লৈ উত্তীৰ্ণ হয় আৰু শেষত ১৯৪৩ চনত চাপৰৰ শহুৰেক চৈয়দ আলী জোদ্দাৰে আলীগড় মুছলীম বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতকোত্তৰ কৰি আনে। ১৯৪৬ চনৰ তেখেত কটন কলেজৰ প্ৰবক্তা পদত নিযুক্ত হয়। সেই সময়তে ১৯৫০ চনত আৰ্ল ল' কলেজৰ পৰা এল.এল.বি. পাছ কৰে। পিছলৈ তেখেতে স্পষ্টবাদীতা আৰু নীতি আদৰ্শৰ বাবেই ১৯৫২ চাকৰি ইস্তাফা দি গোৱালপাৰাৰ আদালতত ওকালতি আৰম্ভ কৰে। এজন অতি উচ্চ শিক্ষিত আৰু অধিবক্তা হিচাপে তেখেতক গোৱালপাৰাবাসীয়ে আদৰি লৈছিল। তেখেত কংগ্ৰেছ পক্ষ সমৰ্থনৰ বাবে ওৱাজুদ্দিন আহমেদ BL আৰু আজাহাৰ আলী মিএগক মুছলিম লীগ্ প্ৰাৰ্থী আৰু সমৰ্থকসকলে বৰ বেয়াকৈ অপমান কৰিছিল। পিছত বন্ধু বান্ধৱৰ অনুৰোধত অভয়াপুৰী সমষ্টিৰ পৰা বিধান সভা নিৰ্বাচনত নিৰ্দলীয় প্ৰাৰ্থী হিচাপে পৰাজয় বৰণ কৰিছিল। তেখেত ১৯৫৬ গোৱালপাৰা মহকুমা লোকেল বোৰ্ডৰ সভাপতি হৈছিল।

সেই সময়ত গোৱালপাৰাতেই নহয় গোটেই নামনি অসমতেই উচ্চ শিক্ষাৰ কোনো শিক্ষানুষ্ঠান নাছিল। সেয়ে তেখেতে স্থানীয় বিধায়ক খগেন্দ্ৰ নাথ নাথ আৰু কিছু সচেতন ৰাইজৰ প্ৰচেষ্টাত ১৯৫৫ চনৰ ৮ আগষ্টত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় স্থাপন কৰাত সহযোগিতা আগবঢ়ায়। সকলোৰে একান্ত অনুৰোধত গোৱালপাৰা কলেজত অবৈতনিক অধ্যক্ষৰ প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষৰ আসন শুৱনি কৰিছিল। তেখেতে বহুতো ত্যাগ আৰু কষ্ট স্বীকাৰ কৰি কলেজখনৰ উন্নতিৰ হকে নিজকে উৎসৰ্গিত কৰিছিল। তেখেতৰ নেৰানেপেৰা প্ৰচেষ্টাতেই বৰ্তমান অৱস্থিত কলেজত ৫১ বিঘা জমি ৰায়ত মহিউদ্দিন আহমেদ ওৰফে কালঠা সেখ আৰু মতিজান বেৱাৰ দখলৰ পৰা কলেজৰ নামলৈ হস্তান্তৰ কৰাত সফল হৈছিল। ১৯৫৮ চনৰ ৯ আগষ্টত মাত্ৰ ৪৩ বছৰ বয়সত দূৰাৰোগ্য কৰ্কট ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ এইজনা মনিষীৰ দেহাৱসান ঘটে।

অতীতে ভৱিষ্যতৰ বুনিয়াদ গঢ়ে। তেখেতে জ্বলোৱা গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ জ্ঞানৰ শলিতাডাল আজি দূৰ দিগন্তলৈ প্ৰসাৰিত। তেখেতৰ সততা, ধৈৰ্য, নিষ্ঠা আৰু কষ্ট সহিষ্ণুতা আজিৰ নৱ প্ৰজন্মৰ প্ৰাতঃস্মৰণীয় হোৱা উচিত। সেই সময়ৰ প্ৰশাসন আৰু ৰাইজৰ গভীৰ আস্থা ভাজনৰ লগতে তেখেত মহান ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী আছিল। মৃত্যুৰ দিনলৈকে তেখেত লোকেল বোৰ্ডৰ চেয়াৰমেন আছিল। পাৰিবাৰিক ক্ষেত্ৰতো তেখেত অতি নিষ্ঠাবান, শিষ্টাচাৰী আৰু মৰমীয়াল ব্যক্তি আছিল। মৰহুম আহমেদ চাহাবক জীৱন্ত কালত ৰাইজে যিদৰে বিচাৰিছিল নতুন প্ৰজন্মই তদ্ৰুপ পাহৰিছে। দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় মহাবিদ্যালয়খনত ড°মহেন্দ্ৰ বৰা, ড°প্ৰবীন চন্দ্ৰ শৰ্মা আৰু গোৱালপাৰাৰ আওহাৱাত ড°বীৰেন্দ্ৰ নাথ দত্ত, ড°ৰত্নকান্ত বৰুৱা, ড° আবুল মাচুম চাবৰ দৰে অধ্যক্ষও কাৰ্য সম্পাদন কৰিছে। কিন্তু নামনি অসমৰ মহাবিদ্যালয়খনে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যি অগ্ৰণী ভূমিকা ল'ব লাগিছিল তাৰ কিছু অভাৱ এতিয়াও বিদ্যমান। পূৰ্বৰ অধ্যক্ষৰ দৰে বৰ্তমানৰ বেছিভাগ ধনবান প্ৰবক্তা সকলে সামাজিক সম্পৰ্ক আনকি ভাষা সাহিত্য সংস্কৃতিত উল্লেখ যোগ্য বৰঙনি পৰিলক্ষিত নহয়। অৱশ্যে 'নাক'ৰ পৰ্যবেক্ষণৰ তাগিদাত বৰ্তমান কলেজখনে এক নতুন ৰূপ লৈছে। এতিয়া মহাবিদ্যালখনৰ আন্তঃ গাঁথনি আৰু চৌদিশ উন্নতিৰ যথেষ্ট অৱকাশ আছে। কলেজ কৰ্তৃপক্ষই প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ আৰু সম্পাদকৰ নামত সময়ে সময়ে স্মাৰক বক্তৃতা আৰু বিভিন্ন তিথি আদিত আলোচনা চক্ৰ পাতি তেখেতৰ আদৰ্শ আৰু বিচক্ষণতাৰ কথা যুৱ প্ৰজন্মক অৱগত কৰিব পাৰে। আনকি এই মহান ব্যক্তি গৰাকীৰ নামত দৰিদ্ৰ ছাত্ৰ বৃত্তি ঘোষণা আৰু কৃতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পুৰস্কাৰ লগতে কোনো ভৱনত তেখেতৰ নামত নামকৰণ কৰি তেখেতক সন্মান জনাব পাৰে। ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ সময়ৰ এনে এজন মহান ব্যক্তি গোৱালপাৰাত বসবাস কৰিছিল ভাবিলে শ্ৰদ্ধা ভক্তিত মূৰ দোঁ খাই পৰে। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাসত তেখেতৰ নাম, শ্ৰম আৰু ত্যাগ সোণালী আখৰেৰে লিখা থাকিব।

(৩)

দানবীৰ আলহাজ মজিবৰ ৰহমান - প্ৰতিষ্ঠাপক ধনভঁৰালী আৰু দাঁতা সদস্য

কোনে জানিছিল তাহানিৰ এই বুৰঞ্জীপ্ৰসিদ্ধ গোৱালপাৰা চহৰৰ এটা মধ্যবিত্ত পৰিয়ালৰ এজন ব্যক্তি এদিন গোৱালপাৰা চহৰৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত অদ্বিতীয় হ'ব; তেখেতৰ সংগ্ৰাম আৰু বদান্যতা যুগজয়ী হ'ব, তেখেতৰ ঘৰখন অসমৰে নহয় ভাৰতৰে নেতাবোৰৰ আশ্ৰয়স্থলী হ'ব, বহুতো সম ব্যৱসায়ী তেখেতৰ শৰণাপন্ন হ'ব, একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠান এখন স্থাপনৰ প্ৰাৰম্ভিক সভাত সভাপতিত্ব কৰিব, বহুতো ধীমান ব্যক্তিক নিজ ভূমিত সংস্থাপিত কৰিব, কেৱল বংশধৰেই নহয় অন্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পঢ়া-শুনাৰ পৃষ্ঠপোষকতা কৰিব, বহুতো অনুষ্ঠানৰ প্ৰতিষ্ঠাপক হ'ব। সেই বিশাল ব্যক্তিত্বৰ উদাৰচিতীয়া, ধৰ্মপ্ৰাণ, পৰোপকাৰী, মহানুভৱ, সফল ব্যৱসায়ী, জনপ্ৰিয় নেতাগৰাকীয়ে হ'ল আলহাজ মজিবৰ ৰহমান। তেখেতৰ সংগ্ৰামী, সৎ, নিষ্ঠাৱান জীৱনৰ কেইটিমান দিশ আলোকপাত কৰা হ'ল-

আলহাজ মজিবৰ ৰহমান চাহাবৰ দেউতাকৰ নাম আছিল মহাব্বত আলী বেপাৰী। তেখেতৰ তিনিগৰাকী ঘৈণীয়েক আছিল। মজিবৰ ৰহমান চাহাবৰ মাকৰ

(তেখেত যোৰহাটৰ জীয়ৰী আছিল) পিনৰ ৫ গৰাকী ভাই-ভনীৰ মাজত তেখেতেই কনিষ্ঠ আছিল। তেখেতৰ সহধৰ্মিনী অভয়াপুৰীৰ মৰহুম জয়তুন নেছা। তেখেতসকলৰ কোনো সন্তান নাছিল বাবে বিভিন্ন ওৱাৰিচে সা-সম্পত্তিৰ অংশীদাৰ হয়। তেখেতে প্ৰাথমিক শিক্ষা গোৱালপাৰা আমোলাপট্টিৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা আৰু পৃথিৰাম চৰকাৰী হাইস্কুলৰপৰা মেট্ৰিক পাচ কৰে। সেই সময়ত উচ্চ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা নাছিল আৰু কৰ্মজীৱনত সোমাই পৰে। তেখেতে স্ব-প্ৰতিভা, দক্ষতা, বুদ্ধিমত্তা আৰু কৰ্তব্যনিষ্ঠাৰে বিশাল বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰ প্ৰসাৰিত কৰি অগাধ সা-সম্পত্তিৰ মালিক হৈ পৰে। তেখেতেই প্ৰথমে কলিকতা-ঢাকাৰ লগত নিজস্ব তিনিখন জাহাজেৰে ব্যৱসায়িক সম্পৰ্ক গঢ়ি তুলিছিল। এজন সচেতন নাগৰিক আৰু ব্যৱসায়ী হিচাপে সমাজৰ প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিৰ লগত তেখেতে সম্ভাৱ আৰু সহমৰ্মীতা পোষণ কৰিছিল। বিভিন্ন ধৰ্ম, বৰ্ণ-গোষ্ঠীৰ মানুহ তেখেতৰ সান্নিধ্য লভিছিল। তেখেতেই প্ৰথম ইংলেণ্ডৰ পৰা অনা দুখন 'আষ্টিন' গাড়ীত উঠি গোৱালপাৰা পৰিভ্ৰমণ কৰিছিল।

মানুহ ৰাজনৈতিক জীৱ হিচাপে আৰু এজন প্ৰতিষ্ঠিত আঢ্যৱন্ত ব্যৱসায়ী হিচাপে বহুতো নেতা-পালিনেতাই মজিবৰ চাহাবক সাক্ষাত কৰিছিল আৰু নিজ দলত আনিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে অসমত মুছলীম লীগৰ জয়জয় ময়ময় অৱস্থা আছিল আৰু চাদুল্লা চাহাবে কেইবাবাৰো চৰকাৰ গঠন কৰিছিল। তেখেতেও প্ৰথমে 'মুছলীম লীগ'ৰ সমৰ্থক আছিল যদিও ১৯৪৫ চনত গোৱালপাৰাত মহাত্মা গান্ধীৰ আগমন আৰু ভাষণৰ পিছত কংগ্ৰেছী হয়। তেখেতে স্বাধীনতা আন্দোলনত কেইবাবাৰো গ্ৰেপ্তাৰ আৰু কাৰাবৰণ কৰিবলগীয়া হৈছিল। তেখেতৰ ঘৰত ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ফখৰুদ্দিন আলী আহমদ, মুখ্য মন্ত্ৰী মইনুল হক চৌধুৰী, ড° ঘনশ্যাম দাস প্ৰমুখ্যে বহুতো নেতাই পদাৰ্পন কৰিছিল। সেই সময়ৰ স্থানীয় নেতা যোগেন্দ্ৰ নাথ নাথ, খগেন্দ্ৰ নাথ নাথ ডাঙৰীয়াই সদায় সংগ দিছিল।

গোৱালপাৰা কলেজ স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত তেখেতে দেহে-কেহে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিল। তেখেতে সেই সময়ত আটাইতকৈ ধনী-মানী ব্যক্তি হিচাপে ১৯৫৫ চনৰ ২ এপ্ৰিল তাৰিখে স্থানীয় অসম ক্লাৱত অনুষ্ঠিত গোৱালপাৰা কলেজ স্থাপনৰ প্ৰাৰম্ভিক সভাখনত সভাপতিত্ব কৰিছিল। তেখেতে কলেজখনৰ বাবে যথেষ্ঠ আৰ্থিক অনুদান আগবঢ়াইছিল। কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ তেখেত আজীৱন কোষাধ্যক্ষ আৰু দাঁতা সদস্য আছিল। তেখেতে হাফিজীয়া মাদ্ৰাছাৰ প্ৰতিষ্ঠাপক আৰু প্ৰতিষ্ঠাপক সম্পাদক আৰু দ্বিতীয়জনা সভাপতি। তেখেতে নিজ সহধৰ্মিনীৰ নামত 'জয়তুন নেচা ছোৱালী এম্ ই মাদ্ৰাছা'ৰ ঘৰ-মাটিৰ ব্যৱস্থা কৰি স্থাপন কৰি দিছিল।

সেই সময়ত গোৱালপাৰাত বহুতো আঢ্যৱন্ত ব্যক্তি আৰু মহাজন শ্ৰেণীৰ মানুহ আছিল। কিন্তু তেখেতসকলৰ সমাজৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতামূলক মহৎ অৱদান আৰু অনুদান চকুত নপৰে। এইক্ষেত্ৰত মহাদানী মজিবৰ ৰহমান চাহাব আছিল ব্যতিক্ৰমী আৰু পৰোপকাৰী। তেখেতে কেৱল গোৱালপাৰা জিলাতেই নহয়, অসম তথা বঙ্গৰ বহুতো ঠাইত দাঁন-বৰঙণি আগবঢ়াইছিল। তেখেত গোৱালপাৰাৰ এজন অতি দূৰদৰ্শী, উদাৰ, বহুমূখী প্ৰতিভাৰ ব্যৱসায়ী নেতা, স্বাধীনতা সংগ্ৰামী আৰু ত্যাগী অদ্বিতীয় ব্যক্তি। তেখেতৰ দানশীলতাৰ বাবেই বহুকেইটি শিক্ষাকেন্দ্ৰ গোৱালপাৰাত স্থাপন হৈছিল। এজন আজীৱন দাঁতা সদস্য আৰু কোষাধ্যক্ষ হিচাপে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত তেখেতৰ অবদান অতি সময়োপযোগী আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ আছিল। বৰ্তমানৰ কলেজ কৰ্তৃপক্ষই সময়ে সময়ে তেখেতৰ নামত বক্তৃতা পুৰস্কাৰ নাইবা কোনো ভৱনৰ নামকৰণ কৰি তেখেতৰ ত্যাগ আৰু আদৰ্শৰ প্ৰেৰণা নতুন চামৰ আগত উপস্থাপন কৰি উৎসাহী আৰু অনুপ্ৰাণিক কৰিব পাৰে। □

কলেজীয়া জীৱনলৈ - এভুমুকি

তুলসী চৰণ নাথ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

১৯৬৬ চনত গোৱালপাৰা কলেজত পি.ইউ.চি. (কলা শাখা)ত ভৰ্তি হওঁ। স্কুলীয়া জীৱনৰ ডেওনা পাৰ হৈ কলেজীয়া শিক্ষা লাভ কৰাৰ যি অদম্য সপোন এদিন মনতে পুহি ৰাখিছিলো সেয়া বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰাৰ সময় হ'ল। তেতিয়া অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাত কলেজ দুখন আছিল। এখন গোৱালপাৰাত আনখন ধুবুৰীত। গোৱালপাৰা কলেজত কলা শাখা তেতিয়া পূৰ্ণাঙ্গ ৰূপত ঠন ধৰি উঠিছে যদিও বিজ্ঞান শাখাৰ শুভাৰম্ভৰহে আয়োজন চলিছিল। বিজ্ঞান শাখা খুলিবলৈ প্ৰস্তুতি চলাই কলেজৰ সেই সময়ৰ পৰিচালনা কমিটিৰ লগতে ছাৰ সকলেও দূৰণিবটীয়া ঠাই বা গাঁওলৈ গৈ আৰ্থিক সাহায্য লাভ কৰাৰ বাবে উঠি পৰি লাগে। এই কাৰ্যত আমাৰ ছাত্ৰসকলৰো কাৰো কাৰোবাৰ তাত যোগদান কৰাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল। তেতিয়া মান্যবৰ ড° মহেন্দ্ৰ বৰা কলেজৰ অধ্যক্ষ আছিল। মোৰ মনত পৰা মতে প্ৰথম ডক্টৰেট ডিগ্ৰীধাৰী কলেজখনত তেতিয়া আছিল একমাত্ৰ ড° মহেন্দ্ৰ বৰা ছাৰেই। ১৯৭০ চনত কলেজীয়া শিক্ষা সমাপ্ত কৰি বিশেষ কাৰণত তাৰে কেইটামান বছৰ পিচতহে অতি হেঁপাহৰ স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হোৱা দিনলৈকে মই কোনো কোনো সময়ত ছাৰসকলৰ লগত সু-সম্পৰ্ক বজাই ৰাখি ধন্য হৈছিলো।

ড° মহেন্দ্ৰ বৰা ছাৰৰ পাণ্ডিত্যৰ কথা কৈ অন্ত কৰিব নোৱাৰি। তেখেতৰ মুখৰ হাঁহিটো আছিল এক অপাৰ্থিব মোহনীয় শক্তি। তেখেতে কি নেজানিছিল সেয়া নেজানিছিলো। ছাৰে সৰ্বজ্ঞানৰ অধিকাৰী বুলি ধাৰণা হৈছিল। তেখেতে কলা শাখাৰ শিক্ষক হৈয়ো কোনো কোনো সময়ত বিজ্ঞানৰ শ্ৰেণীতো সোমোৱা দেখিছিলো। শ্ৰেণীৰ শেষত বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰসকল ওলাই আহি বিজ্ঞানৰ ছাৰতকৈও বৰা ছাৰৰ পাঠদান অধিক আকৰ্ষণীয় হোৱা বুলি প্ৰসংশা কৰি কোৱা কথা আজিও মনত পৰে। সৰুৰে পৰা সাহিত্যিক সকলক মই ঈশ্বৰৰ অংশ জ্ঞান কৰি অহাৰ বাবেই হয়তো ছাৰৰ প্ৰতিও মোৰ তেনে ভাবনাই ঠাই পাইছিল। মই কলেজৰ হোষ্টেল নিবাসী আছিলো। হোষ্টেলৰ চোৱাচিতাৰ দায়িত্বও তেতিয়া বৰা ছাৰৰ ওপৰতে আছিল যেন মনত পৰে। হোষ্টেলৰ সামান্য এটি সমস্যা বা কলেজ সম্পৰ্কীয় বিষয়ক লৈ সুবিধা পালে আমি দুজনমান ছাত্ৰ লগ হৈ ছাৰৰ বাসগৃহ পাওঁ। তেখেতে ভালেদিন বামুনপাৰাতে ঘৰ ভাৰা কৰি আছিল। মাত লগালেই ছাৰে ব্যস্ততাৰ মাজতো আহি চিৰ পৰিচিত

মিচিকিয়া হাঁহিটিৰে আমাক সোধ পোছ কৰাৰ সময়ত অলপো আমনিৰ ভাব দেখা নাছিলো। সদায় টাইপ কৰা বা লিখা মেলাত ব্যস্ত থকা অৱস্থাতে ছাৰক লগ পাওঁ। তেখেতৰ লেখনিৰ প্ৰতি মই বৰ আগ্ৰহী। লিখনিৰ প্ৰতিটো শব্দত পাওঁ অপূৰ্ব মাধুৰ্য। মন্ত্ৰমুগ্ধ তেখেতৰ বাক্যত লাভ কৰো অতুলনীয় মহিমাময়ী শক্তি। ছাৰৰ সৰলতা আছিল অনুপম। এবাৰ স্বনামধন্য ড° ভূপেন হাজৰিকা গোৱালপাৰালৈ গানৰ অনুষ্ঠান কৰিবলৈ আহি পিচদিনা পুৱা ছাৰৰ ঘৰলৈ যাব বুলি জানিব পাৰি লগে লগে আমিও দুজনমানে কোনো এটি কামৰ অজুহাতত ছাৰৰ ওচৰ পালো। ছাৰৰ লগত বৈঠকখানাত কথা পাতি থাকোতেই শ্ৰদ্ধেয় ড° ভূপেন হাজৰিকাই তেখেতৰ ভাতৃ জয়ন্ত হাজৰিকা আৰু লগত বিজয় শঙ্কৰৰ সৈতে আহি পালেই। আমাৰ আচল উদ্দেশ্য সফল হ'ল। ড°ভূপেন হাজৰিকাক নিচেই ওচৰৰ পৰা এবাৰ লগ পোৱাই আছিল আমাৰ কামনা। এনেদৰে কই শেষ কৰিব নোৱাৰা বহু কথাই ছাৰৰ সান্নিধ্যত লাভ কৰা মনত পৰে। কামত ফাঁকি দিয়াতো কোনোপধ্যেই ভাল নাপাইছিল বাবেই ছাৰে সকলোকে নিজৰ দৰে বিশ্বাসত লৈছিল।

আমাৰ সময়ত প্ৰত্যেকজন শিক্ষকেই আছিল আমাৰ বাবে একো একোজন পৱিত্ৰ গুৰু, সু-পৰামৰ্শদাতা, পথ প্ৰদৰ্শক। প্ৰত্যেকজন ছাৰৰ লগত আছিল আমাৰ নিবিড় সম্পৰ্ক। কোনো বিষয় আলোচনাৰ বাবে ছাৰসকলৰ কাষ চাপিবলৈ আমাৰ মনত নাছিল কুণ্ঠাবোধ। আমি ছাত্ৰকেইজনমানে সদায়ে কেনেকৈ সঘনে ছাৰসকলৰ সান্নিধ্য লাভ কৰিব থাকিব পাৰো তাৰে মন্ত্ৰণাত ব্যস্ত আছিলো। ছাৰসকলৰ শিক্ষাদানৰ গভীৰতা, ভাৱনাৰ একাত্মবোধ, প্ৰজ্ঞাৰ মধুৰতাই আছিল আমাৰ মূল আকৰ্ষণ।

পি.ইউ.চি. শ্ৰেণীত থাকোতে কলেজত এটি শিক্ষামূলক ভ্ৰমণৰ ব্যৱস্থা হৈছিল। তাত পি.ইউ.চি.ৰ পৰা ডিগ্ৰী পৰ্যায়ৰ সকলো শ্ৰেণীৰে মিলি পোন্ধৰজনীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দলৰ ভিতৰত মইও বাচনিত পৰিছিলো। বিষয়টো আছিল অৰ্থনীতি আৰু বুৰঞ্জী সম্পৰ্কৰ। আমাৰ পৰিচালকৰূপে লগত আছিল শ্ৰদ্ধাৰ ৰমেশ নাথ আৰু মনোজ চক্ৰৱৰ্তী ছাৰদ্বয়। মহানন্দেৰে আমি ক্ৰমে কলিকতা, কানপুৰ, দিল্লী, আগ্ৰা, বানাৰস, লক্ষ্ণৌ, বৃন্দাবন, দাৰ্জিলিং আদি ঠাইসমূহ পৰিভ্ৰমণেৰে আমাৰ উদ্দেশ্যমূলক ভ্ৰমণৰ পোন্ধৰ দিনৰ মূৰত সমাপ্তি ঘটিছিল। এনে সাফল্যতাৰ পিচত আমাৰ শিক্ষা কালছোৱাত আৰু এই সুবিধা অহা মনত নপৰে।

কলেজত থকা সময়ছোৱাত অনুষ্ঠানত নাট্যাভিনয় কৰি আনন্দ লভিছিলো। একাঙ্কিকা নাট লিখা আৰু অভিনয়ত মোৰ চখ আছিল। শ্ৰেণীত পাঠ গ্ৰহণৰ লগতে সাংস্কৃতিক জগতখনতো বিচৰণ কৰি ফুৰাৰ স্পৃহা আমাৰ মাজত কম নাছিল। ছাৰসকলৰ পৰাও তেতিয়া এনেক্ষেত্ৰত সহায় সহযোগিতা ও উৎসাহ উদ্দিপনা পাই আমি উৎফুল্লিত হৈ পৰো। সঁচাই দিনবোৰ পাৰ হৈছিল বৰ মূল্যবোধেৰে। অবাবত সময় নষ্ট কৰা মনত নপৰে। শিক্ষা আৰু জ্ঞান লাভৰ তাড়নাই তেতিয়া আমাক উজ্জীৱিত কৰি তুলিছিল।

বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত বহুতো আসোঁৱাহ পৰিলক্ষিত হয়। শিক্ষা কৰ্মমুখী নহৈ তত্ব প্ৰধান হোৱাৰ বাবে আমাৰ মাজত বহুতো দুৰ্যোগ আহি পৰিছে। তাৰোপৰি জ্ঞান লাভৰ সলনি বৰ্তমান যেনে তেনে পৰীক্ষাৰ বহীত নম্বৰ তোলাৰ প্ৰবনতা বৃদ্ধি পাইছে। ফলত নতুন প্ৰজন্ম সামাজিক আৰু অন্যান্য প্ৰয়োজনীয় পাঠ্যৰ প্ৰতি আওকান পৰিলক্ষিত হয়। বৰ্তমান শিক্ষাৰ নামত ডিগ্ৰীধাৰীৰ সংখ্যা বাঢ়িলেও জ্ঞান অৰ্জনত আগবঢ়া নাই। ডিগ্ৰী আৰু জ্ঞানৰ মাজৰ বিশাল পাৰ্থক্যই সমাজখনক

কম্পমান কৰি তুলিছে। প্ৰকৃত সভ্যতাও পৰিছে স্থবিৰ হৈ। জ্ঞান সীমিত হোৱাত সৰহ ভাগ মানুহৰ অধিক স্বাৰ্থপৰতাই মানুহৰ মাজত অস্থিৰতাৰ খলকনি উঠা দেখা যায়। আমাৰ দিনত শিক্ষানুষ্ঠানত জ্ঞান আৰু বিদ্যা সমান হাৰত গতি কৰিছিল। আমাৰ আৰ্জিত জ্ঞান প্ৰয়োগৰ সুবিধা সদা সৰ্বদা নাপালেও সাময়িক জ্ঞানৰ ধাৰণা আমাৰ মনৰ পৰা সলকি পৰা নাই বুলি উপলব্ধি হয়।

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা লাভৰ ক্ষেত্ৰত আজিকালি যি প্ৰতিযোগিতা চলিছে তাতো এচামৰ ওপৰত চাপ পৰা অনুভৱ হয়। সপোন সুৰীয়া জীৱন যাপনৰ আশাত এচাম ল'ৰা-ছোৱালীয়ে অসংযমী অসৎ উপায় চৰিতাৰ্থ কৰি পৰীক্ষাত ভাল নম্বৰ ল'বলৈ অভিলাসী হৈ পৰাৰ ফলত বহু সৎ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মানসিকভাৱে ভাৰাক্ৰান্ত হৈ হতাশ, নিৰাশ আৰু উদ্বিগ্ন হৈ পৰে। হতাশাৰ ফলত এসময়ত ভাৰসাম্য হেৰুৱাই এনে ল'ৰা-ছোৱালী অসামাজিক কামত লিপ্ত হৈ পৰাও দেখা যায়। এয়া বৰ পৰিতাপৰ কথা। এনে বিধ্বংসী কাৰ্য পৰিৱৰ্তিত হৈ সকলোৰে মনত সত্যনিষ্ঠ সৃষ্টিৰ বাসনা জাগৃত হওঁক তাৰে কামনা কৰিলো।

মোৰ মৰমৰ অতিকৈ শ্ৰদ্ধাৰ কলেজখনৰ কথা মনত কৰি এতিয়াও আবেগিক হৈ পৰো। সেই সময়ত লগ পোৱা সৰহ সংখ্যক ছাৰেই ইহ সংসাৰ এৰিছে। মোৰ সেৱাৰ যোগ্য স্বৰ্গীয় আৰু বৰ্তমানস্থিত সকলো শিক্ষাগুৰুকে সুৰৰি এই লিখনিৰ জৰিয়তে তেখেতসকললৈ প্ৰণিপাত জনালো। গোৱালপাৰা কলেজৰো শ্ৰীবৃদ্ধিৰ শুভ কামনা কৰিলো।

আন্তৰ্জাতিক পোহৰ বৰ্ষ - ২০১৫

অধ্যাপক উপেন্দ্ৰ নাথ দেৱশৰ্মা
মূৰব্বী, পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

আমি বহুতেই নেজানো যে, আজিৰ পৰা ১০০০ বছৰ আগতে এজন ইৰাকী বিজ্ঞানী আবু আলি আল-হাছান ইবন আল হাথিম (Abu Ali al Hasan ibn - al - Haytham 965-104) বা ইবন আল-হাথিমে বিস্তৃতভাৱে বিজ্ঞানৰ চৰ্চা কৰিছিল। তেওঁৰ নামৰ লেটীনীয় ৰূপান্তৰ হ'ল আলহেজেন (Alhazen) এই মহান আৰবী বিজ্ঞানীজনে এহেজাৰ বছৰ আগতে পৰীক্ষাভিত্তিক তথ্যসমৃদ্ধ আলোক বিজ্ঞানৰ সাতটা খণ্ড প্ৰকাশ কৰিছিল। তেওঁৰ গ্ৰন্থ 'কিতাৱ আল-মানজি'ত পোহৰ সম্পৰ্কীয় পৰীক্ষা, সজুলিৰ চিত্ৰ পোৱা যায়। গ্ৰন্থখনৰ প্ৰথম তিনিটা খণ্ড চকু আৰু দৃষ্টি সম্পৰ্কীয় আৰু পিচৰ চাৰিটা খণ্ড ভৌতিক আলোক বিজ্ঞানৰ বিষয়ে স্থান পাইছে। ইবন আল-হাথিমে জ্যোৰ্তি বিজ্ঞান সম্বন্ধেও কেবাটাও প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ কৰিছিল। ৰাষ্ট্ৰসংঘই ইবন আল হাথিমৰ পোহৰ বিজ্ঞান অবদানৰ ১০০০ বছৰ উপলক্ষে ২০১৫ বছৰটো আন্তৰ্জাতিক পোহৰ বৰ্ষ হিচাপে পালন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহন কৰিছে। ইউনেস্কোৰ সদৰ পেৰিচত যোৱা ১৯ আৰু ২০ জানুৱাৰীত পোহৰ বৰ্ষৰ শুভাৰম্ভ কৰা হৈছে।

পৃথিৱীত পোৱা পোহৰ আৰু শক্তিৰ মূল উৎস হ'ল সূৰ্য্য। সূৰ্য্যৰ পোহৰ নহলে উদ্ভিদে খাদ্য প্ৰস্তুত কৰিব নোৱাৰিলে হেতেন। পোহৰ শক্তিৰ উৎস। চিকিৎসা বিজ্ঞানত পোহৰ যথেষ্ট পৰিমানে ব্যৱহৃত হয়। চি.টি স্কেন, এম আৰ আই (M.R.I.) আলট্ৰা চাউণ্ড, X ray আদিত পোহৰ বিজ্ঞান ব্যৱহাৰ কৰা হয়। চকুৰ অস্ত্ৰোপ্ৰচাৰ আৰু অন্যান্য ক্ষেত্ৰতো লেজাৰ ৰশ্মি ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ৰাতিপুৱা সূৰ্য্যৰ পোহৰত ভিটামিন ডিৰ সৃষ্টি হয়, যি আমাৰ দেহৰ কাৰনে উপকাৰী।

আধুনিক যুগত নিউটন, হাইগনছ, ফ্ৰনহফাৰ, মেক্সৱেল, প্লাংক, আইনষ্টাইন, চি.ভি ৰমন প্ৰমুখ্যে বিজ্ঞানীসকলে আলোক বিজ্ঞানৰ গৱেষনা কৰি পোহৰ শক্তিৰ ৰহস্য উদ্ঘাটন কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। ১৬৩৭ চনত পোহৰৰ প্ৰকৃতি সম্বন্ধে ডিচকাৰ্টে (Descart) পোহৰৰ কণাতত্ব আগবঢ়ায়। তেওঁ স্নেলৰ সূত্ৰ এই তত্বৰ দ্বাৰা উলিয়ায় । স্নেলে পোহৰৰ প্ৰতিসৰনৰ সূত্ৰ পৰীক্ষা মূলক ভাৱে প্ৰতিষ্ঠা কৰে। ডিচকাৰ্টৰ মৃত্যুৰ সময়ত নিউটনৰ মাত্ৰ আঠ বছৰ হৈছিল। নিউটনে কণাতত্বটো প্ৰতিষ্ঠা কৰে। নিউটনৰ মতে পোহৰ ৰশ্মি উৎসৰ পৰা নিৰ্গত তিব্ৰবেগী কনাৰ সোঁত। কনাবোৰৰ বিভিন্ন আকৃতিৰ কাৰনে পোহৰৰ ৰং বেলেগ বেলেগ। ১৬৭৮ চনত হাইজানে পোহৰৰ তৰংগ তত্ত্ব আগবঢ়ায়। তেওঁৰ মতে পোহৰ মাধ্যমৰ মাজেৰে ঢৌৰ আকাৰত পৰ্য্যাবৃত্তভাৱে গতি কৰে। হাইজেনৰ মতে পোহৰ শব্দ

তৰংগৰ দৰে অনুদৈৰ্ঘ্য তৰংগ। মাধ্যমৰ কণাৰ সৰণ তৰংগ গতিৰ দিশত হলে অনুদৈৰ্ঘ্য তৰংগ বোলে। ফ্ৰেচনেলে দেখুৱালে যে, পোহৰ তৰংগ অনুপ্ৰস্থ অৰ্থাৎ মাধ্যমৰ কনাৰ সৰন তৰংগ গতিৰ লম্বভাৱে গতি কৰে।

১৮২০ চনত ওৰষ্টেডে দেখুৱাইছিল যে, যত বৈদ্যুতিক ক্ষেত্ৰ এখন থাকে, তাতেই চুম্বক ক্ষেত্ৰৰ সৃষ্টি হয় । ১৮৩১ চনত ফেৰাডেই দেখুৱালে যে কোনো বৰ্তনীত চুম্বকীয় বলৰেখাৰ হ্ৰাস বৃদ্ধি ঘটিলে বিদ্যুৎ ক্ষেত্ৰৰ সৃষ্টি হয়। মেক্সৱেলে এম্পিয়াৰৰ সূত্ৰটোৰ পৰা দেখুৱালে যে, বিদ্যুৎ ক্ষেত্ৰৰ হ্ৰাস বৃদ্ধি ঘটিলেও চুম্বক ক্ষেত্ৰৰ সৃষ্টি হয়। মেক্সৱেলে এই আটাইবোৰ সূত্ৰ একগোট কৰি মেক্সৱেল চাৰিটা বিখ্যাত সমীকৰণ উলিয়ায়। মেক্সৱেলৰ মতে পোহৰ বিদ্যুৎচুম্বকীয় তৰংগ অৰ্থাৎ পোহৰটো বিদ্যুৎ আৰু চুম্বক ক্ষেত্ৰৰ লম্বভাৱে সময়ৰ সৈতে পৰিবৰ্তিত হৈ গতি কৰে। হাৰ্টজে বিদ্যুৎচুম্বকীয় তৰংগক পৰীক্ষামূলকভাৱে প্ৰমাণ কৰিছিল। এই তত্বই কমটন ক্ৰিয়া (Compton Effect) আৰু ফ'ট বিদ্যুৎ ক্ৰিয়াক ব্যাখ্যা কৰিব নোৱাৰিলে। কিছুমান ধাতুৰ পাতত পোহৰ পৰিবলৈ দিলে সেই ধাতুৰ পৰা ইলেকট্ৰন নিৰ্গত হয়। এই টোৱে আলোক বিদ্যুৎ পৰিঘটনা । অৱশ্যে সকলো ৰঙৰ পোহৰে এই কাৰ্য্য কৰিব নোৱাৰে। ফিলিপ লেনাৰ্ডে দেখুৱালে যে, নিৰ্গত ইলেকট্ৰনৰ শক্তি পোহৰৰ তীব্ৰতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰে, কৰে পোহৰৰ ৰংৰ ওপৰত অৰ্থাৎ কম্পনাংকৰ ওপৰত প্লাংকৰ মতে কোনো পদাৰ্থত থাকে পৰমানুবোৰে শক্তি খণ্ড কণ্ডকৈ অৰ্থাৎ কোৱান্টাম হিচাপে বিকিৰন আৰু শোষন কৰে। আইনষ্টাইনে প্লাংকৰ কোৱান্টম ধাৰনা প্ৰয়োগ কৰি দেখুৱালে যে, পোহৰ তৰংগৰ সলনি কিছুমান কনিকাৰ সমষ্টি হিচাপেহে গতি কৰে। আইনষ্টাইনে ফটবিদ্যুৎ ক্ৰিয়াৰ কাৰনে নবেল বঁটা লাভ কৰিছিল।

১৮৭৯ চনত টমাছ আলফা এডিছনে ফিলামেণ্টযুক্ত বৈদ্যুতিক বাল্ব আবিস্কাৰ কৰাৰ পিছত বৈদ্যুতিক পোহৰে পৃথিৱীখনক যথেষ্ট পৰিবৰ্তন আনিবলৈ সক্ষম হৈছে। এল. ই ডি লেম্পে প্ৰায় ১,০০০০০ ঘণ্টা পৰ্য্যন্ত চলিব পাৰে। সাধাৰণ বাল্বৰ ক্ষেত্ৰত এই মান ১০০০ ঘণ্টা আৰু প্ৰতিপ্ৰভা পোহৰৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰায় ১০,০০০ ঘণ্টা। বিশ্বৰ দুৰ্গম অঞ্চলত বাস কৰা মানুহৰ ক্ষেত্ৰত এল, ই, ডিয়ে (Light Emitting Diode) যথেষ্ট গৰিহনা আগবঢ়াইছে।

১৯৩০ চনত ভাৰতীয় বিজ্ঞানী চাৰ চি,ভি,ৰমনে পোহৰৰ গৱেষণাৰ বাবে নবেল বটা লাভ কৰিছিল। প্ৰাকৃতিক ঘটনা যেনে, আকাশৰ ৰং বা সাগৰৰ ৰং নীলা কিয় হব পালে, তাক পৰীক্ষামূলকভাৱে দেখুৱাই দিছিল। গোটেই বিশ্বত এই ২০১৫ ইং বছৰটো পোহৰৰ এনে চমকপ্ৰদ আবিস্কাৰবোৰৰ বিষয়ে আলোচনা আৰু মহান বিজ্ঞানীসবৰ কৰ্মৰাজিৰ বিষয়ে জনসাধৰণৰ ওচৰত বোধগাম্য কৰাৰ উদ্দেশ্যে ৰাষ্ট্ৰসংঘই আৰ্ন্তজাতিক পোহৰ বৰ্ষ হিচাপে পালন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহন কৰিছে।

মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী আৰু কৰ্তব্য

বানীকান্ত নাথ
বিজ্ঞানাগাৰ বাহক, প্ৰাক স্নাতক

মহাবিদ্যালয় এখন শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষা প্ৰদানৰ অপৰিহাৰ্য শিক্ষানুষ্ঠান। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনক প্ৰত্যেকে নিজৰ পবিত্ৰ ঘৰ বুলি জ্ঞান কৰি কাম কৰি গ'লে মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি হ'ব। কৰ্মচাৰীৰ উদ্দেশ্য যদি মহৎ হয়, কৰ্তব্যত যদি শিথিলতা নাথাকে তেন্তে ব্যৰ্থতা কেতিয়াও আহিব নোৱাৰে।

কৰ্মচাৰীসকল মহাবিদ্যালয়ৰ এটা প্ৰধান অঙ্গস্বৰূপ। কৰ্মচাৰীসকলৰ সততা আৰু নিষ্ঠাৰ ওপৰত মহাবিদ্যালয় প্ৰশাসন বহু পৰিমাণে নিৰ্ভৰশীল। মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীসকল হ'ল উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান মহাবিদ্যালয় সমূহত কাম কৰা কৰ্মচাৰী। এই কৰ্মচাৰীসকলৰ দায়িত্ব হ'ল শিক্ষানুষ্ঠানৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা সুচাৰুৰূপে পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত অধ্যক্ষক সৰ্বতো প্ৰকাৰে সহযোগ কৰা। শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু প্ৰশাসনৰ লগত নিবিড় সম্পৰ্ক ৰক্ষা কৰাৰ দায়িত্বও কৰ্মচাৰীসকলৰ। কৰ্মচাৰীসকলে উচ্চ শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ ক্ষেত্ৰলৈ যি অৰিহনা যোগাই আহিছে সেয়া নিত্যান্তই আদৰণীয়।

কৰ্মচাৰীসকলৰ সহযোগিতা অবিহনে মহাবিদ্যালয় এখনৰ সুস্থ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বজাই ৰখা সম্ভৱ নহয়। মহাবিদ্যালয়ৰ যাবতীয় কাম-কাজ বৰ্তমানে বহু পৰিমাণে বৃদ্ধি পাইছে। এই কৰ্তব্য সম্পাদন কৰিবলৈ যাওঁতে অত্যাধিক কামৰ বাবে কেতিয়াবা কৰ্মচাৰীসকলে ৰাতিলৈকে কাম কৰিবলগীয়া হয়। নৈশ চকীদাৰ এজন মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী, সেইদৰে চুইপাৰো এজন। কিন্তু দুখৰ বিষয় এই যে কৰ্মচাৰীক মহাবিদ্যালয় নিজা পুঁজিৰ পৰা নামমাত্ৰ দৰমহা দি থকা হৈছে। দুয়োটা পদে আজিলৈকে অমঞ্জুৰী হিচাবে থাকি গ'ল। কাৰ্যালয় সহায়ক পদ, চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পদ মহাবিদ্যালয়ত খালী হৈ আছে। প্ৰয়োজনীয় পদসমূহ খালী হৈ থকা বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ যাৱতীয় কাম-কাজ চলোৱাত যথেষ্ট অসুবিধা হৈছে।

মহাবিদ্যালয় কৰ্মচাৰী বিভিন্ন সমস্যাৰ সমাধান নোহোৱাকৈয়ে এই মহাবিদ্যালয়ত আছে। নতুন পদ তথা প্ৰয়োজনীয় তৃতীয় আৰু চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পদ সৃষ্টি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই প্ৰয়োজনীয় পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব লাগে। উপযুক্ত কৰ্মচাৰী থকা স্বত্বেও কৰ্মচাৰীৰ পদোন্নতি নোহোৱাকৈয়ে একে পদতে কৰ্ম কৰি থকা হৈছে। এই সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিব পাৰিলে কৰ্মচাৰীসকল নিশ্চয় লাভান্বিত হ'ব।

কৰ্মচাৰীসকল নোপোৱাৰ বেদনাই আমাক ব্যথিত কৰি আছে। এই সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিবৰ বাবে পৰিচালনা সমিতিয়ে অনতি পলমে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

কৰ্মচাৰীসকল নানা সমস্যাৰে জৰ্জৰিত হ'লেও নিজৰ কৰ্তব্য পৰায়নতা আৰু সদিচ্ছাৰে এখন পবিত্ৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ অংশীদাৰ শিক্ষক, কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সু-সংগঠিত হোৱাটো আৱশ্যক। কৰ্তব্য জ্ঞানে মানুহক উদাৰ আৰু মহৎ কৰে। এলাহে জীৱনক অধম কৰে। কৰ্মচাৰীৰ অৱস্থা টনকীয়াল নহ'ব পাৰে কিন্তু যাতে অসৎ নহয় তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰখাটো জীৱনৰ কাৰণে এক মহৎ গুণ। ভাল কিতাপ সকলো বন্ধুতকৈ আপোন, বন্ধুবৰ্গ গুচি গ'লেও কিতাপখন কিন্তু চিৰকাললৈ থাকে। সততাৰে কৰ্ম জীৱন পাৰ কৰিব জনে সকলোৰে বাবে আপোন হৈ পৰে।

Goalpara College : Goalpara
60 th Foundation Celebration Committee

President	:	Dr. B.K. Nath, President, G.B.
Working President	:	Dr. K.A. Ahemed, Principal, Goalpara College.
Vice-Prsident	:	Prof. Ratan Bhattacharya, Vice-Principal.
Secretary	:	Prof. Ramesh Barman
Joint Secretary	:	Prof. Yasswanta Roy
		Dr. Cintamoyee Sarangi
		Prof. Mozbul Haque Choudhury
		Prof. Dhruba Jyoti Das (Psc)
Cultural Committee	:	Prof. Yaswanta Roy, Co-ordinator
		Prof. A.K. Boro
		Prof. Dhruba Jyoti Das
		Prof. Gobinda Das
		Prof. Manjit Bora
		Prof. Sailenjit Sarma
Souveneer Committee	:	Prof. Dr. A.B. Ahmed, Co-ordinator
		Prof. Sailenjit Sarma
		Prof. S.P. Deka
		Dr. S.N. Sarma
		Prof. Loni Barua
Treasurer	:	Prof. Lutfor Rahman

Prof. Dhruba Jyoti Das (P.Sc) and Prof. Mozbul Haque Choudhury will be the co-ordinator of **Alumni Association.**

Finance Committee	:	Prof. Jyotish Das Co-ordinator
		Prof. Rofique Zaman
		Prof. Ramesh Barman
		Dr. S.N. Sarma
		Dr. Subhash Barman
		Prof. Mozbul Haque Choudhury
		Prof. Dhruba Jyoti Das (P.Sc)
Food Committee	:	Prof Ramesh Barman, Co-ordinator
		Dr. S.K. Mishra
		Prof. P. Chutia
		Prof. A. Barek
		Prof. Manjeet Bora

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা দিৱস আৰু ৬০ বছৰীয়া জয়ন্তী উৎসৱ উদ্‌যাপন

৮ আগষ্ট, ২০১৫

ঃ কাৰ্য-ক্ৰমণিকাঃ

পুৱা ৯.০০ বজা	ঃ	মহাবিদ্যালয়ৰ পতাকা উত্তোলন
পুৱা ৯.৩০ বজা	ঃ	বৃক্ষৰোপণ
পুৱা ১০.০০ বজা	ঃ	বাটৰ নাট পৰিৱেশন
পুৱা ১০.৩০ বজা	ঃ	প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সন্মিলন
পুৱা ১১.০০ বজা	ঃ	স্বাস্থ্য শিৱিৰ মুকলি
পুৱা ১১.৩০ বজা	ঃ	মুকলি অধিৱেশন
সন্ধিয়া ৬.০০ বজা	ঃ	বন্তি প্ৰজ্বলন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ জ্ঞান বিস্তাৰণৰ পৰিসৰ আৰু বৃহৎ হওঁক।

Non-teaching Staff 2015

Students attending a class

Teacher explaining an experiment

A view of college library

Students in library reading room